

Programmabegroting 2022 – 2025

Datum

9 november 2021

Bezoekadres

Gemeente Reusel-De Mierden
Kerkplein 3
5541 KB Reusel

Postadres

Postbus 11
5540 AA Reusel

Inlichtingen

Telefoon 0497-650650
email: gemeente@reuseldemierden.nl

Corsa nr. 21.16755

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	2
Leeswijzer	4
1. Coalitieprogramma en prioriteiten	7
2. Uitgangspunten en begrotingsbeeld 2022-2025	13
Paragrafen	
3.1. Bedrijfsvoering	17
3.2 Lokale heffingen	20
3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
3.4 Financiering	32
3.5. Verbonden partijen	36
3.6 Onderhoud kapitaalgoederen	46
3.7 Grondbeleid	52
Programma's	
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	58
Programma 1. Veiligheid	62
Programma 2. Verkeer en vervoer	66
Programma 3. Economie	68
Programma 4. Onderwijs	70
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	72
Programma 6. Sociaal Domein	74
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	78
Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing (VHROSV)	82
Bijlagen	
Bijlage 1. Verschillenanalyse (jaarschijf 2022)	88
Bijlage 2. Nieuw beleid en vervangingsinvesteringen 2022-2025	90
Bijlage 3. Geprognosticeerde balans	100
Bijlage 4. Totaal van lasten en baten per programma + staat van incidentele baten en lasten	102
Bijlage 5. Afkortingenlijst	104

Aanbiedingsbrief

Met de programmabegroting 2022-2025 leggen wij u de laatste programmabegroting voor uit deze raadsperiode. Dat nodigt uit tot een korte terugblik.

Op het moment dat we dit schrijven, zijn we net een beetje een héél bijzondere periode achter ons aan het laten, althans dat hopen we allemaal van ganser harte. De coronapandemie heeft de hele wereld ongekend stevig in zijn greep gehad en de tekenen lijken nu zodanig te zijn dat er licht aan het eind van de tunnel zichtbaar is. Maar we beseffen terdege dat het allemaal nog heel kwetsbaar is.

Corona heeft veel betekend in de samenleving. Allerlei verworvenheden, die altijd zo vanzelfsprekend leken, kwamen ineens in een ander daglicht te staan: beperkt familiebezoek, afstand houden, mondkapjesplicht, niet naar school mogen. Ingrijpende maatregelen, allemaal bedoeld om de pandemie zo snel mogelijk de kop in te drukken. En dat heeft langer geduurd dan we aan het begin van de pandemie dachten of hoopten. Mensen dragen op tal van manieren de gevolgen: dierbaren zijn overleden, mensen zijn ernstig ziek geweest, bedrijven worden bedreigd in hun voortbestaan enz. Wij leven mee met al die mensen die nu, maar ook de komende tijd de gevolgen van corona aan den lijve ondervinden.

Met name in het laatste deel van deze bestuursperiode is veel aandacht uitgegaan naar de coronapandemie en alles wat daarmee te maken heeft. Maar op tal van andere zaken hebben we de bijna voorbijge raadsperiode zeker niet stil gezeten. Om maar enkele voorbeelden te noemen:

- De Postelsedijk en de Turnhoutseweg zijn klaar.
- AVR'69 heeft de beschikking gekregen over een nieuwe kunststof atletiekaccommodatie.
- Het krediet voor de bouw van een nieuwe Kei in Reusel is beschikbaar gesteld.
- Ter uitvoering van het GVP zijn routes (zoals Hoolstraat en De Baan) geschikt gemaakt voor zwaar verkeer om dat verkeer zoveel mogelijk uit de kernen te weren.
- De Leijenstraat in Reusel is ingericht als fietsstraat en de besluitvorming over een vrij liggend fietspad langs de Sleutelstraat/Weijereind is afgerond.
- We hebben een Kempisch sport- en beweegakkoord gesloten.
- Besluiten zijn genomen voor de plaatsing van 11 windmolens en zoekgebieden aangewezen voor zonne-energie.
- Zodanige positieve structurele begrotingssaldi dat we onder de gebruikelijke provinciale toezichtsvorm vallen.

Bij een begroting ligt de nadruk natuurlijk op vooruit kijken. Wat willen we met z'n allen en welke middelen kunnen we inzetten om dat te bereiken? Daarvoor zijn gemeenten voor een belangrijk deel afhankelijk van middelen, welke onder meer vanuit het Gemeentefonds door het Rijk aan gemeenten worden verstrekt. Na de Tweede Kamer verkiezingen van 2021 is de vorming van een nieuwe regering echter nog niet gelukt (ten tijde van het schrijven van deze begroting), zodat op dat vlak de onzekerheden groot zijn. Zaken met een grote impact moeten veelal wachten op besluitvorming door een nieuw Kabinet. Zonder af te doen aan het belang van andere onderwerpen, is voor gemeenten de herverdeling van het Gemeentefonds -gepland ingaan 2023- een belangrijk onderwerp. Volgens de laatste gegevens zal onze gemeente weliswaar gefaseerd, maar uiteindelijk toch zo'n € 650.000,- minder gaan ontvangen van het Rijk. Wij hebben met deze herverdeling rekening gehouden in de voorliggende begroting. Mede daardoor is het structurele begrotingsbeeld niet voor alle jaren positief. De voorliggende begroting geeft het volgende beeld:

Bedragen in €	2022	2023	2024	2025
Structureel saldo	877.000	271.000	-/- 52.000	-/- 213.000
Incidenteel saldo	-/- 606.000	-/- 187.000	-/- 148.000	-/- 141.000
TOTAAL SALDO	271.000	84.000	-/- 200.000	-/- 354.000

Tegelijkertijd hebben we via de lijst nieuw beleid en vervangingsinvesteringen een heel scala aan voornemens om nieuwe voorzieningen te realiseren ten behoeve van onze inwoners, bedrijven en bezoekers, om adequate invulling te geven aan nieuwe wetgeving en om de organisatie af te stemmen op de wensen en eisen van vandaag. Kortom: we hebben nog genoeg te doen en gaan dat zoveel mogelijk samen met onze inwoners en andere partners aanpakken. Want sámen bereiken we de best mogelijke resultaten.

Als de coronapandemie ons verder niet meer dwars gaat c.q. blijft liggen, dan zijn er belangrijke randvoorwaarden ingevuld om samen de schouders te zetten onder een fijne toekomst.

Burgemeester en wethouders van Reusel-De Mierden,	
de secretaris,	de burgemeester,
R.P.B.M. Brekelmans.	Mw. A. van de Ven.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1, coalitieprogramma en prioriteiten, wordt vooral ingegaan op zaken die vanuit het coalitieprogramma 2018-2022 'De blik naar buiten' op de voorgrond staan en naar andere relevante zaken die van belang zijn in relatie tot de prioriteiten die in deze begroting hun beslag hebben gekregen.

In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten voor de voorliggende programmabegroting weergegeven. De uitgangspunten worden met een korte opsomming aangehaald. Ook het meerjarenbegrotingsbeeld vindt u in dit hoofdstuk.

Hoofdstuk 3 bevat de paragrafen. De gemeente dient op basis van het Bbv (Besluit begroting en verantwoording) 7 verplichte paragrafen op te nemen in de begroting. In de paragrafen wordt als een soort van dwarsdoorsnede over alle programma's heen informatie gegeven op een aantal belangrijke thema's.

De programma's komen in hoofdstuk 4 aan bod. Een programma is een geheel van activiteiten om beoogde maatschappelijke effecten te bereiken. In een programma is dus een bepaalde samenhang tussen de activiteiten aanwezig. In onze gemeente is ervoor gekozen om de programma-indeling gelijk te laten zijn aan de wettelijk voorgeschreven indeling in taakvelden. De programmabegroting bestaat uit 9 programma's, die in onze situatie overeenkomt met de taakvelden die vanuit het Bbv zijn voorgeschreven.

Ieder programma is onderverdeeld in producten en heeft een vaste indeling, waarin het volgende is opgenomen:

- **Ambitie:**
Hier is een korte samenvatting opgenomen van wat de ambitie op het betreffende product is.
- **Maatschappelijk resultaat:**
Hier wordt kort aangegeven welke maatschappelijke effecten we verwachten van ons handelen. In wezen is dit een nadere specificatie van de ambitie.
- **Inspanning 2022:**
De verwachte inspanningen die we in 2022 gepland hebben om de gestelde ambitie c.q. het maatschappelijke resultaat te bereiken (of daar naar toe te groeien).

Bij de bovenstaande onderwerpen moet bedacht worden dat het reguliere werk niet in deze beschrijvingen is meegenomen. Er zijn dus bijvoorbeeld geen omschrijvingen opgenomen dat we paspoorten of omgevingsvergunningen af willen geven, want dat is regulier werk.

- **Beleidsindicatoren:**
Per programma is een aantal verplichte beleidsindicatoren opgenomen. Voor de indicatoren wordt een beroep gedaan op bestaande cijfers, veelal vanuit de site [waardstaatsgemeente.nl](http://www.waardstaatsgemeente.nl). Die indicatoren zijn niet altijd even actueel en daarom is het jaar vermeld waarop de indicator betrekking heeft. Indien een indicator niet beschikbaar is, wordt dit aangegeven met 'gegevens niet beschikbaar'. Naast de verplichte indicatoren voor Reusel-De Mierden zijn de vergelijkende gemiddelde indicatoren voor gemeenten tot 25.000 inwoners uit heel Nederland vermeld. Wij wijzen erop dat een eenvoudige vergelijking tussen gemeentelijke cijfers en de landelijke gemiddelden vaak lastig zal zijn omdat verschillende gemeenten anders in elkaar steken.
Over het niet beschikbaar zijn van recente indicatoren hebben wij vragen gesteld aan de VNG. We zijn nog in afwachting van een reactie daarop.
- **Wat mag het kosten?**
Hier worden de kosten van het programma weergegeven in twee verschillende overzichten. Het eerste overzicht is op basis van de producten waaruit het programma bestaat. Het tweede overzicht is op basis van de kostensoorten die het programma bevat.
- **Overzicht per kostensoort:**
Hierin zijn de programmakosten uitgesplitst naar kostensoorten.

Middels bijlagen worden enkele aspecten nog nader uitgediept of toegelicht. Een van de belangrijkste bijlagen is ongetwijfeld de bijlage 'Nieuw beleid en vervangingsinvesteringen'. De begroting gaat uit van bestaand beleid en in de 'lijst nieuw beleid en vervangingsinvesteringen' brengen we de consequenties in beeld van nieuwe beleidsvoornemens. Nieuw beleid kan noodzakelijk zijn vanuit Rijksbeleid, maar kan ook ingestoken worden vanuit prioriteiten of wensen vanuit de raad. Op de lijst nieuw beleid staan ook de vervangingsinvesteringen vermeld. Ofschoon vervanging van afgeschreven activa geen nieuw beleid is, brengen we ze toch op deze lijst in beeld omdat het vervangingsmoment vaak een goed moment is om na te denken of doelstellingen wellicht op een andere wijze beter zouden kunnen worden gerealiseerd.

De geprognosticeerde balans en het totaaloverzicht van baten en lasten met staat van incidentele baten en lasten zijn voorgeschreven bijlagen. Aanvullend is een overzicht van baten en lasten per kostensoort als bijlage opgenomen alsmede een afkortingenlijst.

1. COALITIEPROGRAMMA EN PRIORITEITEN

1. Coalitieprogramma en prioriteiten

1.1. Coalitieprogramma 2018-2022: 'De blik naar buiten'

Na de raadsverkiezingen van maart 2018 is een coalitie gevormd tussen de partijen Samenwerking Reusel-De Mierden en VVD. De afspraken in en uitgangspunten onder het coalitieakkoord zijn vastgelegd in het coalitieprogramma 2018-2022, dat de titel 'De blik naar buiten' heeft meegekregen.

Leefbaarheid en welzijn van de gemeenschap zijn in belangrijke mate afhankelijk van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. In onze dorpsgemeenschappen zit echter zoveel kracht en vitaliteit dat daarmee op een positieve wijze bijgedragen kan worden aan het proces dat leidt tot het nemen van meer eigen verantwoordelijkheid. Die ontwikkeling betekent echter ook dat het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie samen met de inwoners op zoek moeten naar oplossingen die ruimte geven aan wensen en verantwoordelijkheden van inwoners, bedrijven en verenigingen. Samen Doen blijft dus een belangrijk element in ons handelen.

De belangrijkste actuele doelstellingen en rode draden in dit coalitieprogramma zijn:

- de dienstverlening verbeteren door op een duidelijke manier met onze inwoners en ondernemers te communiceren;
- het 'Samen Doen' verder vorm geven door een proactieve houding aan te nemen naar initiatieven van inwoners en ondernemers;
- toewerken -met daar waar nodig maatwerk- naar een duurzame agrarische sector, die positief bijdraagt aan de leefbaarheid en gezondheid van onze omgeving en waarbij belangen van ondernemers en inwoners met elkaar in balans worden gebracht.

Bij dit alles moeten we ons realiseren dat niet alles in één keer kan en dat we prioriteiten zullen moeten stellen.

Wij vinden het eveneens belangrijk om reëel te begroten en niet meer geld uit te geven dan er binnen komt. Een sluitende begroting is dan ook het uitgangspunt, hetgeen eveneens zal noodzaken tot het stellen van prioriteiten.

De realiteit leert ons dat externe ontwikkelingen, waarop wij geen of nauwelijks invloed hebben, behoorlijk belemmerend kunnen werken. De huidige coronacrisis en de boven ons hoofd hangende herverdeling van het gemeentefonds zijn daar voorbeelden van.

Met de blik naar buiten gericht, durven wij in samenwerking met inwoners, bedrijven, verenigingen en andere maatschappelijke partners én in samenwerking met de raad de uitdagingen aan. We hebben daarbij de overtuiging dat iedereen de wil heeft zich in te zetten ten behoeve van een gemeente en dorpsgemeenschappen waarin het fijn is om te wonen, te werken en te recreëren. Een gemeente waarop we met z'n allen trots willen zijn en blijven!

1.2. Prioriteiten 2022

Tijdens de behandeling van de Perspectiefnota 2022-2025 in de gemeenteraad zijn door diverse fracties onderwerpen/speerpunten benoemd die ze graag in de begroting nader uitgewerkt willen zien.

Hieronder worden de onderwerpen nader toegelicht en vindt u een verwijzing naar de desbetreffende paragraaf of programma.

- Aandacht voor verbonden partijen / grip op bijdragen

Voor zover er specifieke aandachtspunten zijn met betrekking tot de verbonden partijen zijn die in de paragraaf verbonden partijen benoemd. Het krijgen c.q. houden van grip op de kosten van verbonden partijen is een continu aandachtspunt, dat niet alleen zijn beslag moet krijgen via de zienswijzetrajecten over begrotingen van die partijen. Taken en ambities die de deelnemende gemeenten beleggen bij verbonden partijen zijn van invloed op het kostenniveau.

- Invulling geven aan uitbreidingslocaties woningbouw

De gemeente staat voor een woningbouwopgave. Naast inbreidingslocaties binnen de kernen gaan we ook op zoek naar (nieuwe) geschikte uitbreidingslocaties voor grotere woningbouwprojecten om aan de woningbehoefte te kunnen voldoen. Voor de uitvoering wordt in nieuw beleid 2022 budget gevraagd.

- Digitaliseren van vergunningsvragen en inzichtelijk maken van procedures

Via de gemeentelijke website worden steeds meer mogelijkheden geboden tot digitale aanvragen. Ook de nieuwe Omgevingswet die naar verwachting in juli 2022 in werking treedt, heeft digitalisering als uitgangspunt.

- Extra aandacht toegankelijkheid gemeentehuis (o.a. Digi-toegankelijkheid, extra openingstijden van het gemeentehuis, meer en betere communicatie en het meer en beter betrekken van onze inwoners, is een absolute noodzaak

De toegankelijkheid van de gemeentelijke website heeft de afgelopen jaren veel aandacht gekregen en heeft zich vertaald in een nieuwe website. De wijze waarop we communiceren en het betrekken van onze inwoners bij hetgeen we als gemeente doen en plannen is een punt van continue aandacht.

- Inzet externe bureaus voor beleidsplannen (alleen indien echt niet anders kan)

Wij verwijzen graag naar diverse items in het voorgestelde nieuw beleid in deze begroting, onder meer gericht op het toekomstgericht maken van afdelingen. Dat zal zich moeten vertalen in minder inhuur, waardoor met de beschikbare middelen meer kan worden bereikt. Voor specifieke expertise zullen wij externe bureaus nodig blijven hebben.

- Verkeersveiligheid en weren van zwaar verkeer uit de kernen

Zie programma 2. Via de GVVP-maatregelen is hier aandacht voor en is al een aantal trajecten onder handen genomen.

- Afwikkeling Reusel-Zuid

Een voorstel ten aanzien van Sleutelstraat-Weijereind zal zeer binnenkort aan de raad worden voorgelegd.

- Mobiliteit in het buitengebied

Er wordt een plan van aanpak gepresenteerd aan de commissie ruimte met betrekking tot een kwaliteitsimpuls van de wandel- en fietsroutes (naar aanleiding van de motie recreatieve routes). Na deze presentatie zal nader bezien moet worden hoe de uitkomsten van het plan van aanpak in uitvoering kunnen worden gebracht.

- Economie: wat leveren de volgende projecten onze gemeente op? Uitvoeringsprogramma VTE, Kempenmanifest Slimme Maakregio, Bijdrage huis van de Brabantse Kempen, Kempische detailhandelvisie en subsidie Kies Kempische Bedrijven.

Uitvoeringsprogramma VTE / Visie VTE:

Hier volgen enkele voorbeelden van wat de bijdrage aan het Uitvoeringsprogramma VTE (en onderliggende visie VTE) heeft opgeleverd:

- Innovatieve fietsroute:

Deze fietsbeleving draagt bij aan de aantrekkelijkheid van het buitengebied en gezien het unieke concept zorgt het ervoor dat we als Kempengemeenten toeristisch op de kaart worden gezet. Het "kronkelconcept" helpt bewoners en bezoekers hun hoofd even leeg te maken (ontspanning) of zorgt voor een leuke beleving /een afwisselende route (vermaak).

- Product-markt-combinatie (PMC):

Deze fietsbeleving met het thema "smokkelen" draagt tevens bij aan de aantrekkelijkheid van het buitengebied. Daarnaast heeft de PMC als doel meer bezoekers aan te trekken en ondernemers een concept te bieden ("Smokkelaar De Witte Vos") om op in te springen. Door gezamenlijke branding van de "Spannende verhalen in de Kempen" kunnen de routes meer bekendheid genereren. In het nieuwe uitvoeringsprogramma is de wens om meer PMC's te starten, om bijv. ook de (innovatieve) agrarische bedrijven onder de aandacht te brengen. De eerste fietsroute die in dit kader was ontwikkeld (Zwarte Kaat in Bladel) blijkt zowel voor bezoekers als voor ondernemers een succes te zijn.

- Meertalige regionale website:

Middels een nieuwe meertalige lokale website en aansluiting op een regioplatform, wordt het recreatieve aanbod (voorzieningen en evenementen) thematisch onder de aandacht gebracht voor bezoekers van binnen en buiten de eigen gemeente.

- Sterke lokale organisatie:

Momenteel vindt er een herstructurering plaats van onze TIP-organisatie, in samenwerking met de gemeente Bladel. Er komt een nieuw bestuur en een nieuwe wijze van samenwerken. Deze beoogt inwoners en bezoekers zo goed mogelijk van informatie te voorzien over alle VTE-mogelijkheden die de gemeente biedt en hierin goed samen te werken met de ondernemers.

- De geactualiseerde visie verblijfs- en dagrecreatie:

De visie zorgt voor uitgangspunten en doelstellingen voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in de Kempen en een geactualiseerd afwegingskader waarmee richting wordt gegeven aan nieuwe ontwikkelingen en/ of uitbreidingen. Daarbij wordt gekeken naar de toegevoegde waarde van initiatieven op de leefomgeving van bewoners van de gemeente en wordt rekening gehouden met de kwetsbaarheid van (natuur)gebieden. Daarnaast faciliteert de visie een gemakkelijker ambtelijk (interdisciplinair) advies met betrekking tot principeverzoeken. Dit is nodig voor een toekomstbestendig aanbod van dag- en verblijfsrecreatie en beoordeling van verzoeken.

De samenwerking op al deze projecten met de andere Kempengemeenten zorgt voor een efficiënte werkverdeling en samenbundeling van krachten (bezoekers komen naar een regio, in plaats van naar één gemeente).

De vrijetijdseconomie is van groot belang voor de leefbaarheid van onze gemeente. De vrijetijdseconomie creëert werkgelegenheid en economische bedrijvigheid, ze versterkt het vestigingsklimaat en zorgt voor innovatie en creativiteit. Bovendien bepaalt het aanbod in deze sector voor een belangrijk deel de aantrekkelijkheid van de gemeente, zowel voor inwoners als voor toeristen, bedrijven en arbeids- en kennismigranten. Om deze redenen is een inzet op de vrijetijdseconomie nodig. De coronacrisis onderstreept het belang van de vrijetijdseconomie voor de levendigheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de gemeente nog extra.

Kempische detailhandelsvisie:

Geven we (beperkt) budget uit om de leegstand te monitoren en voor onderbouwing van de supermarktontwikkelingen.

Huis van de Brabantse Kempen en Kies Kempische Bedrijven:

Het Huis van de Brabantse Kempen is een multi-helix netwerk- en projectorganisatie van de Brabantse Kempen sub-regio waarin overheid, onderwijs en ondernemers intensief samenwerken om de regio aantrekkelijk te houden om in te wonen, te werken en te recreëren. Stichting Het Huis van de Brabantse Kempen is het uitvoeringsorgaan van het Streekplatform de Brabantse Kempen.

Het huis van de Brabantse Kempen houdt zich bezig met de vitaliteit van de Kempen. Dan gaat het over de maakindustrie, die kenmerkend en bepalend is voor de Kempen, maar ook over de landbouw. De vragen die we onszelf stellen zijn: Hoe kan De Kempen nog beter inspelen op de economische en maatschappelijke transitie van het platteland; kringlooplandbouw, klimaatverandering en nieuwe stad-land relaties? We hebben samen al een mooi projectportfolio. We bundelen de projecten zodat er focus zit op de uitvoering de speerpunten voor onze regio. Maar er gaat veel meer nodig zijn. Door nieuwe projecten te ontwikkelen in samenwerking met onze partners willen we de Kempen nog steviger op de kaart zetten als dé slimme maakregio in Metropoolregio Brainport Eindhoven – van nature juist ook in het groene domein.

Kempenmanifest Slimme Maakregio

In de Kempen zijn honderden maakbedrijven gevestigd. De drie sterkst vertegenwoordigde sectoren in de maakindustrie in de Kempen zijn hightech metaal, hightech machines en bedrijven die leveren aan de voedselproductiesector. De maakindustrie gaat een nieuw tijdperk in en verandert radicaal door de introductie van nieuwe technologieën en verdere digitalisering. Hierdoor komen de Kempische ondernemers voor nieuwe uitdagingen te staan. Het vinden van goed geschoold personeel is daar een belangrijke onderdeel van.

De gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden, het Kempisch Ondernemers Platform, KempenPlus, het Pius X-College, het Rythovius College en Brainport Development Eindhoven werken samen in projecten om de slimme maakregio van de Kempen nog slimmer te maken. Zo werken zij samen om talent voor de regio te vinden, te boeien en te ontwikkelen. Samen stimuleren zij de ontwikkeling van meer verscheidenheid binnen de slimme maakindustrie en werken zij samen aan de bereikbaarheid van de regio. De partners creëren samen een 'inclusieve' arbeidsmarkt door het verhogen van de arbeidsparticipatie en het verbeteren van de aansluiting van arbeidspotentieel. De samenwerkingspartners zijn vertegenwoordigd in de programmaraad Slimme Maakregio de Kempen.

■ Glasvezel in alle kernen

De ambitie voor snel internet en een goede dekking voor mobiele telefoons bestaat. Het is aan de marktpartijen om hiervoor een haalbare businesscase te maken. In 2022 proberen we een convenant te sluiten met één of meerdere partijen ter bevordering van de aanleg van snel internet.

Het verzorgen van een goede mobiele dekking van mobiele telefoons ligt bij de netproviders. Inmiddels zijn er de eerste principeverzoeken van Ziggo-Vodafone en KPN binnen gekomen voor het uitbreiden van het netwerk. Indien zij de omgevingsprocedure goed doorlopen kunnen er in 2022/2023 extra zendmasten geplaatst worden.

■ Onderhoud Clemensschool

Samen met de onderwijsstichting zetten we ons in om de Clemensschool in Hulsel te behouden en samen te werken aan een plan om dit te realiseren. In 2021 hebben de voorbereidende gesprekken plaatsgevonden en aan het eind van dit betreffende jaar wordt de nieuwe verordening vastgesteld. Uiterlijk begin februari 2022 dient de onderwijsstichting de aanvraag voor een scholenvoorziening in te dienen.

Het college neemt deze aanvraag in behandeling en in samenwerking met de onderwijsstichting gaat zij zich actief inzetten voor de verbetering van de nieuwe Clemensschool, conform de in de verordening gestelde termijnen en procedures.

Het gebouw van de Clemensschool heeft het einde van haar levensduur bereikt en dient op korte termijn te worden gerenoveerd of vervangen. De verwachting is dat eind 2021 - begin 2022 de eerste stappen gezet zullen gaan worden om te komen tot een verbeterde Clemensschool. In welke vorm dat zal zijn is nog niet bekend. De kans is dan ook aanwezig dat dit voor 2022 financiële consequenties als gevolg zal hebben, echter is de hoogte van deze consequenties op dit moment nog niet te voorspellen.

- Openbaar groen: zowel dorpskernen als buitengebied

Door de vaststelling van een nieuw beleidsplan openbaar groen zullen de ambities voor het groen binnen en buiten de bebouwde kom opnieuw worden vastgelegd.

- Vergroenen van wijken

Zie Openbaar groen.

- Grip op Sociaal Domein: is er nog grip op te krijgen?

Het sociaal domein wordt gekenmerkt door open eind regelingen: als iemand een voorziening of uitkering nodig heeft, dan is dat een recht. De lasten zijn dus afhankelijk van de vraag. Bovendien gelden voor diverse zorgvormen regels die adequate vergoedingsbedragen voorschrijven. Door dit alles zijn lasten moeilijk te beïnvloeden. Daarom ligt de nadruk vooral op preventieve maatregelen, die op termijn moeten leiden tot een afname van de vraag en daarmee een afname van de kosten. Dat vergt continue aandacht.

- Projecten in het Sociaal domein, zoals sociaal makelaar e.d. (inzichtelijk maken wat nut en meerwaarde is van deze projecten).

Zie hetgeen hierover is geschreven in programma 6 (onderdeel 6.1).

- Handhaving door de ODZOB. Reden hiervoor is het juridiseren van het omgevingsrecht waardoor veel geld in onwerkbaar regels wordt gestoken.

Handhaving is niet altijd een keuze. Als er handhavingsverzoeken binnenkomen, dan is er een beginselplicht tot handhaving. En daarvoor is bij milieuvraagstukken vaak de expertise van de ODZOB nodig. De regels op basis waarvan handhaving wordt verzocht, zijn vaak regels waarop gemeenten geen of slechts in beperkte mate invloed kunnen uitoefenen. Wij verwijzen verder naar hetgeen hierover opgenomen is onder Nieuw Beleid.

2. UITGANGSPUNTEN EN BEGROTINGSBEELD

2. Uitgangspunten en begrotingsbeeld 2022-2025

2.1. Uitgangspunten

In deze paragraaf staan de uitgangspunten, die bij de samenstelling van de begroting 2022-2025 zijn gehanteerd. Vanzelfsprekend sluiten deze zoveel mogelijk aan bij de uitgangspunten, zoals die in de Perspectiefnota zijn vastgesteld. Wij volstaan hier met een korte opsomming:

1. Bestaand beleid uit de begroting 2021-2024 inclusief inflatie

Het vertrekpunt voor het opstellen van de begroting wordt gevormd door ongewijzigd beleid zoals opgenomen in de begroting 2021-2024. Bij het opstellen van de begroting wordt rekening gehouden met prijsontwikkelingen (inflatie). De meicirculaire houdt inflatiecijfers aan voor de berekening van de hoogte van de algemene uitkering. Het is dan ook voor de hand liggend om in de meerjarenbegroting dezelfde percentages te hanteren. In de meicirculaire is de inflatie 1,6% voor materiële zaken, 1,4% voor overheid en 1,5% voor lonen.

2. Personeelsbudget

In de begroting 2022-2025 vormt het bestaande personeelsbudget op basis van de huidige formatieomvang het uitgangspunt voor de raming van de personeelsbudgetten in de komende jaren (exclusief nieuw beleid). De loonkostenontwikkeling op basis van de CAR/UWO zal gevolgd moeten worden. Tevens zijn de algemene salariskostenontwikkelingen van invloed op de personeelskosten. Bij de meerjarige berekeningen van de loonkosten gaan wij uit van het stijgingspercentage zoals is opgenomen in de meicirculaire 2020.

3. Rente

A. Omslagrente (= rente die aan taakvelden toegerekend wordt)

De omslagrente dient te worden berekend aan de hand van de geraamde rentelasten en de geraamde boekwaarden van investeringen, afgerond op een veelvoud van 0,5%. Wij gaan uit van 0,5%. Dat is hetzelfde percentage als in 2021. Omdat we als gemeente per saldo nog steeds rentelasten hebben, zal het omslagpercentage altijd hoger zijn dan 0 en dus afgerond worden op 0,5%.

B. Rente toe te rekenen aan alléén de grondexploitatie

In onze gemeente is de grondexploitatie (net als alle andere activa) gefinancierd door een mix van vreemd vermogen (geldleningen) en eigen vermogen (reserves). Echter, aan de grondexploitatie mag op basis van het Bbv (Besluit begroting en verantwoording) géén rente worden toegerekend over het eigen vermogen. Dit betekent dat op de gemiddelde rente, zoals die hiervoor bij A. is berekend, nog een correctie moet worden toegepast naar rato van de verhouding eigen vermogen (reserves) en vreemd vermogen (geldleningen) van de gemeente.

In de calculaties die begin dit jaar zijn opgesteld, is gerekend met een percentage van 0,37.

4. Algemene uitkering

In de begroting 2022-2025 is de algemene uitkering opgenomen worden op basis van de septembercirculaire. Ten aanzien van de extra toegezegde middelen voor jeugdzorg -als uitvloeisel van een landelijke arbitragezaak, waaruit is komen vast te staan dat het Rijk te weinig geld beschikbaar heeft gesteld voor de jeugdzorgtaken- zijn de middelen voor 2022 opgenomen in de septembercirculaire. De gezamenlijke provincies hebben bepaald dat voor de jaren ná 2022 deze inkomsten voor 75% structureel mogen worden geraamd, ondanks het feit dat een nieuw kabinet hierover formeel nog moet besluiten. Wij hebben dit standpunt gevolgd en de inkomsten conform die regel geraamd.

Verder zijn recent nieuwe gegevens ontvangen over de mogelijke effecten van de komende herverdeling van het gemeentefonds. Daaruit blijkt dat onze gemeente nadeelgemeente zal zijn. Wij hebben die effecten als stelpost geraamd in de voorliggende begroting (negatieve correctie op de algemene uitkering ad € 200.000,- in 2023, € 400.000,- in 2024 en € 600.000,- in 2025).

5. Belastingen en heffingen

Ten aanzien van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing wordt een kostendekkende tariefstelling aangehouden, waarbij voor de rioolheffing het in december 2016 vastgestelde VGRP (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan) 2017-2021 als basis wordt genomen voor de lasten en voor de tariefstijgingen. De werking van het VGRP zal ook voor 2022 voorgezet worden. Verschillen worden geëgaliseerd via de egalisatiereserve riolering.

Voor de OZB-opbrengst gaan wij in de komende begrotingsperiode vooralsnog uit van uitsluitend een correctie met het inflatiepercentage (naar huidige inschatting 1,4%).

Behalve de inflatieaanpassing vindt zoals altijd aanpassing plaats op basis van de waardeontwikkeling. Om te kunnen komen tot een gelijkblijvende opbrengst zal bij dalende waardes sprake zijn van hogere tarieven en bij stijgende waardes zal sprake zijn van een daling van de tarieven.

Toeristenbelasting

Het tarief voor de Toeristenbelasting bedraagt in de gemeente Reusel-De Mierden in 2021 € 1,60 per overnachting. Voor 2022 gaan wij uit van inflatiecorrectie met 1,4%.

Woonforensenbelasting

Ook voor de Woonforensenbelasting gaan wij uit van een inflatiecorrectie van 1,4%.

Leges

Voor de leges geldt het uitgangspunt van kostendekkendheid. Winst maken op samenhangende groepen van leges is niet toegestaan. Vooralsnog wordt alleen gerekend met inflatiecorrectie (1,4%), maar vanuit het uitgangspunt van kostendekkendheid kunnen sommige tarieven tot andere uitkomsten leiden, omdat dan ook indexeringen van salarissen moeten worden meegenomen.

6. Basisgegevens

Voor de aantallen inwoners en woningen vormen de werkelijke aantallen per 1 januari 2021 het uitgangspunt. Ramingen voor aantallen inwoners en woningen worden gebaseerd op globale inschattingen vanuit ervaringsgegevens. Bovendien wordt voor iedere begrotingscyclus de uitgangssituatie bepaald op de laatst bekende werkelijke aantallen. Er wordt voor het aantal woningen niet gekeken naar bijvoorbeeld concrete woningbouwplannen en de status van die plannen. De financiële impact van dit soort relatief geringe inschattingsafwijkingen zijn dermate klein, dat het niet lonend is om veel tijd te steken in een verdere nauwkeurigheid van de schattingen.

2.2. Methodiek

De meerjarenbegroting wordt op basis van lopende prijzen vastgesteld. Dit wil zeggen dat in de verschillende jaren de verwachte inflatie, loonontwikkelingen en inkomensmutaties verwerkt zijn. Resultaat is een begroting die een reëler inzicht in het meerjarenperspectief geeft.

De begroting maakt onderscheid tussen structurele en incidentele middelen. Structurele middelen zijn jaarlijks terugkerende middelen. Incidentele middelen zijn eenmalig of voor een beperkt aantal jaren terugkerende middelen en welke naar hun aard in elk geval een zeker eindmoment hebben. Om het huishoudboekje van de gemeente gezond te houden is het van belang om de jaarlijks terugkerende lasten te kunnen betalen uit de jaarlijks terugkerende inkomsten. Dat heet dan een structureel en reëel sluitende begroting.

Omdat veel gemeenten creatief waren in de duiden van lasten als incidentele lasten, hebben de gezamenlijke provincies de regels wat dat betreft aangescherpt. Uitgangspunt blijft dat structureel de regel is en incidenteel de uitzondering. Verder is vooral de aard van de last (of baat) bepalend voor de vraag of sprake is van incidenteel of structureel. Als tweede uitgangspunt is ook de looptijd van de last (of baat) van belang. In zijn algemeenheid geldt dat een langere looptijd eerder aanleiding geeft om een last of baat als structureel te moeten beschouwen. Het stuk van de gezamenlijke provincies is voorzien van tal van voorbeelden, die de regels verder duiden.

2.3. Begrotingsbeeld

De meerjarenbegroting laat het volgende begrotingsbeeld zien (inclusief nieuw beleid en de verwachte effecten van de herverdeling van het gemeentefonds).

Bedragen in €	2022	2023	2024	2025
Structureel saldo	877.000	271.000	-/- 52.000	-/- 213.000
Incidenteel saldo	-/- 606.000	-/- 187.000	-/- 148.000	-/- 141.000
TOTAAL SALDO	271.000	84.000	-/- 200.000	-/- 354.000

Voor een verklaring van de verschillen verwijzen wij naar de analyse daarvan in bijlage 1 van deze programmabegroting. In bijlage 4 is een overzicht van baten en lasten per programma opgenomen alsmede een nadere toelichting bij het incidentele saldo.

3. PARAGRAFEN

3.1. Bedrijfsvoering

3.1.1. Inleiding

De afdeling Bedrijfsvoering heeft een belangrijke rol in het ontzorgen van de organisatie in de realisatie van de beleidsdoelen van de gemeente. Het ondersteunt de primaire processen, dienstverlening aan burgers en beleids- en bestuurlijke processen. Wij streven naar een bedrijfsvoering die zodanig is ingericht, dat de uitvoering van de programmabegroting door de ambtelijke organisatie op een zo efficiënt mogelijke wijze kan gebeuren. In deze paragraaf geven we inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen en ambities in 2022 op het gebied van bedrijfsvoering.

De belangrijkste ambities vanuit de raad en het college met betrekking tot de bedrijfsvoering zijn:

- Vergroten van de bestuurskracht;
- Samen Doen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie;
- Verbeteren van de communicatie;
- Adequate en zorgvuldige dienstverlening;
- Financiële huishouding gemeente op orde.

3.1.2. Vergroten van de bestuurskracht

Als kleine gemeente is de zeggenschap in de regio, richting provincie, het rijk en ook internationaal beperkt. Daarom is het voor Reusel-De Mierden belangrijk om continue de samenwerking met anderen op te zoeken om haar doelen te bereiken en onze inwoners beter te vertegenwoordigen in de regio, richting de provincie, het rijk en internationaal. Dit doen we door kansen te benutten van (internationale) samenwerking met aangrenzende gemeenten. Binnen de Kempen doen we dit via het traject 'Opnieuw Verbinden' waarbij we onze Kempensamenwerking toekomstbestendig inrichten en gaan we verder invulling geven aan de Strategische Kempenagenda. Internationaal blijven we deelnemen aan Benego (Belgisch Nederlands grensoverleg). Daarnaast werken we zoveel mogelijk samen op gebieden waar dit de kwaliteit van de dienstverlening aan onze inwoners ten goede komt, gebaseerd op drie pijlers: kwaliteit, efficiency en het voorkomen van kwetsbaarheid.

3.1.3. Samen Doen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie

Samen Doen is steeds meer een begrip binnen onze manier van werken. Voor veel van onze medewerkers is het onderdeel van hun dagelijks werk geworden. Samen met onze inwoners hebben we al veel projecten op kunnen pakken. De coronatijd heeft het lastiger gemaakt om inwoners op een goede manier te bereiken en te betrekken. We proberen dit wel digitaal maar daarmee behalen we niet altijd het gewenste resultaat. Ook hierin proberen we te zoeken naar mogelijkheden en kansen om dit toch op een goede manier te blijven doen. Doorontwikkeling van Samen Doen blijft belangrijk om nog beter te kunnen voorzien in wat onze inwoners van ons nodig hebben. Tot slot gaan we in 2022 een gemeentemagazine uitgeven om nog meer zichtbaarheid te geven aan Samen Doen.

3.1.4. Verbeteren van de communicatie

We gebruiken zowel analoge als digitale communicatiemiddelen om onze doelgroepen op maat te kunnen voorzien van informatie. In 2022 blijft er extra aandacht voor de Digi-toegankelijkheid van onze website. Zo kunnen ook inwoners met een beperking op een goede manier van onze digitale kanalen gebruik maken. Communicatie wordt ook steeds meer onderdeel van ieders werk. Niet alleen om (lopende) zaken adequaat met onze inwoners te communiceren maar ook om mooie resultaten te delen van de gezamenlijke inspanningen tussen gemeente en inwoners.

3.1.5. Adequate en zorgvuldige dienstverlening

In 2022 gaan we verder uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma dienstverlening. Per team staan hierop actiepunten om de goede dienstverlening te behouden en verbeterpunten door te voeren. Zo proberen we nog meer invulling te geven aan de visie op dienstverlening, waarbij we dat stapje extra willen zetten als goede gastheer/-vrouw. Ook blijven wij de digitale ontwikkelingen volgen om blijvend te voldoen aan de wens van de inwoner om zaken snel en eenvoudig vanuit huis te regelen. Dit blijft uiteraard ook fysiek vanuit het gemeentehuis mogelijk. Daarnaast gaan we bekijken hoe we invulling kunnen geven aan nieuwe wetgeving in het kader van de Wet open overheid, de digitale overheid en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Dit alles om onze dienstverlening richting de inwoners en het zijn van een transparante overheid verder te verbeteren.

3.1.6. Financiële huishouding gemeente op orde

Het meerjarenbeeld in de voorliggende begroting geeft een wisselend beeld: de jaren 2022 en 2023 zijn structureel sluitend. De jaren 2024 en 2025 vertonen nog tekorten. Daarbij merken wij echter op dat wij de gevolgen van de komende herverdeling van het gemeentefonds hebben verwerkt op basis van de laatste inzichten op dat gebied. Dat betekent dat wij in 2023 rekening gehouden hebben met een vermindering van de algemene uitkering van € 200.000, oplopend tot € 400.000 in 2024 en € 600.000 in 2025. Wat de precieze herverdeeleffecten zullen worden in 2023 is natuurlijk nog niet bekend. De nadelige effecten zijn nu ingeschat op basis van gegevens uit 2019. Die gegevens zullen in 2023 weer anders zijn, waardoor ook de uitkomst anders zal zijn. Maar ook schuilt er onzekerheid in het feit dat over de herverdeling nog besluitvorming moet plaatsvinden door een nieuw te vormen kabinet. We hanteren daarmee een solide financieel beleid.

Belangrijk te vermelden is dat alle gelden die ter bestrijding van de effecten van corona aan de gemeente beschikbaar zijn/worden gesteld -onder meer via de algemene uitkering- ook voor dat doel beschikbaar worden gehouden.

3.1.7. Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging betreft het totale pakket aan maatregelen om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de gemeentelijke informatiesystemen te waarborgen. Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht, het uniforme normenkader informatiebeveiliging voor de gehele Nederlandse overheid. Na het vaststellen van dit nieuwe beleid, heeft de gemeente in samenwerking met de andere Kempengemeenten, de GRSK en Kempenplus, een informatiebeveiligingsplan opgesteld waarin actiepunten zijn opgenomen die voortkomen uit de BIO. Omdat een van de belangrijkste factoren die van invloed is op de mate van informatieveiligheid de factor 'mens' is, is veel tijd gestoken in bewustwording. Alle medewerkers moeten een verplichte iBewustzijn training volgen zodat iedereen een basiskennisniveau heeft op het gebied van informatieveiligheid en privacy. Daarnaast is in 2021 een cyber barometer uitgevoerd. De resultaten van deze cyber barometer worden in 2022 gebruikt voor verdere bewustwordingscampagnes op het gebied van informatieveiligheid en privacy.

De gemeente verantwoordt zich ook in 2022 over informatiebeveiliging via het verantwoordingsstelsel ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit).

3.1.8. Duurzame Digitale Opslagvoorziening (DDO) archief

De gemeente is krachtens de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) aangesloten bij de gemeenschappelijke archiefdienst, het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE). De Duurzame Digitale Opslagvoorziening (DDO) van het RHCE is inmiddels volledig operationeel. Digitale archiefbescheiden kunnen in het DDO worden opgenomen. De kosten voor opname van archiefbescheiden in het DDO vallen onder de begroting van het RHCE. Daarbij moet benoemd worden dat de kosten voor de in het DDO opgenomen archiefbescheiden op termijn, wanneer de totale omvang van het DDO substantieel toeneemt, doorberekend worden aan de afzonderlijke gemeenten, zoals dat nu ook gedaan wordt voor het aantal strekkende meters analoog archief. Afhankelijk van de toename van digitale archiefbescheiden in het DDO is het nog onduidelijk wanneer het RHCE deze doorbelasting invoert en wat de financiële consequenties daarvan zijn voor de gemeente, afhankelijk van de omvang van de opgenomen digitale archiefbescheiden. De gemeente dient tevens rekening te houden met extra kosten voor de eigen informatiesystemen, om opname van informatie vanuit de gemeentelijke informatiesystemen in het DDO op termijn mogelijk te maken.

3.1.9. Personeel & Organisatie

In 2021 is vanwege Covid-19, vanuit de strategische personeelsplanning 'WerkenIk', het talentenprogramma slechts ten dele uitgevoerd. In 2022 zal hier een vervolg aangegeven worden waarbij de nadruk voortdurend zal liggen op het ontwikkelen van nog meer out of the box denken en creativiteit bij onze medewerkers. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden van meer procesmatig werken omdat, gelet op nieuwe wetgeving, steeds meer processen getoetst moeten worden op rechtmatigheid en privacy-aspecten.

3.1.10. Personeelsbudget

Onderstaand een overzicht van het begrote personeelsbudget per 1 januari 2022, zoals dat in deze meerjarenbegroting is opgenomen:

Organisatieonderdeel / team:	Loonkosten inclusief sociale lasten			
Bedragen in €	2022	2023	2024	2025
Gemeenteraad	252.000	256.000	260.000	264.000
Burgemeester en wethouders	400.000	406.000	412.000	418.000
Griffie	98.000	99.000	101.000	102.000
Gemeentesecretaris	134.000	136.000	138.000	140.000
Afdeling Ontwikkeling en Dienstverlening				
Hoofd afdeling Ontwikkeling en Dienstverlening	113.000	115.000	116.000	118.000
Team Maatschappelijke en Ruimtelijke ontwikkeling	1.629.000	1.653.000	1.678.000	1.703.000
Team Ruimtelijk beheer	1.092.000	1.108.000	1.125.000	1.141.000
Team Externe dienstverlening	501.000	509.000	516.000	524.000
Afdeling Bedrijfsvoering				
Hoofd afdeling Bedrijfsvoering	109.000	110.000	112.000	114.000
Team Concern en control	1.117.000	1.134.000	1.151.000	1.168.000
Team Interne dienstverlening	583.000	592.000	601.000	610.000
Totale loonkosten inclusief sociale lasten	6.028.000	6.118.000	6.210.000	6.302.000

3.2 Lokale heffingen

3.2.1. Algemeen

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De uitvoering van gemeentelijk beleid raakt daarmee elke burger, bedrijf of instelling direct in zijn/haar portemonnee. Zij wensen -terecht- waar voor hun geld. Lokale belastingen en heffingen staan dan ook sterk in de belangstelling. Het doel van deze paragraaf is om integraal informatie te geven over alles wat met lokale heffingen te maken heeft.

3.2.2. Geraamde opbrengsten

Een totaaloverzicht van de opbrengsten belastingen en heffingen.

Soort <i>Bedragen in €</i>	Rekening	Begroot				
	2020	2021*	2022	2023	2024	2025
Onroerende zaakbelasting	2.837.000	2.889.000	2.945.000	2.986.000	3.028.000	3.070.000
Toeristenbelasting	104.000	182.000	184.000	184.000	185.000	187.000
Woonforensenbelasting	35.000	26.000	26.000	26.000	27.000	27.000
Afvalstoffenheffing	710.000	725.000	785.000	797.000	810.000	823.000
Rioolheffing	1.257.000	1.399.000	1.287.000	1.324.000	1.361.000	1.399.000
Marktgelden	32.000	37.000	37.000	37.000	37.000	38.000
Leges omgevingsvergunningen	450.000	361.000	500.000	501.000	501.000	506.000
Leges bestemmingsplannen	22.000	72.000	72.000	72.000	72.000	73.000
Overige leges (burgerzaken, rijbewijzen, reisdocumenten, bijzondere wetten enz.)	170.000	145.000	132.000	134.000	135.000	137.000
Totaal	5.617.000	5.836.000	5.968.000	6.061.000	6.156.000	6.260.000

* Inclusief nieuw beleid en begrotingswijzigingen

Doordat onderliggende aantallen in de loop van de tijd wijzigen, zijn de bedragen in bovenstaande tabel niet altijd te herleiden naar een bijstelling met het inflatiepercentage van 1,4%.

3.2.3. Ontwikkelingen

Wet Waardering onroerende zaken (WOZ)

De WOZ-waarde wordt vastgesteld naar het waardepeil per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het belastingjaar. In 2022 wordt de waarde dus vastgesteld naar het peil van 1 januari 2021. Er is een flinke stijging van het aantal verkochte woningen, bovendien is er sprake van een waardeinstijging. Wat al die ontwikkelingen precies gaan betekenen voor de OZB-tarieven is nog niet duidelijk.

In de periode 2018 tot en met 2022 moeten de gemeenten op last van de Waarderingskamer overgaan op het onderbouwen van de waardering van de woningen op basis van m² gebruiksoppervlakte in plaats van m³ inhoud. Dit is bepaald om een betere aansluiting met de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) te realiseren en omdat de makelaars ook uitgaan van m² gebruiksoppervlakte. In 2019 zijn de hoek- en rijwoningen en de etagebouw beoordeeld en omgezet naar m² gebruiksoppervlakte. In 2020 zijn de vrijstaande woningen beoordeeld. De rij- en hoekwoningen zijn in 2021 ook gewaardeerd op basis van de gebruiksoppervlakte.

Leges

De kostendekkendheid van de legestarieven wordt jaarlijks gevolgd. Tevens wordt er nadrukkelijker gekeken of alles wat doorberekend kan worden, ook daadwerkelijk via de leges wordt verhaald. Het is niet toegestaan dat de gemeente winst maakt op legesopbrengsten. Daarmee wordt rekening gehouden bij de bepaling van de tarieven. In 2021 is in het kader van een afstudeerstage een methodiek ontwikkeld om de kosten en opbrengsten van de leges nauwkeuriger in kaart te brengen. De bedoeling was om die systematiek ten behoeve van de begroting 2022 uitgebreid toe te passen. Voor het grootste deel van de legesopbrengsten (en dus ook voor de daaraan ten grondslag liggende kosten) is de Omgevingswet erg belangrijk. De ingangsdatum van de nieuwe omgevingswet is echter uitgesteld naar 1 juli 2022. Vanuit een oogpunt van efficiency hebben wij ervoor gekozen de nieuwe systematiek pas toe te passen op de leges na invoering van de nieuwe Omgevingswet omdat dan zowel het vergunningstelsel als de kosten die in de leges mogen worden meegerekend, gaan veranderen.

In de kosten, die ten grondslag liggen aan de legestarieven wordt rekening gehouden met de te betalen BTW én met de overheadkosten. De overheadkosten en de BTW worden niet geraamd en verantwoord op de programma's en producten. De overhead wordt centraal inzichtelijk gemaakt op het taakveld 'overhead' in de begroting. Zoals bij dat taakveld is beschreven, worden de overheadkosten extracomptabel bepaald ten behoeve van de tariefbepaling. De systematiek, welke daarvoor wordt gebruikt, is beschreven in de 'Financiële Verordening' en komt erop neer dat de overheadkosten worden verdeeld naar rato van het aantal uren dat aan een product wordt besteed.

Berekening kostendekkendheid leges	Bedragen in €
<i>(kosten incl. overhead)</i>	
Omgevingsvergunningen	426.700
Bijzondere wetten	79.238
Bestemmingsplannen	130.170
Burgerzaken c.a.	50.639
Overige	49.756
Totaal lasten	736.503
Opbrengst leges	704.532
Dekkingspercentage	95,66%

3.2.4. Beleid en tariefstelling

Algemene uitgangspunten

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. De gemeentelijke belastingen en heffingen zijn de belangrijkste, door de gemeente te beïnvloeden, inkomstenbronnen. Bij de riool- en afvalstoffenheffing en de leges is 100% kostendekking het uitgangspunt. De tarieven worden dus bepaald door de raming van de kosten. De overige tarieven stijgen in beginsel met het inflatiepercentage van 1,4%, waarmee ook in de algemene uitkering wordt gerekend.

OZB-tarieven

Het OZB-tarief wordt uitgedrukt in een percentage van de WOZ-waarde. De nieuwe WOZ-waardes voor 2022 zijn nog niet allemaal bekend. Bij de definitieve vaststelling van de verordeningen met de tarieven voor 2022 zullen de tarieven uiteraard aangepast worden aan de waardemutaties (lagere tarieven bij een waardestijging of hogere tarieven bij een waardedaling). Voor de OZB-opbrengst wordt in deze begroting uitgegaan van een aanpassing met inflatiecorrectie (1,4%).

Tarief afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing 2022 worden de ervaringen van de afgelopen jaren meegenomen bij het vaststellen van de nieuwe tarieven.

De tarieven voor 2022 worden zoals gebruikelijk in de raadsvergadering van december vastgesteld. Op basis van huidige inzichten gaan we uit van € 3,10 voor een tariefzak voor restafval (ongewijzigd ten opzichte van 2021) en € 2,25 per lediging van een 140-liter GFT-container (was € 2,20). Het vastrecht daalt van € 98,64 in 2021 naar € 96,48 per jaar in 2022.

Berekening kostendekkendheid	Bedragen in €
Afvalstoffenheffing	
Kosten taakveld incl. (omslag)rente	841.967
Inkomsten taakveld excl. heffingen	232.289
Netto kosten taakveld	609.678
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	70.125
BTW en Vpb	104.703
Totale kosten	784.506
Opbrengst heffingen	782.542
Dekkingspercentage	99,75%

Tarief rioolheffing

In december 2016 heeft de raad het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) 2017-2021 vastgesteld. De tarieven voor 2022 zullen dan ook gebaseerd worden op de uitkomsten van dat plan. Daarbij hebben wij echter wel correcties toegepast in verband met de gedaalde omslagrente en wijziging in het geraamde waterverbruik.

Voor de rioolheffing geldt als algemene regel dat de lasten worden gebaseerd op het vastgestelde VGRP en dat het verschil tussen lasten en baten wordt geëgaliseerd via de egalisatievoorziening riolering. Zodoende worden grote pieken en dalen in de tarieven voorkomen.

Voor 2022 wordt een tarief voorgesteld van € 1,92 per m³ (was in 2021 € 1,86). De stijging van 2021 op 2022 is hoger dan de inflatiecorrectie van 1,4%. Dat komt door gewijzigde kostenniveaus en wijzigingen in het waterverbruik.

Berekening kostendekkendheid	Bedragen in €
Rioolheffing	
Kosten taakveld incl. (omslag)rente	1.065.623
Inkomsten taakveld excl. heffingen	
Netto kosten taakveld	1.065.623
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	195.500
BTW	170.765
Totale kosten	1.431.888
Opbrengst heffingen	1.382.400
Onttrekking voorziening	49.489
Totaal inkomsten	1.431.889
Dekkingspercentage	100,00%

Voorzieningen riolering en afvalstoffenheffing

Voor de rioolheffing en voor de afvalstoffenheffing bestaan egalisatievoorzieningen waaraan eventuele overschotten in de opbrengsten worden toegevoegd of waaruit eventuele tekorten worden gedekt. Kosten en opbrengsten worden dus verevend.

In de begroting lijken de opbrengsten de uitgaven te overstijgen. Dat komt doordat de BTW-component en de overhead wel worden doorberekend middels de tarieven, maar niet worden geraamd en verantwoord op deze producten.

Toeristenbelasting en woonforensenbelasting

Voor de Toeristenbelasting gaan we uit van aanpassing met het inflatiepercentage van 1,4%, hetgeen leidt tot een tarief van € 1,62 per overnachting. Voor de opbrengst houden we ingaande 2021 rekening met een daling van de inkomsten. De handhaving op met name de vakantieparken leidt tot minder overnachtingen door onder meer arbeidsmigranten. In hoeverre dat een tijdelijke terugloop is, moet nog worden gezien. Ook voor het tarief voor de Woonforensenbelasting houden we rekening met inflatiecorrectie ad 1,4%. Omdat de waarde hier mede bepalend is voor het tarief, kunnen we het exacte tarief nu nog niet melden.

3.2.5. Lokale lastendruk 2022 per huishouden

Uitgangspunten:

- OZB: gemiddelde woningwaarde € 327.000 (schatting), tarief eigenaren 0,1053% (tarief 2021, gecorrigeerd voor gemiddelde stijging woningwaarde en inflatie);
- Afval: 6,95 GFT-ledigingen à € 2,25 + 3,29 restafvalzakken à € 3,10 + vastrecht € 96,48;
- Riool: 131 m³ waterverbruik à € 1,92.

Op basis van de meest actuele gegevens is een inschatting gemaakt van de basisgegevens, zoals gemiddelde woningwaarde, aantal GFT-ledigingen en afvalzakken en gemiddeld waterverbruik. De gegeven uitgangspunten leiden tot het volgende beeld van de gemiddelde belastingdruk per huishouden:

Bedragen in €	Werkelijk 2020*	Raming 2021*	Raming 2022
Onroerende zaakbelastingen eigenarengedeelte	357,82	352,88	344,33
Afvalstoffenheffing	136,39	121,84	122,32
Rioolheffing	225,68	243,66	251,52
Totaal per huishouden	719,89	718,38	718,17

*Werkelijk 2020 en raming 2021 afkomstig uit respectievelijk jaarstukken 2020 en programmabegroting 2021-2024.

3.2.6. Kwijtscheldingsbeleid

Algemeen

De wettelijke regels gaan ervan uit dat een belastingplichtige een aanslag moet betalen. Alleen in een aantal uitzonderlijke situaties kan kwijtschelding worden verleend. Dat kan alleen als de gemeenteraad die mogelijkheid heeft vastgesteld.

De raad doet dat in het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid. Dit beleid bepaalt de belastingen waarvoor kwijtschelding mogelijk is en de voorwaarden waaronder kwijtschelding plaatsvindt. De gemeenteraad is hierbij gebonden aan landelijk voorgeschreven regels. Deze regels komen erop neer dat alleen belastingplichtigen met een inkomen tot ongeveer bijstandsniveau en zonder vermogen voor kwijtschelding in aanmerking komen.

Kwijtscheldingsbeleid van onze gemeente

Het beleid van onze gemeente is opgenomen in raadsvoorstel 016a-2015. Hieronder volgen de belangrijkste punten van ons beleid:

- Kwijtschelding kan alleen verleend worden voor aanslagen van onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Hierbij wordt opgemerkt dat voor de afvalstoffenheffing de kwijtschelding is beperkt tot het vastrecht en maximaal 5 ledigingen van GFT-containers per kalenderjaar.
- De kosten van bestaan zijn gesteld op 100% van de bijstandsnorm (beleidskeuze; standaard is dit 90% van de bijstandsnorm).
- De kosten van bestaan van AOW-gerechtigden zijn gesteld op 100% van de toepasselijke netto AOW-bedragen (beleidskeuze; standaard is dit 90% van de bijstandsnorm).
- Er wordt rekening gehouden met de kosten voor kinderopvang (beleidskeuze; standaard is dit € 0,00).
- Er wordt geen kwijtschelding verleend aan ondernemers (beleidskeuze).

3.3 Weerstandvermogen en risicobeheersing

3.3.1. Algemeen

Het weerstandvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit (de middelen waarover de gemeente beschikt / kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en het totaal aan gekwantificeerde risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen, verzekeringen zijn afgesloten of waar ook anderszins geen beheersmaatregelen tegenover staan.

Voor de raad is het weerstandvermogen van belang omdat er nooit een situatie zal zijn, waarin geen risico's meer bestaan. De raad moet vanuit de kaderstellende en controlerende taak inzicht hebben in de ruimte die er is om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Als die ruimte onvoldoende groot is, moeten aanvullende maatregelen genomen worden.

3.3.2. Beleid

Bij raadsbesluit van 7 juli 2020 is de nota 'Reserves, voorzieningen & afschrijvingsbeleid' herzien. Hierin zijn onder andere regels opgenomen over hoe om te gaan met reserves en voorzieningen en op welke wijze afschrijving plaatsvindt op activa. In het kader van deze paragraaf is van belang dat in het beleid is bepaald dat de algemene reserve bestaat uit 2 delen:

- Een niet besteedbaar deel wat nodig is ter dekking van de gekwantificeerde risico's, vermenigvuldigd met de vastgestelde ratio (1,8);
- Een vrij besteedbaar deel.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. Algemene reserve
- b. Post onvoorzien
- c. Onbenutte belastingcapaciteit
- d. Begrotingsruimte

Ad a. Algemene reserve

De stand van de algemene reserve per 31-12-2021 schatten wij op dit moment in op € 6.104.000 en deze wordt uitgesplitst in:

- Niet besteedbaar ter afdekking van risico's (incl. ratio)	€ 3.830.400
- Vrij besteedbaar	€ 2.273.600

Voor de bepaling van het niet besteedbare deel van de algemene reserve zijn de regels toegepast uit het in juli 2020 vastgestelde beleid op dit gebied. De gekwantificeerde risico's, zoals die in deze paragraaf zijn beschreven, belopen een bedrag ad € 2.128.000. Dat bedrag vermenigvuldigen we op basis van het in juli 2020 vastgestelde beleid met een factor 1,8, hetgeen tot een bedrag leidt van € 3.830.400.

De bestemmingsreserves laten we buiten de berekening van de weerstandscapaciteit.

Bestemmingsreserves moeten meer gezien worden als een soort verplichtingen (er staat een bestedingsdoel tegenover). Daarom nemen we die niet mee in de berekening.

Ad b. Post onvoorzien

Jaarlijks wordt in de begroting een post onvoorzien opgenomen ter grootte van € 13.000 (€ 1 per inwoner), bedoeld voor bijzondere, niet voorziene kosten.

Ad c. Onbenutte belastingcapaciteit

De omvang van de belastingcapaciteit is de ruimte tussen de feitelijk te verwachten opbrengst en de opbrengst die de gemeente zou moeten realiseren wanneer zij een beroep doet op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (de zogenaamde artikel 12-norm). Volgens die norm moeten de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend zijn. Dat uitgangspunt hanteren wij ook. Dan blijft de onbenutte capaciteit van de onroerende zaakbelasting over. Voor 2022 geldt daarvoor een factor van 0,1800% van de totale WOZ-waarde, hetgeen resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit voor Reusel-De Mierden van afgerond € 1,035 miljoen.

Ad d. Begrotingsruimte

Indien sprake is van een positief begrotingssaldo wordt dit meegerekend in de weerstandscapaciteit.

Stille reserves

Stille reserves zijn activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd, maar die in principe direct verkoopbaar zijn. Van de omvang van de stille reserves is de volgende indicatie te geven:

Object	Oppervl.	Boekwaarde	Aanduiding boekwaarde	Waarde	Basis waardeberekening	Verschil
Landbouwgrond, geliberaliseerde pacht	36,4 ha	€ -		€ 3.094.000	364.000m² x € 8,50	€ 3.094.000
Landbouwgrond, vaste pacht	102,7 ha	€ -		€ 4.364.750	1.027.000 m² x € 8,50 x 0,5	€ 4.364.750
Bossen, visvijver, landschapelementen	950 ha	€ -		€ 8.075.000	9.500.000 m² x 0,85	€ 8.075.000
Gemeentehuis/bibliotheek		€ 2.008.022	Boekwaarde 31-12-2020	€ 3.246.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 1.237.978
Gemeentewerf			Boekwaarde 31-12-2020	€ 460.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 460.000
Sportzaal Den Houtert Lage Mierde			Boekwaarde 31-12-2020	€ 671.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 671.000
Sporthuis Reusel		€ 2.087.237	Boekwaarde 31-12-2020	€ 2.400.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 312.763
Brede School Plus Lage Mierde (Opstap+Ster)		€ 2.323.347	Boekwaarde 31-12-2020	€ 2.850.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 526.653
Basisschool De Akkerwinde Hooge Mierde		€ 508.201	Boekwaarde 31-12-2020	€ 1.350.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 841.799
Basisschool St. Clemens Hulsel		€ 3.533	Boekwaarde 31-12-2020	€ 581.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 577.467
Basisschool De Torelaar Reusel		€ 282.750	Boekwaarde 31-12-2020	€ 1.230.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 947.250
Basisschool De Leilinde Reusel		€ 1.540.736	Boekwaarde 31-12-2020	€ 3.040.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 1.499.264
Basisschool De Klimop Reusel		€ 1.169.837	Boekwaarde 31-12-2020	€ 1.390.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 220.163
CC De Kei Reusel		€ 52.159	Boekwaarde 31-12-2020	€ 783.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 730.841
Brandweerkazerne Reusel		€ 145.417	Boekwaarde 31-12-2020	€ 339.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 193.583
Sportpark Den Hoek Reusel		€ 553.185	Boekwaarde 31-12-2020	€ 2.370.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 1.816.815
Sportpark De Leeuwerik Hooge Mierde		€ 201.490	Boekwaarde 31-12-2020	€ 681.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 479.510
Sportpark D'n Daalacker Lage Mierde		€ 29.069	Boekwaarde 31-12-2020	€ 632.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 602.931
Sportpark 't Kantje Hulsel		€ 59.416	Boekwaarde 31-12-2020	€ 547.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 487.584
Gildeterrein Broekkant Lage Mierde			Boekwaarde 31-12-2020	€ 181.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 181.000
Woning Sportpark 1 Reusel			Boekwaarde 31-12-2020	€ 297.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 297.000
Kinderdagverblijf Dooleg Reusel		€ 126.944	Boekwaarde 31-12-2020	€ 295.000	WOZ-waarde 1-1-2021	€ 168.056
Gronden Kleine Hoeven voormalige fase 2		€ 850.000	Boekwaarde 31-12-2020	€ 850.000	taxatie 2017	€ -
		€ 11.941.341		€ 39.726.750		€ 27.785.409

De stille reserves hebben dus een omvang van afgerond € 27,8 miljoen. Het is op basis van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) niet toegestaan om een waarde aan stille reserves toe te kennen en die waarde vervolgens mee te rekenen in de reservepositie. De reservepositie kan vanuit de stille reserves dus alleen toenemen door deze stille reserves om te zetten in geld (te gelde maken middels verkoop).

3.3.3. Risico's

De samenloop van risico's is een ander aspect van het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te vangen (=weerstandvermogen). Inventariseren van risico's, een inschatting maken van de kans op deze risico's en het beheersen en managen van risico's is hierbij van wezenlijk belang.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de risico's in het licht van het weerstandvermogen. De weerstandscapaciteit kan dan afgezet worden tegen de samenloop van de geïnventariseerde risico's, zodat 'beoordeeld' kan worden of het weerstandvermogen afdoende is. De vertaling van deze risico's in bedragen is gebaseerd op inschattingen. Indien er sprake is van nauwkeurige berekeningen van concrete verplichtingen is vorming van voorzieningen nodig.

De gemeente Reusel-De Mierden raamt altijd zo reëel mogelijk. Het blijven echter ramingen, zodat er altijd een risico is, dat de werkelijkheid anders is dan de ramingen. Wij achten dat risico niet dusdanig dat daarmee in de sfeer van weerstandvermogen rekening moet worden gehouden.

Reëel ramen betekent echter ook dat er geen 'lucht' in de ramingen zit 'voor het geval dat'. Als bepaalde risico's, zoals bijvoorbeeld inbraakschade, verzekerd zijn, dan ramen wij geen kosten voor die schade, óók niet voor een eventueel (beperkt) eigen risico. Mochten zich dan onverhoopt toch schades voordoen, dan kunnen ramingen dus tekort schieten. Daarover wordt dan gerapporteerd via bestuursrapportages. Hetzelfde geldt voor bijzondere omstandigheden. Zo kunnen extreme weersomstandigheden tot extra kosten leiden (extra gladheidbestrijding, stormschades enz.). Gelet op de ervaringen ter zake achten wij het niet nodig om op dit gebied in het kader van het weerstandvermogen met bijzondere risico's rekening te houden.

Grondexploitatie / Bestemmingsplannen

Op grond van artikel 6.1 van de Wet op de ruimtelijke ordening bestaat de mogelijkheid dat onevenredige schade als gevolg van bestemmingswijziging moet worden vergoed. Hiervoor zijn geen specifieke middelen gereserveerd. In principe worden eventuele claims op de ontwikkelaars van een plan afgewenteld. Indien de gemeente de planschade moet vergoeden, wordt deze opgevangen binnen de grondexploitatie.

Daarnaast vormt de grondexploitatie zelf, als gemeentelijke activiteit, een voortdurend risico (economische ontwikkelingen, kredietbeleid van banken, stagnerende markten, veranderende wetgeving, fluctuerende rentes en dergelijke). Het feit dat deze activiteit in principe in vier kernen en op een kleinschalige wijze wordt uitgevoerd, versterkt dit risico. De markt is voor zowel woningbouwgrond als bedrijfsgrond op dit moment gunstig, hetgeen zich uit in een toegenomen vraag. De aanhoudende coronacrisis zorgt wel voor iets meer onzekerheid, maar we zien dat nog niet terug in de vraag.

De grondexploitaties worden jaarlijks opnieuw berekend, waarbij ook een inventarisatie plaatsvindt van risico's dan wel te optimistische inschattingen. Op basis van de meest recente berekeningen zijn voorzieningen gevormd voor de gecalculeerde nadelige saldi.

In rapportages, zoals die voor alle grondexploitaties zijn opgesteld, is een risicoanalyse en risicoberekening opgenomen. Het gaat dan om risico's als extra hoge kostenstijgingen, grondprijsverlaging, rentestijgingen e.d.. Voor zover risico's binnen de (positieve) resultaten van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, is geen aanvullend weerstandsvermogen nodig. Bij de plannen voor De Leeuwerik, Kleine Hoeven en Hart van Reusel is dat niet het geval. De risico's voor die plannen zijn berekend op:

De Leeuwerik	€ 61.000
Hart van Reusel	€ 143.000
Kleine Hoeven	€ 817.000
<u>Totaal</u>	<u>€ 1.021.000</u>

Doordat jaarlijks een actualisatie van de grondexploitatieprojecten plaatsvindt, inclusief een analyse van risico's en kansen, zijn risico's goed in beeld en kan tijdig gestuurd worden op risicobeperking.

Intergemeentelijke samenwerking

Onze gemeente neemt deel in een aantal verbonden partijen. Voor deze paragraaf zijn de belangrijkste:

- GGD Brabant-Zuidoost
- GRSK (Samenwerking Kempengemeenten)
- MRE (Metropoolregio Eindhoven)
- VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuidoost)
- KempenPlus
- ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)
- KBP (Kempisch Bedrijven Park)
- Stichting Bizob (Bureau inkoop en aanbestedingen zuidoost Brabant)
- BeneGo (Belgisch Nederlands Grensoverleg)
- Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

In de paragraaf verbonden partijen treft u meer gegevens aan over de gemeenschappelijke regelingen.

Samenwerking binnen gemeenschappelijke regelingen geeft een risico in de vorm van beheersbaarheid van de eigen organisatie. Door deelname in de verschillende bestuurslagen van gemeenschappelijke regelingen heeft onze gemeente invloed op die organen, maar de gemeente moet zich aansluiten bij besluiten die in gezamenlijkheid genomen worden. Minderheidsstandpunten kunnen, hoe belangrijk deze voor individuele gemeenten ook mogen zijn, in het grote geheel te licht bevonden worden. Samenwerken is daarmee altijd een stukje inleveren van invloed. Overigens leert de ervaring dat de 'winst' van het samen optrekken vooral zit in de toename van professionaliteit en kwaliteit die wordt bereikt en in het borgen van de continuïteit op vitale bedrijfsprocessen. In een aantal gevallen is er sprake van verplichte intergemeentelijke samenwerking. Zo zijn de Veiligheidsregio's en Omgevingsdiensten bij wet opgelegde samenwerkingsvormen.

Net als bij gemeenten worden ook door besturen van Gemeenschappelijke Regelingen besluiten genomen inzake wijzigingen in ambitieniveaus op basis van allerlei ontwikkelingen. Daardoor bestaat het risico, dat gemeentelijke bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen (GR) sterker dan trendmatig gaan stijgen. Voor zover die ontwikkelingen meelopen in het begrotingsproces van de betreffende GR zijn deze tijdig in beeld. In die gevallen moeten de financiële gevolgen worden opgenomen in de gemeentebegroting. Er is dan dus geen sprake meer van risico.

Daarnaast houden sommige verbonden partijen zelf een vorm van weerstandsvermogen aan. De vier grootste Gemeenschappelijke Regelingen (GGD, VRBZO, MRE en ODZOB) hebben samen afspraken gemaakt over het aan te houden weerstandsvermogen. Een verbonden partij als de GRSK houdt echter zelf helemaal geen weerstandsvermogen aan. De ene verbonden partij legt in haar stukken een relatie tussen (gekwantificeerde) risico's en de ander doet dat niet of slechts in beperkte mate. Dit is van belang voor de inschatting van de gemeentelijke risico's. Immers als een verbonden partij haar risico's zelf op kan vangen, is er geen risico voor de gemeente. Heeft een verbonden partij slechts deels of geen weerstandsvermogen, dan ontstaat er een risico voor de gemeente naar rato van haar deelname in die partij (bijvoorbeeld naar rato van inwonertal).

Het risicobedrag waarmee de gemeente rekening moeten houden, is dus afhankelijk van de mate waarin verbonden partijen zelf weerstandsvermogen aanhouden. Dat is per partij verschillend. Om toch een inschatting te doen van risico's voor de gemeente, gaan we uit van de jaarbijdrage van onze gemeente aan de diverse verbonden partijen. De meest recente gegevens (begrotingen 2022), afgerond op € 1.000 wat dat betreft zijn:

• GGD Brabant-zuidoost	€ 483.000
• GRSK (Samenwerking Kempengemeenten)	€ 3.202.000
• MRE (Metropoolregio Eindhoven)	€ 185.000
• VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuidoost)	€ 835.000
• KempenPlus	€ 3.273.000
• ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)	€ 236.000
• KBP (Kempisch Bedrijven Park)	€ 0
• Stichting Bizob (Bureau inkoop en aanbestedingen zuidoost Brabant)	€ 83.000
• Huis van de Brabantse Kempen	€ 20.000
• Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	€ 3.000
TOTAAL	<u>€ 8.320.000</u>

We schatten het algemene risico in op kostenoverschrijdingen tot 10% met een kans op voordoen van 25%, hetgeen het risico bepaalt op $25\% \times 10\% \times € 8.320.000 = € 208.000$.

Er is sprake van een aantal ontwikkelingen, die aanvullende risico's met zich meebrengen. Dit betreft de Omgevingswet, die per 1-7-2022 naar verwachting zal ingaan en die veel voorbereiding zal vragen vanuit diverse instanties. Van de verbonden partijen geldt dit met name voor ODZOB, GRSK en GGD.

Specifiek voor de GRSK geldt dat de heroriëntatie op de Kempensamenwerking van betekenis kan zijn in het kader van risico's. Een aantal uitgavenposten binnen de GRSK is incidenteel geraamd vanwege de onzekerheid over de toekomstige samenwerking.

Wij achten het zinvol om vanwege deze extra risico's rekening te houden met extra weerstandsvermogen ad € 300.000,-.

KempenPlus is in 2020 geconfronteerd met een fraudezaak, welke zich uitstrekt over een reeks van jaren (vooral over de periode van de WVK-groep als voorloper van KempenPlus). Dat heeft veel inspanningen en energie gevegd, waardoor de vaststelling van de jaarrekening 2019 van KempenPlus vertraging heeft opgelopen en waardoor de samenstelling en vaststelling van de jaarrekening 2020 van KempenPlus nog moet plaatsvinden.

Uit de op 29 maart 2021 door het bestuur vastgestelde jaarstukken 2019 van KempenPlus blijkt dat de verhouding tussen het weerstandsvermogen en de risico's, met name door de fraude, gedaald is tot onder de 1, namelijk 0,72. Conform het financieel kader is de norm voor het weerstandsvermogen minimaal 100% en maximaal 140% van de risico's. Hierdoor ontstaat er formeel een bijstortingsplicht. Gezien het feit dat de jaarstukken 2020 binnen afzienbare tijd worden opgesteld heeft het bestuur besloten om bij de afwikkeling van de jaarstukken 2020 te bepalen hoe hiermee omgegaan wordt. Daarnaast kan er nog geen inschatting gemaakt worden van de bedragen die kunnen worden verhaald inzake de fraude. Deze kunnen nog een positief effect hebben op de bijstortingsplicht. Tegelijkertijd zijn er in 2020 en 2021 aanzienlijke kosten gemaakt voor het onderzoek naar de fraude en de afwikkeling van de jaarstukken 2019.

De totale bijstortingsplicht op basis van uitsluitend de jaarstukken 2019 bedraagt (afgerond) € 1.294.000,- om op de norm van 1 te komen. De bijstorting per gemeente kan op diverse manieren bepaald worden. Daarover moet te zijner tijd nog besluitvorming plaatsvinden. Op basis van de verdeelsleutel (inwonertallen) die is gebruikt bij de inbreng van het vermogen bij de oprichting van KempenPlus, zou het aandeel van Reusel-De Mierden in de bijstortingsplicht € 239.000,- bedragen. Dit zou aangeduid kunnen worden als de minimumvariant. Maar denkbaar is ook dat verdeling plaatsvindt op basis van de WVK-norm (elke gemeente 25%) omdat de oorzaak vooral in de WVK-periode ligt. Dan zou het aandeel Reusel-De Mierden uitkomen op afgerond € 324.000,-. Dit zou de maximumvariant kunnen heten. Let wel, het gaat dan alléén om de bijstortingsplicht op basis van de jaarstukken 2019. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de stille reserves in de BV's waarvan KempenPlus de eigenaar is. Het voorlopige geconsolideerde vermogen van de BV's bedraagt naar verwachting € 888.000. Als die stille reserves worden ingezet dan moet ook daarvan nog bepaald worden op basis van welke verdeelsleutel het aandeel per gemeente bepaald wordt.

Voor nu gaan wij uit van de maximumvariant van € 324.000,- ten behoeve van deze risicoparagraaf.

Het totale risico in relatie tot verbonden partijen komt daarmee op $€ 208.000 + € 300.000 + € 324.000 = € 832.000,-$.

Informatiebeveiliging

De gemeente verwerkt en beheert voor de uitvoering van haar taken informatie en persoonsgegevens. Informatie moet beschikbaar, integer en vertrouwelijk zijn. Daarnaast mogen informatie en persoonsgegevens alleen voor bevoegden inzichtelijk zijn. Door het nemen van passende beveiligingsmaatregelen verlagen we het risico op beveiligingsincidenten en beperken we mogelijke

negatieve impact van dergelijke incidenten op privacy en de gemeentelijke informatievoorziening en daarmee ook het risico op imago- en financiële schade.

De hoogte van mogelijke financiële schade is op voorhand uitermate moeilijk in te schatten en kan, afhankelijk van de omvang, het soort en het tijdsverloop van een incident, zeer divers zijn. Daarnaast is het verzekeren van deze schade in de praktijk erg lastig, aangezien van te voren niet kan worden ingeschat waartegen verzekerd zou moeten worden. Hierdoor lopen de kosten van een dergelijke verzekering aanzienlijk op. Daarom richten wij ons vooral op preventieve acties en hangen wij aan dit risico op dit moment geen weerstandsvermogen.

Het afgelopen jaar zijn, op basis van het activiteitenplan informatiebeveiliging 2019-2021, verschillende maatregelen uitgevoerd om de technische en organisatorische beveiliging te ondersteunen. Omdat menselijk handelen een van de grootste risico's blijft, zijn naast technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen verschillende acties opgepakt om ook het bewustzijn voor informatiebeveiliging en privacybescherming te vergroten. Hierbij is tevens aandacht is geweest voor bijvoorbeeld thuiswerken en het gebruik van mobiele apparatuur buiten het gemeentehuis. Deze maatregelen en acties worden ook in 2022 verder voortgezet omdat bewustwording over informatiebeveiliging en privacy een proces is dat continu de aandacht vraagt.

Gegarandeerde geldleningen

De gemeente staat garant voor de betaling van rente en aflossing over een aantal door derden aangegane geldleningen. Daarbij is een onderscheid te maken tussen garantstellingen aan woningcorporaties op basis van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en overige garantstellingen.

Voor geldleningen onder het regime van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw geldt dat bij problemen eerst het WSW aangesproken wordt en pas als deze niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, staan Rijk en gemeenten ieder voor 50% garant. Het totaalbedrag waarvoor onze gemeente onder het regime van het WSW een afgeleide garantstelling heeft afgegeven bedroeg per 31 december 2020 € 27 miljoen. De totale WOZ-waarde van de onroerende zaken waarop de garantie betrekking heeft, bedraagt bijna € 119 miljoen. Wij hebben geen signalen, die zouden kunnen duiden op een concreet risico dat wij binnen afzienbare termijn aangesproken worden op onze waarborgverplichtingen.

In het kader van het WSW is de verhouding tussen afgegeven garanties in relatie tot de waarde van het daar tegenover staande woningbezit nog dermate gunstig, dat de risico's in de praktijk erg klein zijn.

Er is geen sprake meer van overige garantstellingen. De gemeente is terughoudend in het afgeven van garanties.

Claims Attero i.v.m. aanbod brandbaar huishoudelijk afval

Voor de periode 1-2-1997 t/m 1-2-2017 hebben de 6 Brabantse gewesten (vertegenwoordigd door de Vereniging van Contractanten (VvC)), namens de Brabantse gemeenten, een overeenkomst gesloten met Afvalsturing Brabant (nu: Attero) voor de verwerking van huishoudelijk restafval. Daarbij is o.a. afgesproken dat de Brabantse gemeenten jaarlijks tenminste 510 kiloton (de volumeplicht) restafval ter verwerking (verbranding) aan moeten leveren. Omdat het afvalbeleid steeds meer gericht is op het terugdringen van de hoeveelheid restafval, werd in 2011 voor het eerst niet meer aan die volumeplicht voldaan. Dat is voor Attero reden geweest om aan de Brabantse gewesten een naheffing op te leggen wegens het niet nakomen van de volumeverplichting over de periode 2011 t/m 2014. In een arbitraal eindvonnis heeft het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI) Attero m.b.t. die naheffing in het ongelijk gesteld. Deze kwestie was hiermee afgedaan.

Voor de jaren 2015, 2016 en januari 2017 (einde contractperiode) heeft Attero een nieuwe naheffing opgelegd voor het niet nakomen van de volumeplicht. Tot veler verrassing heeft het NAI in een eindvonnis nu Attero in het gelijk gesteld. Het NAI heeft geoordeeld dat, in tegenstelling tot de jaren 2011-2014, de Brabantse gewesten en gemeenten verplicht zijn een naheffing te betalen voor de minderlevering. Naar aanleiding hiervan is de VvC een procedure gestart bij het Gerechtshof om het vonnis te vernietigen. Het Hof heeft op 29 juni 2021 uitspraak gedaan in het voordeel van de gewesten. Het oordeel van het NAI is vernietigd en Attero is veroordeeld in de proceskosten. Attero kan tegen deze uitspraak nog in cassatie gaan. De termijn waarbinnen dat moet gebeuren is nog niet voorbij.

Wij gaan er echter vanuit dat het vonnis van het Gerechtshof in stand blijft en dat ook deze naheffing dus definitief van de baan is. Wij ramen hiervoor dus geen risico meer in.

Sociaal domein

Voor de uitvoering van de Jeugdzorg en de Wmo (begeleiding) zijn de uitkeringen van het Rijk op basis van de circulaire van het gemeentefonds een gegeven. Op de ontwikkeling van de kosten van met name Jeugdzorg is de invloed van de gemeenten niet altijd voldoende groot. Hoewel er zowel vanuit het Loket van A tot Z als vanuit het CJG+ een sterke inzet is op preventie van (dure) zorgkosten, is dat niet altijd door de gemeente te beïnvloeden. Vanuit bijv. de huisartsen en rechtbanken is er een zelfstandige verwijsbevoegdheid van jeugdigen naar zorgaanbieders. Hoewel het de voorkeur heeft om alle zorgvragen

via het CJG+ te laten verlopen, is dat in de praktijk soms anders, ondanks het feit dat de contacten met huisartsen en andere partijen zo goed mogelijk onderhouden worden (inmiddels voor alle partijen gereguleerd en vereenvoudigd door digitale uitwisseling).

Ook de min of meer toevallige noodzaak van een of meer dure zorgtrajecten kan een grote invloed hebben op het kostenpatroon. Er is dan ook sprake van een open-eind systeem, waaraan in de kostensfeer risico's zijn verbonden. Wij ramen 50% kans op € 250.000 aan extra kosten.

Claims intensieve dierhouderij

Rondom de intensieve dierhouderij spelen al geruime tijd tal van ontwikkelingen, welke doorwerken in regelgeving vanuit de landelijke en provinciale overheid, maar ook in gemeentelijk beleid, zoals omgevingsvisie, bestemmingsplannen en dergelijke. Al deze ontwikkelingen kunnen wellicht beperkingen inhouden voor de ontwikkeling van een aantal bedrijven in die sector. Daarbij zullen sommige ondernemers zich benadeeld voelen door de nieuwe regelgeving en proberen dat nadeel gecompenseerd te krijgen door daartoe claims in te dienen. Het is op dit moment geenszins in te schatten wat de slagingskans voor dat soort claims zal zijn en om hoeveel gevallen het zou kunnen gaan. Desalniettemin moeten we rekening houden met de kosten van afhandeling van eventuele claims en bestaat altijd het risico dat claims toegewezen worden.

Vooralsnog maken wij een inschatting van 50% kans op € 100.000 aan afhandelingskosten en 10% kans op € 1 miljoen aan claims, derhalve in totaal een risico van € 150.000.

Voorzieningen

De voorzieningen worden bij de opstelling van de jaarrekening herrekend op basis van de dan bekende, meest recente informatie. Dat zijn echter altijd momentopnamen, zodat er altijd een risico bestaat dat voorzieningen onvoldoende hoog zijn. De onzekerheid over het al dan niet toereikend zijn van voorzieningen kan toe- of afnemen door tijdsverloop of door de aard van de voorziening.

De voorzieningen voor wegen en gebouwen en riolering worden eens in de 4 à 5 jaar geactualiseerd. Voor wegen en riolering is dat recent gebeurd. De actualisering van de onderhoudsvoorziening gebouwen heeft in 2019 plaatsgevonden.

Voorzieningen voor wachtgeld- en Appa-verplichtingen worden jaarlijks geactualiseerd voorafgaand aan de samenstelling van de jaarrekening. De voorziening wachtgelden is gebaseerd op inschattingen ten aanzien van met name de duur van de wachtgeldverplichting. Die duur is meestal redelijk nauwkeurig te bepalen, maar kan onzeker worden als zich zaken voordoen als arbeidsongeschiktheid tijdens de wachtgeldperiode. Daardoor kan de wachtgeldverplichting langer doorlopen, terwijl de tijd dan moeilijk in te schatten is. De gemeente Reusel-De Mierden heeft één doorlopende wachtgeldverplichting vanwege arbeidsongeschiktheid. Op basis van nu bekende gegevens is de duur ingeschat.

Omdat alle voorzieningen op basis van de meest recente gegevens zijn berekend, achten wij het niet nodig om hiervoor een aanvullend risicokapitaal aan te houden.

Covid-19

Covid-19 heeft in 2020 en 2021 het leven in zijn greep gehad. Veel inspanningen zijn verricht en veel kosten zijn gemaakt om de gevolgen van deze pandemie te verachten. Het Rijk heeft daarvoor extra middelen beschikbaar gesteld, ook richting de gemeenten. Voor zover de middelen nog niet besteed zijn, hebben wij deze beschikbaar gehouden voor het doel waarvoor ze verstrekt zijn. Ook in 2021 en in 2022 zijn en worden nog middelen ter bestrijding van de effecten van Covid-19 beschikbaar gesteld. Ook deze gelden zullen wij besteden aan c.q. beschikbaar houden voor het doel waarvoor de gelden zijn verstrekt.

Voor zover de pandemie geleid heeft tot extra kosten, bijvoorbeeld als gevolg van meer uitkeringsgerechtigden, is daarmee in deze begroting rekening gehouden. Intussen constateren we dat de economie minder van de pandemie geleden heeft dan voorheen gevreesd werd. Hoewel we corona nog niet helemaal achter ons hebben gelaten, zijn de toekomstverwachtingen positief.

Het is en blijft lastig in te schatten in welke mate Covid-19 (financiële) gevolgen kan hebben voor de toekomst. Dat is van veel factoren afhankelijk. Vallen bedrijven later alsnog om omdat ze tijdens de pandemie toch teveel hebben ingeleverd en stijgt als gevolg daarvan de werkloosheid? Wat zal op de iets langere termijn de invloed zijn op de fysieke en geestelijke gezondheid van mensen met mogelijk hogere zorgkosten als gevolg? We weten het allemaal niet en het met 100% zekerheid aan elkaar linken van effecten aan de pandemie zal ook onmogelijk zijn. Wij kunnen daarom geen bedrag noemen van het risico dat we als gemeente in dit kader lopen.

Herverdeling gemeentefonds

Op basis van de laatste inzichten hebben wij in de voorliggende begroting een stelpost opgenomen voor de effecten van de herverdeling van het gemeentefonds, die voor onze gemeente negatief dreigt uit te vallen. Wij hebben rekening gehouden met een daling van de inkomsten uit het gemeentefonds van € 200.000 in 2023, oplopend naar € 600.000 in 2025. Het is daarom niet nodig om hiermee nog rekening te houden in het weerstandsvermogen.

Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport

In het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) van de Rijksoverheid worden voor een periode van 10 jaar speerpunten bepaald op deze onderwerpen. Op het gebied van Mobiliteit wordt hierop door de Kempengemeenten gezamenlijk al input gegeven en meegewerkt aan uitwerking hiervan. De wens is om vanuit alle disciplines van het MIRT, dus ook vanuit ruimtelijke en economische deelopgaven, ons binnen de Kempen te verenigen en gezamenlijk een ontwikkelagenda hieruit op te stellen. Het is nog onduidelijk wat dit betekent in het kader van eigen inzet of inzet van expertise en de kosten die dit met zich meebrengt.

Strategische Kempen Agenda

Op dit moment wordt bekeken hoe we de Strategische Kempen Agenda gaan oppakken. Vragen die daarbij naar boven komen zijn: Wat gaat de structuur worden? Wat betekent dit voor de capaciteit die geleverd moet worden vanuit de verschillende Kempengemeenten? Et cetera. Het is op dit moment nog onduidelijk wat dit betekent en welke consequenties dit heeft voor onze begroting.

Opnieuw verbinden

Het traject opnieuw verbinden buigt zich over de toekomst van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten. Op de diverse terreinen van de gemeenschappelijke regeling lopen op dit moment onderzoeken hoe de samenwerking het beste kan worden vormgegeven. Hierbij zullen keuzes gemaakt worden om zaken terug te laten komen naar de gemeente of de samenwerking in een andere vorm voort te zetten. Over het algemeen geldt de regel dat samenwerken goedkoper is dan zaken als gemeente zelf op te pakken. Dit heeft natuurlijk als nadeel dat de sturing minder direct is. Het is nog onduidelijk wat de besluiten vanuit het traject opnieuw verbinden voor financiële consequenties hebben.

3.3.4. Resumé risicobedragen

Samenvatting beschreven risico (Bedragen in €)	Benodigde weerstand
Grondexploitaties	1.021.000
Intergemeentelijke samenwerking	832.000
Sociaal domein	125.000
Intensieve dierhouderij	150.000
Totaal	2.128.000

Het geblokkeerde deel van de algemene reserve dient op basis van het in juli 2020 door uw raad vastgestelde beleid bepaald te worden op 1,8 maal de gekwantificeerde risico's, dus op $1,8 \times € 2.128.000 = € 3.830.400,-$.

3.3.5. Kengetallen

Op basis van artikel 11 van het Bbv moet de begroting en ook de jaarrekening in de risicoparagraaf een tabel met een aantal kengetallen bevatten. De volgende cijfers kunnen gegeven worden:

<i>Kengetallen</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Solvabiliteit	26,2%	26,3%	26,4%	26,4%
Netto schuldquote	69,1%	73,0%	65,9%	64,3%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	69,1%	73,1%	65,9%	64,3%
Grondexploitatie	46,0%	51,6%	44,5%	44,0%
Structurele exploitatieruimte	2,4%	0,8%	-0,2%	-0,6%
Belastingdruk	88,55%	88,55%	88,55%	88,55%

Enige uitleg over de betekenis van deze kengetallen is nodig.

De netto schuldquote en de netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen, weerspiegelen het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. Omdat onze gemeente nauwelijks gelden heeft uitgeleend, zijn de beide percentages nagenoeg gelijk. In beginsel is een zo laag mogelijke quote het meest gunstig.

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is haar financiële verplichtingen te voldoen. Een hoge schuld hoeft bijvoorbeeld geen probleem te zijn als er ook sprake is van veel eigen vermogen. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger deze quote, hoe beter de gemeente er voorstaat.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond in exploitatie) is ten opzichte van de totale geraamde baten. Aan deze quote is eigenlijk geen kwalificatie goed of slecht te hangen. Wel is een hoge quote een teken van grotere voorraad nog uit te geven grond, waardoor het risico op dat gebied groter is. Een lagere quote voor grondexploitatie betekent dus in het algemeen dat de gemeente minder risico's loopt op dat gebied.

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (begrotingsoverschot). Uiteraard is hier een hogere quote altijd gunstiger.

Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in de gemeentelijke woonlasten (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hierbij zijn de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met eigen woning leidend. De kwalificatie van deze quote is afhankelijk van politieke keuzes c.q. voorkeuren. Het hoeft geen doel te zijn om een lager belastingniveau te hebben dan het landelijk gemiddelde. Een score van 100% zou betekenen dat de gemeente precies op het landelijk gemiddelde zit.

Als we de kengetallen bezien, dan zien we over de gehele linie een verbetering van de ratio's, hetgeen goed verklaarbaar is vanwege de afnemende schuldpositie en verbeterde reservepositie. Ook ten aanzien van de grondexploitaties zien we aan de ratio dat de voorraad uit te geven grond afneemt.

De belastingdruk is niet alleen afhankelijk van eigen beleid, maar ook van de landelijke gemiddelde. Een grotere landelijke stijging leidt tot een gunstiger score voor onze gemeente.

Het overall beeld ten aanzien van de financiële kengetallen mag tot tevredenheid stemmen, maar vraagt tevens om waakzaamheid ten aanzien van de toekomst, want ratio's kunnen door omstandigheden snel veranderen. Er mag een redelijke verwachting zijn dat er de komende jaren nog winstnemingen uit grondexploitaties zullen optreden, waardoor de quotes voor solvabiliteit en schulden weer zullen verbeteren. Maar ook ons investeringsniveau zal zijn weerslag hebben op met name de schuldpositie. In die zin geven dit soort kengetallen goede indicaties voor ontwikkelingen, maar moeten ze wel bezien worden in het licht van allerlei andere ontwikkelingen.

3.4 Financiering

3.4.1. Algemeen

De gemeente maakt gebruik van zogenaamde totaalfinanciering (geen projectfinanciering). Dat betekent dat zowel de lopende uitgaven als de investeringen worden gedekt door de lopende inkomsten en eigen (financierings)middelen (liquide middelen, reserves e.d.) en opgenomen kort- en langlopende geldleningen. De zorg voor het permanent aanwezig zijn van voldoende financiële middelen behoort tot de treasuryfunctie.

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

- het tijdig aantrekken van voldoende middelen om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren (beschikbaarheid);
- het beheersen van de risico's verbonden aan de treasuryfunctie (risicominimalisatie);
- het zoveel mogelijk beperken van de rentekosten van de leningen en het bereiken van voldoende rendement op overtollige middelen (rente-optimalisatie);
- het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities (kostenminimalisatie).

De gemeentelijke liquiditeiten worden beïnvloed door de uitgaven- en de inkomstenstromen. Bij de uitgavenstromen is er naast de redelijk constante stroom van min of meer dagelijkse uitgaven, sprake van beïnvloeding door grote projecten, welke voor tijdelijke pieken in de uitgaven zorgen. Bij de inkomstenstromen zorgen de uitkeringen van het Rijk en de belastinginkomsten voor de redelijk constante stroom van inkomsten. Echter ook de inkomsten uit bijvoorbeeld bouwgrondverkoop hebben een grote invloed op de liquiditeitspositie. Als gevolg van de economische crisis hebben we een reeks van jaren gekend, waarin de inkomsten uit grondexploitatie achterbleven bij de verwachtingen. Inmiddels zijn de verkoop voor zowel woningbouw als bedrijven weer behoorlijk aangetrokken. Bij de grondexploitatie is het merendeel van de kosten in het verleden gemaakt, zodat verkoopopbrengsten zich direct zullen vertalen in een lagere behoefte om geldleningen aan te trekken (een lagere leningenportefeuille).

De situatie op de financiële markten heeft geleid tot een ongekend lage rente op aan te trekken financieringsmiddelen. Dat geldt voor zowel de langlopende geldleningen (looptijd > 1 jaar) als voor kort geld (looptijd ≤ 1 jaar). Met behulp van prognoses van onze geldstromen proberen we continu onze behoefte aan geld of kapitaal zo slim mogelijk af te dekken, waardoor we zoveel mogelijk profiteren van de huidige lage rentestand.

3.4.2. Treasury en renteontwikkeling

Voor de te hanteren rentepercentages gelden op basis van het Bbv regels die er eenvoudig gezegd op neer komen dat de rente die de gemeente hanteert meer geënt moet zijn op de werkelijke rente. Het Bbv maakt daarbij onderscheid tussen de rente die aan de grondexploitatie mag worden toegerekend en de rente die aan producten wordt toegerekend (middels de kapitaallasten). Dat onderscheid heeft te maken met het feit dat de gemeente gebruik maakt van totaalfinanciering, dus alle investeringen worden gefinancierd met een mix van eigen vermogen en vreemd vermogen.

Voor de berekening van de te hanteren rentepercentages heeft het Bbv een standaard model ontwikkeld, dat gebruik maakt van gegevens uit de geprognosticeerde balans. Daaruit volgen de volgende cijfers:

Externe rentelast (lasten minus baten)	€ 87.578
Externe rente % (=rentelast/schulden)	0,58%
Externe rente projectfinancieringen	€ 0
Externe rente % excl. projecten	0,58%
Rente eigen vermogen	€ 0
Rente voorzieningen	€ 0
Rente% grondexploitatie	0,37%
Rente grondexploitatie	€ 70.463

Omslagrente

Om de rente die wordt gebruikt bij de berekening van kapitaallasten enigszins stabiel te houden, wordt ook nog gewerkt met een omslagrente. Die wordt berekend door de geraamde netto te betalen rente in 2021 te delen door de boekwaarde van de investeringen per 1 januari 2021. De uitkomst daarvan mag naar boven afgerond worden op een veelvoud van 0,5%. Aangezien er sprake is van een per saldo te betalen rente, bedraagt de renteomslag 0,5% (inclusief afronding het kleinste mogelijke percentage).

Renteresultaat

Met de eerder in deze paragraaf vermelde gegevens kan het renteresultaat berekend worden, dat als baat in de begroting is opgenomen.

Schema renteberekening 2022			
a	Externe rentelasten		€ 87.578
b	Externe rentebaten		€ 0
			€ 87.578
c	Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 70.463	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 17.115
d1	Rente over eigen vermogen		€ 0
d2	Rente over voorzieningen		€ 0
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 17.115
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/- € 191.990
f	Renteresultaat		-/- € 174.875

3.4.3. Leningenportefeuille

Onze gemeente heeft per 1 januari 2022 naar verwachting voor een bedrag van afgerond € 15 miljoen aan opgenomen langlopende geldleningen. Afhankelijk van wanneer we inkomsten ontvangen uit met name grondverkoop zou de leningenportefeuille kunnen afnemen. Een toename is echter meer voor de hand liggend vanwege de grote investeringen die de komende jaren op stapel staan.

3.4.4. Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het maximale bedrag dat de gemeente met kortlopend geld mag financieren. Dit kan bijvoorbeeld door 'rood' staan bij de bank of door het aantrekken van kasgeld. Wettelijk is vastgesteld dat de kasgeldlimiet 8,5% van de jaarbegroting (exclusief btw) is. De gemeente is verplicht om per kwartaal de kasgeldlimiet te toetsen en de provincie te informeren als deze meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden.

Berekening kasgeldlimiet op basis van de begroting 2022:

Omvang begroting (exclusief lijst nieuw beleid)	€ 35.641.000
Toegestane limiet	8,50%
Ruimte kasgeldlimiet	€ 3.029.000

3.4.5. Renterisiconorm

De renterisiconorm op basis van de Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Er mag dus maximaal 1/5^e deel van de langlopende schulden aan rentegevoeligheid onderhevig zijn. In onderstaand overzicht is deze norm voor de komende begrotingsjaren afgezet tegen de ingeschatte aflossingen.

Renterisiconorm		2022	2023	2024	2025
Bedragen x € 1.000					
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	4.031	3.836	3.013	1.023
3	Renterisico (1+2)	4.031	3.836	3.013	1.023
4a	Begrotingstotaal van betreffend jaar	35.643	32.648	34.061	33.303
4b	Percentage regeling	0	0	0	0
4	Renterisiconorm (20% van het begrotingstotaal)	7.129	6.530	6.812	6.661
5a	Ruimte onder de renterisiconorm (4>3)	3.097	2.693	3.799	5.637
5b	Ruimte boven de renterisiconorm (3>4)	0	0	0	0

Zichtbaar is dat we alle jaren onder de renterisiconorm blijven.

Overigens trachten wij renterisico's zoveel mogelijk te beperken door nieuwe leningen zoveel mogelijk in looptijd te spreiden. Zodoende voorkomen we dat veel leningen op hetzelfde moment moeten worden gefinancierd, waarbij we dan afhankelijk zijn van de rentestand op dat moment.

3.4.6. EMU-saldo

Het Economische en Monetaire Unie (EMU)-saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid (Rijk, decentrale overheden en premie gefinancierde sectoren als zorg en sociale zekerheid). Het EMU-tekort mag maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) bedragen. Hiermee wil men voorkomen dat de overheidsfinanciën van EMU-landen ontsporen. Zolang de uitkomst van onderstaand overzicht positief is, levert de gemeente geen bijdrage aan een (te) hoog Europees begrotingstekort, want dan zijn de uitgaven in EMU-opzicht lager dan de inkomsten. Er is geen directe sanctie op overschrijding van het EMU-saldo door een individuele gemeente. Op basis van de Wet Hof (Wet Houdbare overheidsfinanciën) komt een sanctie pas in beeld als sprake is van structurele overschrijding van de norm én na uitgebreid overleg. Zoals in onderstaand overzicht ook goed zichtbaar is, spelen de (geraamde) opbrengsten van grondverkoop in de grondexploitaties een grote rol in de bepaling van het EMU-saldo.

In de septembercirculaire 2022 van het gemeentefonds is de individuele referentiewaarde van het EMU-saldo voor Reusel-De Mierden bepaald op 1.252. Deze individuele referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat onze gemeente heeft in de gezamenlijke (landelijke) norm. In de referentiewaarden van individuele overheden is naast het eigen aandeel ook het aandeel van openbare lichamen (verbonden partijen) opgenomen.

Pas als nationaal blijkt dat de gemeenten en hun verbonden partijen gezamenlijk het plafond van het EMU-tekort gaan overschrijden, kan van gemeenten worden gevraagd het individuele EMU-tekort van de lopende begroting te verminderen.

EMU-saldo	2021	2022	2023
Omschrijving	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
	Volgens realisatie tot en met sept. 2021, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2022	Volgens meerjarenraming in begroting 2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-800	-171	-310
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	1.000	1.000	-1.453
3. Mutatie voorzieningen	600	-94	-41
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1.500	358	-1.810
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo (=1-2+3-4-5)	300	-1.623	2.912

3.5. Verbonden partijen

3.5.1. Algemeen

Een verbonden partij is een instelling, buiten de eigen organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft (Bbv, art. 1b).

Met een zetel in het bestuur van een instelling of met stemrecht heeft de gemeente een 'bestuurlijk belang'. Onder een 'financieel belang' wordt verstaan het ter beschikking stellen van middelen die de gemeente kwijtraakt bij faillissement van de verbonden partij of die bij financiële problemen van de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

We kunnen een verbonden partij zien als één van de drie vormen waarmee gemeenten hun taken (laten) uitvoeren: door een eigen dienst, een commerciële partij of door een verbonden partij. Er kan een aantal redenen zijn, waarom een gemeente samenwerkt met een verbonden partij. Bijvoorbeeld vanwege de mogelijkheden van spreiding van risico's over de verschillende deelnemers of om een efficiëntere uitoefening van een wettelijke taak te realiseren.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen in de programma's. De raad dient hiervoor kaders te stellen en de verbonden partijen te controleren op de realisatie van de doelstellingen. Naast bovengenoemde taken is deze paragraaf belangrijk voor de raad vanwege de kosten en de financiële risico's die de gemeente kan lopen met verbonden partijen.

De wijze waarop de raad in voldoende mate invloed kan hebben op verbonden partijen is onderwerp van voortdurende aandacht. Mogelijke verbeteracties vinden mede plaats op basis van rekenkameronderzoek en landelijke ontwikkelingen.

3.5.2. Onderscheid gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en privaatrechtelijke verbondenheden

Op een aantal gebieden is binnen de gemeente sprake van verbonden partijen. Het belangrijkste onderscheid dat daarbij gemaakt kan worden, is dat in gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en andere privaatrechtelijke verbondenheden.

Bij gemeenschappelijke regelingen betaalt onze gemeente jaarlijks een bedrag voor exploitatiekosten van die gemeenschappelijke regeling naar rato van deelname in de regeling. Evenals bij stichtingen is bij de oprichting bijgedragen in de oprichtingskosten. Naar rato van de bijdragen loopt onze gemeente risico in een eventueel liquidatiesaldo van een gemeenschappelijke regeling/stichting. Verder lopen wij het risico dat een andere partij, die deelneemt in een gemeenschappelijke regeling/stichting, uittreedt. Op dat moment zal die partij uittredekosten moeten betalen, die meestal bestaan uit kosten in de vorm van wachtgelden aan personeel. Voor de achterblijvende deelnemende partijen zal de bijdrage in de exploitatiekosten dan veelal stijgen, doordat algemene kosten, bijvoorbeeld overheadkosten, over minder deelnemers omgeslagen kunnen worden. Ook kan het draagvlak van een gemeenschappelijke regeling/stichting verminderen bij uittreding van een partner. Een volgend risico is er voor ons wanneer wij zelf uit een gemeenschappelijke regeling stappen. Op dat moment zijn wij ook verplicht tot het betalen van de eerder genoemde kosten.

Via de afvaardiging van leden in besturen van gemeenschappelijke regelingen kunnen risico's beïnvloed worden. De stem van de gemeente is meestal naar rato van de verhouding ten opzichte van het totaal aantal bestuursleden.

Naast gemeenschappelijke regelingen/stichtingen heeft onze gemeente ook belangen in partijen op privaatrechtelijke grondslag. Het financiële risico van dit soort belangen is beperkt tot de waarde van de effecten c.q. de geaccepteerde verantwoordelijkheid.

3.5.3. Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van onze gemeente. Naast het openbaar belang worden ook de relevante ontwikkelingen toegelicht.

Naam:	GGD Brabant-Zuidoost		
Vestigingsplaats:	Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 6: Sociaal Domein		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	Belangenbehartiging op het gebied van gezondheidszorg.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:		€ 483.000
	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 3.540.000	€ 3.755.000
	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 12.021.000	€ 12.523.000
	*Geprognosticeerde balans		
Ontwikkelingen:	De ontwikkelingen waarmee de GGD te maken heeft zijn beschreven in de kadernota en het meerjarenbeleidsplan van de GGD. De belangrijkste ontwikkelingen zijn: ▪ Bestrijden van de gezondheidskundige effecten van de Coronacrisis. ▪ Het borgen van publieke gezondheid in de omgevingswet en -plannen van de gemeenten. ▪ Het verkleinen van sociaal-economische gezondheidsverschillen. ▪ Optimaal inzetten van Jeugdgezondheidszorg als collectieve basisvoorziening in de jeugdzorgketen en in het sociale domein. ▪ Ondersteunen van onze gemeenten bij de lokale preventie akkoorden. ▪ Uitvoeren van de meerjaren agenda m.b.t. monitoring en onderzoek. ▪ Het doorontwikkelen van het Meldpunt Wvvgz waar burgers en professionals hun zorgen kunnen melden over personen die verward of onbegrepen gedrag tonen. ▪ Tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen. ▪ Implementatie van het Lean gedachtengoed (continu verbeteren) binnen de GGD ▪ Uitvoeren van de bestuursopdracht aan de GGD is gegeven. (NB: verdere ontwikkelingen agv de corona-crisis waren ten tijde van het opstellen van de begroting 2022 nog niet bekend, en effecten voor 2022 zijn ook nu nog niet in te schatten; deze ontwikkelingen zullen afzonderlijk aan bestuur en gemeenten worden gerapporteerd)		
Risico's:	Om risico's te beheersen wordt jaarlijks bij de begrotingsbehandeling een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld door de GGD. Daarnaast wordt een actief risicomangement ontwikkeld. In de jaarrekening worden telkens alle geïnventariseerde risico's uitgebreid beschreven. Als belangrijkste nieuwe of toegenomen risico's worden nu geïdentificeerd: ▪ Toenemende arbeidsmarktkrapte bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd (bv duurder personeel van derden / ZZP inhuren) om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden. ▪ Het risico dat als gevolg van (belasting)wet- en regelgeving de kosten meer dan gemiddeld stijgen en/of tot een naheffing leiden. Toegenomen regeldruk maken dit risico pregnanter. ▪ Het risico dat er zich beveiligingsproblemen voordoen. Hierbij te denken aan risico's van stroomuitval, cybercrime en andere situaties waarin systemen uitvallen en/of gegevens (tijdelijk) niet beschikbaar zijn of dat er schade ontstaat vanwege misbruik. ▪ O.a. vanwege de verhoging per 2021 van de ABP-premie en de nog af te sluiten nieuwe CAO, is het risico van stijging van de salariskosten boven de indexering actueel. ▪ Verder blijft het risico van afname van markttaken voor derden (m.n. forensische diensten voor de politie) en daaraan verbonden vergoeding actueel. ▪ De huidige Corona-crisis maakt duidelijk dat rampen en pandemieën een enorme impact op de werkzaamheden van de GGD kunnen hebben. Veelal zal het Rijk de kosten daarvan echter vergoeden, zoals ze nu ook voor de Coronakosten heeft toegezegd; de daarvoor toegekende vergoedingsregeling vanuit VWS geeft op dit moment vertrouwen dat alle extra kosten vergoed worden. Er bestaat echter wel het risico op meer werk en kosten op de langere termijn als gevolg van een verslechterde algemene gezondheidssituatie van de burgers in onze regio.		

Naam:	Kempisch Bedrijvenpark (KBP)		
Vestigingsplaats:	Bladel		
Relatie programma:	Programma 3: Economie		
Bestuurlijk belang:	Vertegenwoordiging in dagelijks en algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	Het ontwikkelen en realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar bedrijvenpark gelegen binnen het rechtsgebied, binnen de door het bevoegd gezag te stellen ruimtelijke en andere publiekrechtelijke randvoorwaarden. Bovenstaande met inachtneming van de nader te formuleren sectorale doelstellingen en uitgangspunten.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:		€ 0
	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 14.652.000	€ 16.268.000
	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 7.448.000	€ 3.500.000
	Resultaat 2022:		€ 1.616.000
	*Geprognosticeerde balans		
	De 4 samenwerkende gemeenten participeren risicodragend in de realisatie van het plan. Eventuele verliezen of winsten worden gelijkelijk door de gemeenten gedragen of over de deelnemende gemeenten verdeeld. Actuele grondexploitatieberekeningen tonen aan dat een sluitende exploitatie mogelijk is. Op dit moment wordt geen voorziening voor negatieve exploitatie nodig geacht.		
Ontwikkelingen:	Van de uitgeefbare grond (69 ha) is 68% verkocht (medio 2021). De planning voor uitgifte in 2021 is 9.5ha. Medio 2021 is 3,1ha verkocht. De planning voor uitgifte in 2022 is 5.0ha. Voor het woonbos zijn medio 2021 zijn 29 van de 30 kavels verkocht. Uiterlijk op 1 januari 2023 worden alle kavels afgenomen.		
Risico's:	Het belangrijkste risico is vertraging in de gronduitgifte. Het tempo van de uitgifte heeft invloed op het eindresultaat van de exploitatie. Indien het break-evenpoint nog niet is bereikt, heeft dit een impact op het resultaat, omdat de financieringslasten langer doorlopen. Omdat de financieringslasten laag zijn, is de impact ook klein.		

Naam:	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)		
Vestigingsplaats:	Reusel		
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning / diversen voor programmakosten.		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur.		
Openbaar belang:	Het, met behoud van de huidige bestuurlijke schaal, vergroten van de bestuurskracht door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau, met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 3.202.000	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	€ 315.000	€ 860.000
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	€ 7.226.000	€ 6.255.000
	Resultaat 2020:*		€ 460.000
*Jaarrekening 2020			
Ontwikkelingen:	Samenwerking Kempengemeenten is de afgelopen jaren flink gegroeid. Door deze ontwikkelingen is de organisatie van de Samenwerking Kempengemeenten zo groot geworden dat het bestuur van mening is dat opnieuw gekeken moest worden naar de organisatie en aansturing van onze samenwerking. De gemeentesecretarissen zijn in 2019 aan de slag gegaan met het tegen het licht houden van de organisatie van deze samenwerking. Doelstelling was het realiseren van een versterking om daarmee een fundament te leggen voor de toekomst van de samenwerking in de Kempen. Inmiddels heeft het DB van de SK besloten om het project “Opnieuw Verbinden” op te starten, waarbij de organisatie van de SK in zijn geheel vernieuwd wordt. In 2022 worden de voorbereidingen getroffen, waarna de implementatie wordt opgestart. De verandering van de organisatie wordt in 2023 afgerond.		
Risico's:	Besloten is om in het verband van de SK geen eigen vermogen te vormen of aan te houden. Dit impliceert dat de SK niet kan beschikken over weerstandscapaciteit bij onvoorziene omstandigheden. In voorkomende gevallen zal dan teruggevallen moeten worden op de deelnemende gemeenten, conform de overeengekomen regeling Samenwerking Kempengemeenten.		

Naam:	Metropoolregio Eindhoven (MRE)
Vestigingsplaats:	Eindhoven
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning Programma 3: Economie Programma 5: Sport, cultuur en recreatie
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Openbaar belang:	Samenwerken op regionale taken op het terrein van: ▪ Economie

	■ Transitie landelijk gebied ■ Energietransitie ■ Mobiliteit Daarnaast is het Regionaal historisch centrum Eindhoven (RhCE) een samenwerkingsitem en overkoepelend is er samenwerking op het gebied van bestuurlijke samenwerking, organisatie, regionale strategie, overhead en landgoed Gulbergen.															
Financieel belang:	<table><tr><td>Gemeentelijke bijdrage 2022 (incl. brainport en stimuleringsfonds)</td><td>€ 131.000</td><td></td></tr><tr><td>Gemeentelijke bijdrage 2022 RHCE</td><td>€ 54.000</td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*</td><td>€ 13.809.000</td><td>€ 13.309.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*</td><td>€ 12.848.000</td><td>€ 12.182.000</td></tr><tr><td colspan="3">*Geprognosticeerde balans</td></tr></table>	Gemeentelijke bijdrage 2022 (incl. brainport en stimuleringsfonds)	€ 131.000		Gemeentelijke bijdrage 2022 RHCE	€ 54.000		Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 13.809.000	€ 13.309.000	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 12.848.000	€ 12.182.000	*Geprognosticeerde balans		
Gemeentelijke bijdrage 2022 (incl. brainport en stimuleringsfonds)	€ 131.000															
Gemeentelijke bijdrage 2022 RHCE	€ 54.000															
Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 13.809.000	€ 13.309.000														
Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 12.848.000	€ 12.182.000														
*Geprognosticeerde balans																
Ontwikkelingen:	Ten behoeve van een slagvaardigere organisatie is in het "Samenwerkingsakkoord 2019-2022 MRE" opgenomen dat de MRE zich gaat focussen op de thema's Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied. In 2022 gaan we het volgende hiervoor doen: ■ Economie: - Versterking van de balans tussen welvaart en welzijn en daarvoor goede verbindingen onderhouden tussen economie en mobiliteit, transitie landelijk gebied en energietransitie; - Stimuleren van kennisontwikkeling en innovatie; - Versterking van de basiseconomie door verbreding van de economische basis van onze regio, mede door de ontwikkeling van nieuwe economische dragers in relatie tot de versterking van de stand-land-opgave. ■ Transitie landelijk gebied: - Kennisuitwisseling en afstemming tussen gemeenten om op relevante onderwerpen binnen dit thema samen te werken en beleid subregionaal en lokaal verder vorm te geven; - Belangenbehartiging van de regio op verschillende schaalniveaus (hogere overheden, strategische partners); - Doorontwikkeling van het streefbeeld voor de transitie van het landelijk gebied naar een programmatische aanpak ten behoeve van een leefbare fysieke leefomgeving. ■ Energietransitie: - Vaststelling van de Regionale Energietransitie (RES) 1.0 door de raden van 21 gemeenten; - Versnelling van de energietransitie door het verbinden van partijen. MRE biedt ondersteuning aan de gemeenten door het verbinden van partijen, de lobby bij Rijk en provincie voor financiering en ruimte in wet- en regelgeving en het uitwisselen van kennis. ■ Mobiliteit: - Verbinding van het MRE-gebied met andere economische centra (nationaal en internationaal); - Verbetering van de bereikbaarheid in de regio, met een slimme inzet van meerdere vervoersmodaliteiten en aandacht voor leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid en de koppelkansen met andere thema's; - Doorontwikkeling van het regionaal mobiliteitssysteem.															
Risico's:	De benodigde weerstandscapaciteit heeft een directe relatie met de activiteiten van de organisatie Metropoolregio Eindhoven. Vanaf 2017 zijn de uitvoerende SRE taken merendeels afgebouwd en resten er alleen nog werkzaamheden voor de nieuwe netwerkorganisatie en voor (het landgoed) Gulbergen. De risico's van Gulbergen worden afgedekt door de voorziening Gulbergen. De risico's die voortvloeien uit de reguliere werkzaamheden worden afgedekt door de algemene reserve van de Metropoolregio Eindhoven.															

Naam:	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)										
Vestigingsplaats:	Eindhoven										
Relatie programma:	Programma 1: Veiligheid										
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.										
Openbaar belang:	Samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Taken op het terrein van brandweerbijstand, gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.										
Financieel belang:	<table> <tr> <td>Gemeentelijke bijdrage 2022:</td><td>€ 835.000</td><td></td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*</td><td>€ 4.773.000</td><td>€ 2.218.000</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*</td><td>€ 33.071.000</td><td>€ 40.492.000</td></tr> </table>		Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 835.000		Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 4.773.000	€ 2.218.000	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 33.071.000	€ 40.492.000
Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 835.000										
Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 4.773.000	€ 2.218.000									
Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 33.071.000	€ 40.492.000									

	<i>*Geprognosticeerde balans</i>
Ontwikkelingen:	■ De ontwikkeling van de loonkosten op de lange termijn is onzeker, zowel voor de CAO lonen als de sociale premies. Op dit moment bestaat nog extra onzekerheid over de CAO lonen omdat de eerste CAO nieuwe stijl voor de gezamenlijke veiligheidsregio's nog moet worden afgesloten. ■ De verwachting is dat de loonkosten voor vrijwilligers zullen stijgen als gevolg van aanpassingen in de rechtspositie van vrijwilligers. Kort samengevat: vrijwilligers voeren hetzelfde werk uit als beroepsmedewerkers, maar vrijwilligers en beroepsmedewerkers krijgen niet dezelfde beloning. Zowel landelijk als regionaal wordt gezocht naar manieren om de kostenstijging te beperken. Een exacte raming kan daarom nog niet gemaakt worden. ■ Per 1 januari 2022 moeten inwoners en bedrijven in onze regio volgens de voorschriften uit de Omgevingswet een vergunning kunnen aanvragen, een melding kunnen doen, dan wel op basis van proforma omgevingsplannen van de gemeenten moeten kunnen afwegen waar in onze regio welk initiatief mogelijk is zonder vergunning dan wel melding. Vergunningen moeten binnen maximaal 8 weken worden verleend (waar dat nu maximaal 26 weken is). Daarnaast dient er integraal toezicht gehouden te worden of initiatiefnemers zich houden aan de (deels nieuwe) wet- en regelgeving, bepalingen uit het omgevingsplan en de voorschriften uit de vergunning. ■ In de periode tussen 2022 en 2029 zullen omgevingsvisies en omgevingsplannen met omgevings-waarden moeten worden opgesteld. Tevens moet gebiedsinformatie uit onder meer omgevingsplannen juist en volledig ontsloten worden in het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). ■ GGD Brabant-Zuidoost en de VRBZO hebben de afgelopen jaren de uitvoering van de ambulancezorg in enkele stappen samengevoegd binnen de GGD. De Veiligheidsregio heeft inmiddels geen echte ambulancezorg taken meer. Vanwege wetgeving had de VRBZO echter de formele aanwijzing tot RAV behouden en bleef daarmee houder van het budget voor ambulancezorg. Inmiddels is bekend dat ook de laatste stap in de samenvoeging van taken genomen is; de nieuwe vergunning is door het ministerie van VWS in 2021 verleend aan GGD Brabant-Zuidoost. Het is voor de VRBZO daarom niet meer nodig het budget voor ambulancezorg op te nemen in de begroting. ■ Zowel Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) en de VRBZO ontvingen tot en met eind 2020 een subsidie van het rijk voor activiteiten op het gebied van externe veiligheid. Deze rechtstreekse subsidie wordt beëindigd en ondergebracht in de uitkering van het gemeentefonds aan gemeenten en provincies. De taken op het gebied van omgevingsveiligheid blijven gelijk, alleen de financieringsstroom wordt anders. ■ Eind 2016 is het Rijksmaterieel voor het grootschalig brandweeroptreden overgedragen aan de veiligheidsregio's. Dit betekent dat VRBZO vervangingsinvesteringen zelf moet verzorgen. Het systeem voor het Grootschalig Watertransport (GWT) moet worden vernieuwd omdat het technisch en economisch is afgeschreven. Hiernaast voldoet het huidige systeem niet meer aan de nieuwe landelijke prestatienorm voor het peloton grootschalig watertransport. Met het streven om zoveel mogelijk te voldoen aan de landelijke norm is een alternatieve én verantwoorde invulling van een nieuw GWT uitgewerkt die gebaseerd is op samenwerking met de regio Limburg-Noord. De alternatieve invulling voor onze regio bestaat uit twee eenheden watertransportsysteem over 1.500 meter (WTS1500). De investering voor onze regio bedraagt circa € 750.000 incl. BTW en kent daardoor een afschrijving van ongeveer € 50.000 per jaar. Zonder de samenwerking met Limburg Noord zouden de kosten twee keer zo hoog zijn. ■ De rente die de VRBZO betaald voor leningen daalt. Waar vorig jaar voorzichtigheidshalve in de begroting nog werd uitgegaan van een constant renteniveau, wordt nu voorgesteld de rente-prognose te verwerken in het meerjarenperspectief van de begroting. De VRBZO verwacht de komende jaren op basis van het huidige beleid beperkt nieuwe leningen te hoeven af te sluiten, waarbij een looptijd van circa 5 jaar het best passend is. De rente op dergelijke leningen is op dit moment beperkt.
Risico's:	De kans of impact van onderstaande risico's zijn van die mate dat er rekening mee moet worden gehouden dat ze zich voordoen. 1. Risico's in de algemene bedrijfsvoering, voornamelijk door: ■ Stijging premies voor (vrijwilligers)verzekeringen en pensioenen, wijzigingen in beleid FLO-regeling beroepsbrandweer; ■ Kosten die voortvloeien uit bedrijfskritische specialistische functies (bijvoorbeeld kostbare opleidingen of inhuur op gebied van branden omgevingsveiligheid, business intelligence, ICT etc.); ■ Eigen risicodragers WW. 2. Majeure wijzigingen in het bestaande model van brandweezorg:

	- Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en Europese richtlijn rechtspositie brandweervrijwilligers. 3. Ernstige verstoring door incidenten, rampen en crises: - Kosten voortvloeiend uit bestrijding van een majeur incident.
--	--

Naam:	Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant (ODZOB)		
Vestigingsplaats:	Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 7: Volksgezondheid en milieu Programma 8: VHROSV		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	Belangenbehartiging op het gebied van: - Uitvoeren verplichte taken uit het landelijke basistakenpakket op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving; - Advisering over verzoektaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:		€ 236.000
	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 1.522.000	€ 1.522.000
	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):*	€ 4.373.000	€ 4.223.000
	<i>*Geprognosticeerde balans</i>		
Ontwikkelingen:	Deze staan verwoord in de ODZOB-begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025. In het concernplan 2019-2022 zijn ambities geformuleerd en de noodzakelijke stappen die de ODZOB moet zetten, willen ze klaar zijn voor de uitvoering van het takenpakket dat uit de Omgevingswet voortvloeit, uitgaande van inwerkingtreding van deze wet op 1 juli 2022. Deze ambities gaan gepaard met investeringen in de organisatie. De ODZOB ondersteunt daarnaast de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling bij de implementatie en uitvoering van deze nieuwe wet. In de begroting 2022 en de daarbij horende meerjarenraming zijn nog een aantal andere speerpunten benoemd, zoals het verder uitvoeren en door ontwikkelen van het Regionaal Operationeel Kader, het voorbereiden van de komst van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (samen met de Omgevingswet) en zorgen voor toekomstbestendige veehouderijen. Ook zijn onder andere op het gebied van klimaat, energie en duurzaamheid, gezondheid, asbest, bodemkwaliteit, zeer gevaarlijke stoffen en ondermijnende criminaliteit speerpunten benoemd.		
Risico's:	De belangrijkste risico's zijn: - De door de gemeenten en provincies ingezette bezuinigingen die leiden tot omzetsdaling; - Het verlies van takenpakket aan kleine samenwerkingsverbanden en andere concurrenten; - Het niet realiseren van doelstellingen efficiency, standaardisatie, uitvoeringsbeleid en uniformiteit; - Mutatie in werk, bijvoorbeeld taken Wbb, deregulering, lokaal beleid en ter zijner tijd de Omgevingswet.		

Naam:	KempenPlus		
Vestigingsplaats:	Bladel		
Relatie programma:	Programma 6: Sociaal domein		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het bestuur.		
Openbaar belang:	Uitvoering van taken op het gebied van sociale werkvoorziening ingevolge de Wsw, Werk en Inkomen (m.u.v. bijzondere bijstand) ingevolge de Participatiewet, loaw, loaz en Bbz.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:		€ 3.273.000
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	Nnb	Nnb
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	Nnb	Nnb
	<i>*Jaarrekening 2020</i>		
Ontwikkelingen:	Momenteel wordt door KempenPlus voorgesorteerd op de doorontwikkeling naar een sociaal werkbedrijf. Daarbij wordt de inzet op de sociale toegevoegde waarde (STW) versterkt en de inzet op de netto toegevoegde waarde (NTW) verminderd. Deze lijn dient nog verder uitgewerkt te worden. Daarnaast zijn een aantal ontwikkelingen momenteel nog buiten beschouwing gelaten in de begroting. Zo vindt dit najaar besluitvorming plaats in de gemeenteraden over de mogelijke wijziging van het huidige takenpakket van KempenPlus voor de uitvoering van onderdelen van de nieuwe Wet Inburgering per 1 januari 2022. Ook de (financiële) gevolgen van de 'Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer' en de 'Wet open overheid' zijn nog niet bekend en daarmee nog niet verwerkt. Met betrekking		

	tot de uitvoering van de Tozo door KempenPlus is met gemeenten de afspraak gemaakt dat de lasten op basis van realisatie worden afgerekend. Hiervoor zijn prijsafspraken gemaakt die de lasten dekken. De gevolgen van COVID-19 voor de Kempische arbeidsmarkt zijn tot slot nog niet te voorspellen en daarom ook niet meegenomen in de begroting.
Risico's:	Naast prijsrisico's heeft KempenPlus ook te maken met kwantiteits- en kwaliteitsrisico's: 1) hogere instroom cliënten; 2) afname van het aantal mensen met een SW indicatie kan niet gecompenseerd worden door de instroom van medewerkers LKS (loonkostensubsidie) of beschut werk; 3) arbeidsvermogen (potentieel) van de medewerkers uit de doelgroep neemt af. De kans dat het eerste risico (meer cliënten) zich voordoet is door de coronacrisis sterk toegenomen. In de begroting van KempenPlus wordt ervan uitgegaan dat de uitstroom van de SW gecompenseerd wordt door de medewerkers met een loonkostensubsidie of in Beschut Werken. KempenPlus richt zich vooral op het plaatsen van medewerkers op een zo regulier mogelijke baan. Het risico bestaat dat de medewerkers die binnen de infrastructuur werken minder loonwaarde of productiviteit hebben en meer begeleiding nodig hebben. Het risico op de ontwikkelingen in de doelgroepen wordt geschat op 10% van uitvoeringskosten van W&P. Naast de ontwikkelingen in de doelgroepen vormen ook de ontwikkelingen in de markt een risico. Voor de bedrijfsresultaten is KempenPlus afhankelijk van de vraag in de markt en de economische ontwikkelingen. De volgende risico's hangen hiermee samen: 1. Wegvallen van vaste klanten en goed renderende opdrachten; 2. Aflopende contracten met de gemeenten; 3. Aanpassen van de relatie met de gemeenten; 4. Meer instromers dan de markt aan kan waardoor de tarieven onder druk staan; 5. Concurrentie voor laagbetaalde functies door lage loonlanden en robotisering; 6. Economische gevolgen van COVID-19; 7. De fraude kan tot imagoschade leiden waardoor KempenPlus minder interessant wordt als partner. Het risico wordt ingeschat op 25% van de omzet.

Naam:	Stichting Regionaal Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (Bizob)		
Vestigingsplaats:	Oirschot		
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning		
Bestuurlijk belang:	Het verzorgingsgebied wordt ingedeeld in 5 clusters (cluster 1: "BOV en De Kempen", cluster 2: "A2 gemeenten en Dommelregio", cluster 3: "Peelgemeenten", cluster 4: "Noordoost" en cluster 5: "Overig"). Onze gemeente maakt deel uit van het cluster 1. Per cluster worden twee bestuurders gekozen m.u.v. cluster 5 "Overig" (bijv. VRBZO). Daarnaast worden twee secretarissen toegevoegd aan het bestuur en is de voorzitter van het bestuur een burgemeester. Tevens neemt één bestuurder van de gemeente zitting in de Vergadering van Aangeslotenen.		
Openbaar belang:	Het ondersteunen van de deelnemende gemeenten en aangesloten organisaties bij het uitvoeren van diverse inkoopacties voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:		€ 83.000
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	€ 868.000	€ 975.000
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	€ 957.000	€ 1.009.000
	Resultaat 2020: *Jaarrekening 2020		€ 569.000
Ontwikkelingen:	Voor 2022 heeft Bizob vijf concrete actiepunten benoemd waar extra aandacht naar uit zal gaan: - Collectieve inkoop. Collectieve inkoop blijft een krachtig middel om lokale doelstellingen te bereiken. In een collectief traject nemen een groot aantal organisaties deel. Bizob krijgt regelmatig het verzoek vanuit onze partners of zij, na het afronden van een collectief ingekochte (raam) overeenkomst, alsnog kunnen aansluiten. Voorheen was dit niet mogelijk, maar recente jurisprudentie leidt er mogelijk toe dat het in de toekomst toch mogelijk wordt om aan een dergelijk verzoek tegemoet te komen. Bizob komt in de loop van 2022 met een concrete uitwerking voor de aanpak van collectieve inkooptrajecten, waardoor reeds aanbestede (raam)overeenkomsten optimaal benut kunnen worden door Bizob partners. - Analyse coalitieplannen en informatiesessie nieuwe raadsleden. In maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen, waarna er (nieuwe) coalities worden geformeerd. Als vertegenwoordiging van de inkoopfunctie binnen gemeentelijke		

	organisaties, anticipeert Bizob graag op het beroep dat op de inkoopfunctie wordt gedaan om de afgesproken doelen te bereiken. Dit begint met een analyse van de coalitieplannen. Op basis van deze analyse wordt samen met de gemeenten focus aangebracht in de inkoopactiviteiten en daar waar passend slimme combinaties opgezocht, zodat gemeenten hun doelen sneller kunnen bereiken. Separaat aan deze analyse zal Bizob voor alle nieuwe raadsleden een informatiesessie over inkoop in de publieke sector organiseren. ▪ Sterker uit de crisis – concretiseren actiepunten. Met de visie "Sterker uit de crisis" zet Bizob de eerste stap in een reeks van concrete acties die we, samen met onze partners, ondernemen om meer weerbaar en sterker uit de economische crisis te komen. In 2022 gaan we de acties uit deze visie verder concretiseren. Vanuit een interne analyse van de inkooppakketten zijn er door het Expertise Centrum Bozon (ECB) drie sectoren aangewezen waarin naar verwachting de meeste impact kan worden gemaakt: het inkooppakket ICT Hardware, de vervoersdiensten en de grond-, weg- en waterbouwsector. ▪ Contractmanagement Bedrijfsvoering en ICT. Een goed gemanaged contract kan veel geld besparen en goodwill opleveren. Uit diverse benchmarkonderzoeken (o.a. Nevi) is gebleken dat professioneel contractmanagement tussen de 5% en 10% van de contractwaarde aan besparingen oplevert. Naast financiële voordelen biedt professioneel contractmanagement meer voordelen, zoals o.a. verbetering van de samenwerking, risicobeheersing en innovatie. Bizob voert op dit moment contractmanagement uit binnen het sociaal domein, gezamenlijke trajecten en integraal voor een aantal individuele organisaties. In 2022 zal Bizob het contractmanagement binnen de commodity Bedrijfsvoering en ICT gaan doorvoeren, te beginnen bij de gezamenlijke HRM trajecten (MSP en Payroll). De verwachting is dat de ervaring die we hiermee opdoen een vliegwielt zal zijn voor het doorvoeren van contractmanagement in andere commodity's. ▪ Kennis opdoen en delen. Investeren in kennis. Bizob is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een kennisinstituut en betrouwbare partner met een breed draagvlak onder haar leden én daarbuiten. Interne opleidingen, trainingen en het collectieve Nevi lidmaatschap dragen bij aan het kennisniveau van onze inkopers. In 2022 gaat veel aandacht uit naar de ontwikkeling van een vast inwerk- en opleidingsprogramma voor nieuwe medewerkers. Kennis delen. Door de uitgebreide investering in kennis bereiken we binnen Bizob een hoog inkoopkennisniveau. Graag willen we dit delen met onze leden. Via onze nieuwsbrief en de besloten ledenomgeving op onze website houden we onze leden daarom op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Vanwege het coronavirus is de fysieke vorm van kennisdeling en dialoog helaas tijdelijk stilgelegd.
Risico's:	De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatietekorten.

Naam:	NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG)		
Vestigingsplaats:	Den Haag		
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning		
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (zeer beperkt aandeel)		
Openbaar belang:	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:		€ 0
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	€ 4.887 mln	€ 5.097 mln
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	€ 144.802 mln	€ 155.262 mln
	*Jaarrekening 2020		

Naam:	NV Brabant Water		
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch		
Relatie programma:	Raakt diverse programma's.		
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (zeer beperkt aandeel)		
Openbaar belang:	Het leveren van water en het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:		€ 0
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	€ 665 mln	€ 674 mln
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):*	€ 480 mln	€ 523 mln
	*Jaarrekening 2020		

Naam:	Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost								
Vestigingsplaats:	Helmond								
Relatie programma:	Programma 1. Veiligheid								
Bestuurlijk belang:									
Openbaar belang:	Het ondersteunen van de gemeenten bij zeer complexe zorg-/veiligheidszaken en het bevorderen van de integrale samenwerking tussen partners.								
Financieel belang:	<table> <tr> <td>Gemeentelijke bijdrage 2022:</td><td>€ 3.000</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td><td>€ nnb € nnb</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td><td>€ 57.nnb € nnb</td></tr> <tr> <td>Resultaat 2022:*</td><td>€ nnb</td></tr> </table>	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 3.000	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ nnb € nnb	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 57.nnb € nnb	Resultaat 2022:*	€ nnb
Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 3.000								
Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ nnb € nnb								
Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 57.nnb € nnb								
Resultaat 2022:*	€ nnb								
Ontwikkelingen:									
Risico's:									

Naam:	Stichting Huis van de Brabantse Kempen								
Vestigingsplaats:	Hapert								
Relatie programma:	Programma 3. Economie								
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting								
Openbaar belang:	Het Huis van de Brabantse Kempen vervult al vele jaren met veel succes een stimulerende rol in de ontwikkeling van de Kempen als vitale regio. De Stichting is een professionele non-profit organisatie die, op basis van een gezamenlijke ambitie van Ondernemers, Overheid en Onderwijs programma's en projecten organiseert en initiatief neemt om te leren, ontmoeten en te innoveren. Het Huis vormt een belangrijke schakel tussen de triple helix samenwerking in de Kempen, de samenwerking in de Brainportregio, en de samenwerking met partners over de landsgrenzen.								
Financieel belang:	<table> <tr> <td>Gemeentelijke bijdrage 2022*:</td><td>€ 20.000</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td><td>€ nnb € nnb</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td><td>€ nnb € nnb</td></tr> <tr> <td>Resultaat 2022:</td><td>€ nnb</td></tr> </table> <i>*Afhankelijk van besluit in nieuw beleid 2022</i>	Gemeentelijke bijdrage 2022*:	€ 20.000	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ nnb € nnb	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ nnb € nnb	Resultaat 2022:	€ nnb
Gemeentelijke bijdrage 2022*:	€ 20.000								
Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ nnb € nnb								
Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ nnb € nnb								
Resultaat 2022:	€ nnb								
Ontwikkelingen:	Aan het einde van 2021 loopt de Samenwerkingsovereenkomst af. Naar aanleiding van de resultaten van de Tussenevaluatie (2020) en de Verkenning (2021) is een Taskforce geformeerd. Deze Taskforce zal in kaart brengen hoe het Huis zich nog sterker kan verbinden met de regio en haar partners op basis van beide ontwikkelde programmalijnen Slimme Maakregio en Landschapspark De Kempen.								
Risico's:	Indien een partner niet meer financieel wil of kan participeren, zal de bijdrage per overgebleven participanten toenemen. De participanten zijn namelijk aansprakelijk voor eventuele exploitatie tekorten. Inkomsten uit projecten dragen bij aan het resultaat. Dit kan per jaar fluctueren. Voor diverse projecten zijn voor de komende jaren financiële toezeggingen gedaan.								

3.6 Onderhoud kapitaalgoederen

3.6.1. Algemeen

Het is van belang om inzicht te hebben in de beleidskaders omtrent het onderhoud van kapitaalgoederen. Die beleidskaders zijn er zowel inhoudelijk als financieel-administratief. Inhoudelijk gaat het dan bijvoorbeeld om het vastgestelde onderhoudsniveau. Dit is het eindresultaat van enerzijds de kwaliteit die we voor ogen hebben en anderzijds de budgettaire mogelijkheden.

Er is ook een financieel beleidskader. Dat gaat over de mate waarin financiële ruimte wordt gecreëerd voor onderhoud en vervanging van kapitaalgoederen. Hiervoor gelden de volgende 'spelregels':

Alle vaste activa worden tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs geactiveerd.

Uitzonderingen zijn:

- investeringen in de openbare ruimte die via de grondexploitatie worden verhaald;
- kunstvoorwerpen met een historische waarde;
- indien sprake is van een ideaalcomplex (aanschaf en afstoot zijn in een zodanig ritme dat elk jaar hetzelfde bedrag wordt besteed).

De laatste twee uitzonderingen doen zich binnen onze gemeente niet voor.

Op vaste activa met een beperkte levensduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de toekomstige gebruiksduur. Een uitzondering hierop is de afschrijvingsduur van immateriële vaste activa. Deze worden incidenteel ten laste gebracht van de exploitatie. Het beleid rond afschrijving is vastgelegd in een beleidsnota.

In het afschrijvingsbeleid ('Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid 2020', vastgesteld 7 juli 2020, zijn de volgende afschrijvingstermijnen opgenomen:

Soort investering	Termijn in jaren	Soort investering	Termijn in jaren
▪ Gebouwen (permanent)	40	▪ Kunststofbanen, kunstgrasvelden ondergrond	40
▪ Gebouwen (semipermanent)	15	▪ Kunststofbanen, kunstgrasvelden toplaag	20
▪ Technische installaties	15	▪ Vervoermiddelen	10
▪ Inrichting	15	▪ Aanleg/reconstructie wegen/waterkundige werken	40
▪ Machines	10	▪ Riolering	50
▪ Straatverlichting: masten	40	▪ Software	6
▪ Straatverlichting: armaturen	20	▪ Hardware	4
▪ Straatmeubilair	25		
▪ Speeltoestellen, sportattributen	15		

Mogelijk worden hier twee afschrijvingstermijnen voor groen aan toegevoegd. Dit is afhankelijk van besluitvorming omtrent het beleidsplan groen.

3.6.2. Wegen en verkeer

A. Beleidskader

In september 2017 is door de gemeenteraad het Wegenbeleidsplan 2018-2027 vastgesteld. Daarin is vastgelegd hoe we als gemeente invulling geven aan de wettelijke taken en verplichtingen. In lijn met de wettelijke en maatschappelijke verplichtingen hanteren we een sobere doch doelmatige kwaliteitsnorm voor het wegbeheer met een gezonde balans in kwaliteit en kosten.

De kwaliteitsnorm van de gemeente sluit hierbij aan op kwaliteitsniveau C van de CROW publicatie 288. Hierbij wordt gestuurd op het beheersen van risico's (veiligheid en kapitaalvernietiging) van het gehele wegenareaal en is geen differentiatie gemaakt in wegtypen of gebieden.

In september 2017 is door de gemeenteraad tevens het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (GVVP) vastgesteld. Daarin wordt met name ingezet op mensgerichte en integrale maatregelen ten behoeve van de verkeersveiligheid in onze gemeente.

Gladheidbestrijding op wegen waarvoor de gemeente de verantwoordelijkheid draagt, vindt momenteel plaats door de eigen buitendienst op basis van het beleidsplan gladheidbestrijding 2018-2028.

B. Financiële consequenties

Exploitatie - Wegen, straten en pleinen + GVVP <i>Bedragen in €</i>	Begroting 2022			
	2022	2023	2024	2025
"Klein" onderhoud wegen	229.000	214.000	215.000	219.000
"Groot" onderhoud wegen (voorziening wegen)	371.000	376.000	418.000	425.000
GVVP	143.000	128.000	126.000	128.000
Gladheidsbestrijding	42.000	42.000	42.000	42.000
Planstudie en uitvoer N284	70.000	70.000	70.000	-
Kunstwerken	12.000	27.000	23.000	23.000
Diverse kosten groen	61.000	61.000	61.000	61.000
Overige kosten (salarissen / belastingen etc)	292.000	294.000	299.000	303.000
Kapitaallasten	530.000	528.000	526.000	523.000
Totaal exploitatie	1.750.000	1.740.000	1.780.000	1.724.000

C. (Geplande) investeringen

Investeringsoverzicht - Wegen, straten en pleinen + GVVP <i>Bedragen in €</i>	Begroting 2021	Begroting 2022			
		2022	2023	2024	2025
<i>Lopende investeringen (restant budgetten 2021):*</i>					
Herziening wegenlegger	5.000				
Postelsedijk reconstructie	-235.000				
Rehabilitatiekrediet wegen 2019	144.000				
Rehabilitatiekrediet wegen 2020	-234.000				
Rehabilitatiekrediet wegen 2021	949.000				
GVVP deel 2018 en 2019	667.000				
GVVP deel 2019 en 2020	914.000				
GVVP 2021	501.000				
Reconstructie Turnhoutseweg N284	-170.000				
Nieuwe aansluiting N284 en opwaardering infrastructuur Kleine Hoeven	503.000				
<i>Nieuwe investeringen (lijst nieuw beleid 2022-2025):**</i>					
Rehabilitatiekrediet wegen 2022 t/m 2025		950.000	950.000	950.000	950.000
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) 2022 t/m 2025		497.000	497.000	497.000	497.000
Totaal investeringen	3.044.000	1.447.000	1.447.000	1.447.000	1.447.000

*Stand per 8 september 2021

** Kapitaallasten zijn nog niet doorgerekend naar het product wegen en GVVP, omdat de lijst nieuw beleid nog vastgesteld moet worden.

3.6.3. Gebouwen

A. Beleidskader

Het beheerplan gebouwen is in 2019 volledig geactualiseerd en door de raad vastgesteld. De dotaties aan de onderhoudsvoorziening gebouwen zijn reeds afgestemd op dit onderhoudsplan. Daarbij wordt opgemerkt dat voor cultureel centrum De Kei een investeringsbeslissing is genomen. De middelen daarvoor zijn in de voorliggende begroting voorzien. Het onderhoudsbedrag is in verband daarmee niet aangepast, dus we houden het onderhoud voor De Kei op het bestaande niveau. Zodra De Kei nieuw gebouwd is, zal daarvoor een onderhoudsplan opgesteld worden.

Voor zover er sprake is van achterstallig onderhoud zal daarin worden voorzien bij de vaststelling van het plan. Daarin is nauwelijks keuze mogelijk, want voor achterstallig onderhoud moet op basis van het Bbv meteen een voorziening achterstallig onderhoud worden gevormd.

De raad heeft voor het uitgeven van onderhoudsmiddelen in 2019 een voorbehoud gemaakt. Het gemeentehuis, de woning op het sportpark en sportzaal Den Houtert worden in het kader van onze onderhoudsopdracht en in het kader van de veiligheid alleen achterstallig en correctief onderhouden. Voor de andere gebouwen zal het volledige vastgesteld onderhoudsprogramma worden uitgevoerd met uitzondering van De Kei waar een investeringsbeslissing is genomen en tot die tijd correctief wordt onderhouden. In 2022 zal worden bekeken welke strategische keuzes er voor de aangegeven gebouwen gemaakt kunnen worden.

B. Financiële consequenties

Exploitatie - Dotaties voorziening onderhoud gebouwen <i>Bedragen in €</i>	Begroting 2022			
	2022	2023	2024	2025
Dotatie voorziening onderhoud Brandweerkazerne Reusel	13.000	13.000	13.000	13.000
Dotatie voorziening onderhoud De Kei	33.000	33.000	33.000	34.000
Dotatie voorziening onderhoud Schuilhut Reusel	1.000	1.000	1.000	1.000
Dotatie voorziening onderhoud Den Houtert	26.000	26.000	26.000	26.000
Dotatie voorziening onderhoud Gemeentehuis	221.000	221.000	221.000	221.000
Dotatie voorziening onderhoud Gemeentewerf	21.000	21.000	21.000	21.000
Dotatie voorziening onderhoud Kdv de Paraplu Reusel	13.000	13.000	13.000	13.000
Dotatie voorziening onderhoud Oeverwaluwand Reusel	250	250	250	250
Dotatie voorziening onderhoud Kapel, pomp, ww-bord HoLaHu	2.000	2.000	2.000	2.000
Dotatie voorziening onderhoud VOV halte Reusel	8.000	8.000	8.000	8.000
Dotatie voorziening onderhoud Pompgemalen Reusel (gebouwtjes)	250	250	250	250
Dotatie voorziening onderhoud De Ster	26.000	26.000	26.000	26.000
Dotatie voorziening onderhoud pergola	500	500	500	500
Totaal exploitatie	365.000	365.000	365.000	366.000

C. (Geplande) investeringen

Investeringsoverzicht - Onderhoud gebouwen <i>Bedragen in €</i>	Begroting 2021	Begroting 2022			
		2022	2023	2024	2025
<i>Lopende investeringen (restant budgetten 2021):*</i>					
De Kei**	333.320	7.200.013			
Totaal investeringen	333.320	7.200.013	-	-	-

*Stand per 8 september 2021

** Krediet is excl. btw verhaal

3.6.4. Riolering en watertaken

A. Beleidskader

Het huidige VGRP heeft een looptijd van 2017-2021. In het VGRP wordt doorgepakt om de kwaliteit van het areaal in beeld te brengen. In de komende periode zullen nog enkele maatregelen worden uitgevoerd welke voortkomen uit rioolinspecties. De werking van het VGRP zal ook voor 2022 worden voortgezet.

B. Financiële consequenties

Exploitatie - Riolering <i>Bedragen in €</i>	Begroting 2022			
	2022	2023	2024	2025
"Klein" onderhoud riolering	249.000	243.000	247.000	251.000
Planvorming	53.000	54.000	55.000	56.000
Onderzoek	44.000	45.000	46.000	82.000
Maatregelen	-	25.000	-	-
Energiekosten	54.000	55.000	56.000	57.000
Overige kosten (salarissen/ inhuur / applicatie etc.)	229.000	233.000	237.000	240.000
Voorzieningen	50.000	79.000	27.000	48.000
Kapitaallasten	340.000	339.000	338.000	336.000
Totaal exploitatie	1.019.000	1.073.000	1.006.000	1.070.000

C. (Geplande) investeringen

Investeringsoverzicht - Riolering	Bedragen in €	Begroting 2021	Begroting 2022			
			2022	2023	2024	2025
Lopende investeringen (restant budgetten 2021):*						
Vervanging riolering 2015 ev		6.000				
Vervanging riolering 2019		-235.000				
Vervanging riolering 2020		583.000				
Vervanging riolering 2021		617.000				
Renovatie vacuümstation Voort		42.000				
Renovatie vacuümgemaal Wilhelminalaan		7.000				
Regionale KRW maatregelen 2019		50.000				
Persleiding gemaal		-3.000				
Regionale KRW maatregelen 2020		50.000				
Nieuwe investeringen (lijst nieuw beleid 2022-2025):**						
Vervanging riolering 2022 t/m 2025 (conform VGRP 2018-2021)			617.000	617.000	617.000	617.000
Regionale KRW maatregelen (cf VGRP 2018-2021)			100.000			
Vervanging vacuümgemaal Zeegstraat en Wilhelminalaan			50.000			
Vervanging mechanische drukriolering						71.000
Rioolrenovaties (relining)			75.000	75.000		
Totaal investeringen		1.117.000	842.000	692.000	617.000	688.000

*Stand per 8 september 2021

** Kapitaallasten zijn nog niet doorgerekend naar het product riolering, omdat de lijst nieuw beleid nog vastgesteld moet worden.

3.6.5. Openbare verlichting

A. Beleidskader

Onderhoud van de openbare verlichting gebeurt op basis van het Beleidsplan Openbare Verlichting 2018-2030 en vormt de basis voor het vervangen en aanpassen van de openbare verlichting.

We streven naar het realiseren en in stand houden van een duurzame en betrouwbare openbare verlichting, waarbij de gebruiker zich veilig voelt in het openbaar gebied. Hierbij wordt de benodigde verlichtingskwaliteit gerealiseerd tegen economisch en maatschappelijk verantwoorde kosten en levert de gemeente een bijdrage om de doelstellingen van het Energieakkoord te halen.

B. Financiële consequenties

Exploitatie - Openbare verlichting	Bedragen in €	Begroting 2022			
		2022	2023	2024	2025
"Klein" onderhoud openbare verlichting		30.000	30.000	30.000	30.000
Beheerkosten		10.000	10.000	10.000	10.000
Energiekosten		51.000	51.000	51.000	51.000
Overige kosten (salarissen / overige kosten etc.)		15.000	15.000	16.000	16.000
Kapitaallasten		47.000	47.000	47.000	47.000
Totaal exploitatie		153.000	153.000	154.000	154.000

C. (Geplande) investeringen

Investeringsoverzicht - Openbare verlichting	Bedragen in €	Begroting 2021	Begroting 2022			
			2022	2023	2024	2025
Lopende investeringen (restant budgetten 2021):*						
Vervanging openbare verlichting door LED (armaturen) 2018		91.000				
Vervanging openbare verlichting door LED (masten) 2018		180.000				
Vervanging openbare verlichting door LED (armaturen) 2019		60.000				
Vervanging openbare verlichting door LED (masten) 2019		69.000				
Vervanging openbare verlichting door LED (armaturen) 2020		63.000				
Vervanging openbare verlichting door LED (masten) 2020		77.000				
Vervanging openbare verlichting door LED (armaturen) 2021		61.000				
Vervanging openbare verlichting door LED (masten) 2021		93.000				
Nieuwe investeringen (lijst nieuw beleid 2022-2025):**						
Vervanging openbare verlichting door LED (armaturen)			-	64.000	27.000	5.000
Vervanging openbare verlichting door LED (masten)			-	61.000	14.000	12.000
Totaal investeringen		694.000	-	125.000	41.000	17.000

*Stand per 8 september 2021

** Kapitaallasten zijn nog niet doorgerekend naar het product openbare verlichting, omdat de lijst nieuw beleid nog vastgesteld moet worden.

3.6.6. Groenvoorziening

A. Beleidskader

In 2019 is het areaal geactualiseerd en zijn de budgetten hierop aangepast. Dit is op basis van het destijds geldende beleid. In 2021 is het nieuwe beleidsplan Openbaar groen met financiële consequenties voorgelegd aan de gemeenteraad. Deze voorgestelde consequenties voor het beheer en onderhoud zijn reeds verwerkt in het nieuw beleid 2022 (zie bijlage 2). In onderstaand overzicht zijn het extra onderhoudsbudget en de vervangingsinvesteringen niet meegenomen. De aanvullende ambities uit het beleidsplan Openbaar Groen zijn middels een oplegnotitie bij deze begroting gevoegd.

B. Financiële consequenties

Exploitatie - Groenvoorziening binnen en buiten de kom <i>Bedragen in €</i>	Begroting 2022			
	2022	2023	2024	2025
Groenonderhoud binnen en buiten de kom	657.000	658.000	613.000	622.000
Verkoop hout uit bossen (inkomsten)	-61.000	-62.000	-62.000	-63.000
Overige kosten (salariskosten / belastingen / ontvangen bijdragen)	173.000	175.000	178.000	181.000
Kapitaallasten	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal exploitatie	771.000	773.000	731.000	742.000

* In dit overzicht is het onderhoudsplan groen nog niet meegenomen.

C. (Geplande) investeringen

Investeringsoverzicht - Groenvoorziening binnen en buiten de kom <i>Bedragen in €</i>	Begroting 2021	Begroting 2022			
		2022	2023	2024	2025
Lopende investeringen (restant budgetten 2021):*					
Uitvoeringsprogramma Bosbeleidsplan	5.000				
Totaal investeringen	5.000	-	-	-	-

*Stand per 8 september 2021

**Eventuele consequenties uit het onderhoudsplan groen zijn hier nog niet meegenomen.

3.7 Grondbeleid

3.7.1. Algemeen

In de kernen Lage Mierde en Hooge Mierde zijn nog slechts enkele kavels beschikbaar in de plannen De Hasselt en De Leeuwerik. Voor de kern Hulsel is het bestemmingsplan “Stedelijk gebied, woningbouwlocatie Hulsel” onherroepelijk geworden. Hier zijn inmiddels (voorjaar 2021) de eerste 14 kavels/projectwoningen verkocht. In Reusel is het bestemmingsplan “Stedelijk gebied woningbouwlocaties Molen Akkers/Denestraatse Akkers” onherroepelijk geworden, welke woningbouw (circa 88 woningen in totaal) mogelijk maakt aan de aan de Molenberg, Rijperspad/Rijpershoek en aan de Reeneik/Randweg. De woningen aan de Rijperspad/Rijpershoek zijn al verkocht en de verkoop van de Molenberg start 3^e kwartaal 2021.

Bij nieuw te realiseren woningen zet de gemeente in op 40% sociale woningbouw (huur of koop). Dit percentage is vastgelegd in de Kempische Visie op Wonen 2019-2023, de Nota impuls sociale woningbouw en de beleidsregels beoordeling woningbouwinitiatieven. Indien een bouwplan niet kan voorzien in voldoende sociale woningbouw vragen wij initiatiefnemers om een afdracht te doen aan het Vereveningsfonds Sociale Woningbouw. Met de gelden uit dit fonds kunnen we elders het tekort aan sociale woningbouw compenseren, zodat wonen voor iedereen betaalbaar blijft.

3.7.2. Beleidskaders grondbeleid

De ruimte voor het voeren van een actief grondbeleid wordt begrensd door een aantal wetten en beleidskaders. De belangrijkste wetten zijn:

- de Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg);
- de Onteigeningswet;
- het onderdeel pacht uit het Burgerlijk Wetboek (Pachtwet is vervallen).

De belangrijkste beleidskaders worden gevormd door:

- Verordening ruimte Noord-Brabant;
- Omgevingsvisie Reusel-De Mierden;
- Kempische visie op wonen 2019 - 2023
- vastgestelde gemeentelijke woonvisie 2018-2023;
- uitgiftebeleid bedrijventerreinen Reusel-De Mierden 2012;
- Nota Grondbeleid Reusel-De Mierden, vastgesteld door de gemeenteraad op 20-4-2021

3.7.3. Financieel kader

Het financiële kader wordt gevormd door de richtlijnen die door het Rijk en de Provincie zijn opgelegd en eigen kaders van de gemeente. De door het Rijk opgelegde richtlijnen zijn gebaseerd op het Bbv. Het financiële kader is van belang voor:

- jaarlijkse prognoses grondexploitatie;
- winstnemingen grondexploitaties;
- het afdekken van de financiële risico's.

Voor het tussentijds nemen van winst uit grondexploitaties is de Poc-methode (Percentage of completion methode) leidend. De Poc-methode houdt het volgende in:

Naar rato van de voortgang van het project wordt tussentijds winst verantwoord. Hierbij wordt voor wat betreft de berekeningsmethodiek en de planinhoudelijke uitgangspunten niet afgeweken van de grondexploitatie of herziening zoals deze tot en met het verslagjaar door de raad is vastgesteld. Dit wordt berekend naar de mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd per individuele grondexploitatie. Hiermee wordt de totale winst over de individuele grondexploitatie opgedeeld/toegerekend aan de reeds verkochte kavels. Indien nog geen gronden zijn verkocht is er dus nog geen sprake van gerealiseerde winst.

Maatgevend is de realisatie tot en met het lopende jaar ten opzichte van het totaal van de kosten en opbrengsten van de grondexploitatie. In formule: % kostenrealisatie x % opbrengstrealisatie = % Poc. (ingeval de kosten voor 50% zijn gerealiseerd en de gronden voor 50% zijn verkocht, is de Poc dus 25%).

3.7.4. Bedrijventerreinen

Kleine Hoeven Reusel

Per juli 2021 is er 65% van de 12,5 ha bedrijfskavels verkocht. Er zijn 10 kavels in optie/gereserveerd en nog maar 2 kavels vrij beschikbaar. Naar verwachting is eind 2021 het bedrijventerrein grotendeels verkocht. Inmiddels is een start gemaakt met de voorbereidingen voor Kleine Hoeven fase II. Deze gronden heeft de gemeente reeds in eigendom, maar zijn nog niet in exploitatie.

De Kempengemeenten werken samen aan een plan voor nieuw aanbod van grote en kleine bouw kavels voor bedrijven voor de toekomstige behoefte.

In de tweede helft van 2021 is gestart met de opwaardering van de ontsluiting van bedrijventerreinen Kleine Hoeven in Reusel en de Sleutel in Bladel en later met de aanleg van een nieuwe verbindingsweg met de N284 tussen beide terreinen.

Kempisch Bedrijvenpark

Alle kavels op het Kempisch Bedrijvenpark zijn momenteel in optie of gereserveerd. Voor 2021 was de raming dat 9,8ha in 2021 werd verkocht, maar naar verwachting komen de verkopen veel hoger uit. Per juni 2021 is 65% van het uitgeefbare terrein verkocht. Ook de dertig woonkavels zijn op één na allen verkocht. Waarschijnlijk wordt in 2021 ook het Break Even Point bereikt. Bij een verkoopperscentage van 90% kan de Gemeenschappelijke regeling worden opgeheven. Daarvoor worden de voorbereidingen getroffen.

3.7.5. Woningbouw

In plan De Hasselt in Lage Mierde en plan De Leeuwerik in Hooge Mierde zijn slechts enkele mogelijkheden om te voorzien in woningbouw voor de komende jaren. In Hulsel is het bestemmingsplan “Stedelijk gebied, woningbouwlocatie Hulsel” en voor Reusel het bestemmingsplan “Stedelijk gebied, woningbouwlocaties Molen Akkers/Denestraatse Akkers onherroepelijk geworden.

Kerkekkers Hulsel

In het plan Kerkekkers zijn alle woningen inmiddels gerealiseerd. Nu de laatste woningen zijn gerealiseerd kan het plan afgemaakt worden voor wat betreft het woonrijp maken. De verwachting is dat dit begin 2022 gaat plaats vinden waarna de grondexploitatie Kerkekkers kan worden afgesloten.

De Hasselt II Lage Mierde

Het bestemmingsplan De Hasselt II is in 2013 onherroepelijk geworden. Inmiddels is het plan De Hasselt deels herontwikkeld. Een gedeelte van de gronden is inmiddels via marktselectie verkocht aan een bouwbedrijf. Deze partij is medio 2020 gestart met de bouw van de eerste fase van in totaal 20 woningen. De 20 woningen bestaan uit 3 sociale huurwoningen die in opdracht van Woningstichting de Zaligheden gebouwd worden, 3 tussenwoningen, 6 hoekwoningen en 8 woningen van het type tweekapper. De bouw van de tussenwoningen, hoekwoningen en een paar tweekappers is inmiddels gestart. In het plan zitten verder nog 2 kavels die beschikbaar zijn voor particulier opdrachtgeverschap en welke door de gemeente uitgegeven worden.

De Leeuwerik Hooge Mierde

Het plan Leeuwerik realiseren wij samen met Ontwikkelingsmaatschappij De Luther. In het plan zijn nu nog enkele kavels beschikbaar. Daarnaast is er in het plan nog een stuk grond beschikbaar van ongeveer 3.000 m² met de bestemming woongebied. Hier kunnen nog 17 woningen gerealiseerd worden. Het is de bedoeling dat daar sociale koop- en huurwoningen gerealiseerd gaan worden. In het 4^e kwartaal 2021 gaat er gestart worden met de verkoop van deze 17 kavels.

Molen Akkers Reusel

In het plan Molen Akkers zijn de resterende gronden in 2019 via marktselectie verkocht aan een bouwbedrijf. Medio 2020 zijn zij gestart met de bouw van de laatste 16 woningen in dit plan. Het gaat om 4 sociale koopwoningen, 4 hoekwoningen en 8 woningen van het type tweekapper. Naast de verkoop van deze 16 woningen zijn er door deze bouwer ook nog 10 sociale huurwoningen gerealiseerd in opdracht van Woningstichting de Zaligheden. In het eerste kwartaal van 2022 zullen alle woningen in het plan Molenakkers gereed zijn. Hierna kan een aanvang gemaakt worden met de laatste fase van het woonrijp maken. Het is de verwachting dat de grondexploitatie in 2022 kan worden afgesloten.

Hart van Reusel

In juli 2021 is het ontwerpbestemmingsplan voor het centrumplan ter inzage gelegd. het plan omvat o.a.

- Nieuwe winkelruimte voor een supermarkt op de kop ten zuiden van de Markt.
- Bovenop de supermarkt zijn 18 appartementen voorzien voor sociale en reguliere kooprijzen.
- Bij de oude St. Jozefschool komen commerciële ruimten en een uitbouw op de begane grond. Op elke verdieping komen appartementen.
- Drie patiowoningen aan de achterzijde van de nieuwe supermarkt.
- In een nieuw gebouw op de locatie van het oude gemeentehuis komen 15 appartementen voor sociale en reguliere kooprijzen.
- Een parkeerterrein met parkeerplaatsen aan de Groeneweg.

Daarnaast wordt de openbare ruimte van het centrum opnieuw ingericht. Het Marktplaats en Kerkplein worden aangepast en sluiten aan op de nieuwe ontwikkeling van supermarkt en de nieuwbouw van de Kei. De Wilhelminalaan wordt opnieuw ingericht en er wordt een park gerealiseerd bij de Kloostertuin.

't Kantje in Hulsel

In december 2019 is het bestemmingsplan voor dit plan vastgesteld. In april 2021 is gestart met de verkoop van 14 kavels in het zuidelijke gedeelte van het plan. Het noordelijke gedeelte zijn we momenteel aan het herzien om de bouw van 16 woningen mogelijk te maken in plaats van de 11 die nu mogelijk zijn volgens het bestemmingsplan. De belangrijkste reden om dit te wijzigen is dat er nu meer gedifferentieerde woningen in het plan zitten. In totaal komen er 8 rijwoningen, 6 woningen type tweekapper en 2 kavels voor particulier opdrachtgeverschap. De bestemmingsplanwijziging zal eind 2021 aan de gemeenteraad worden aangeboden ter vaststelling.

3.7.6. Exploitatie en ontwikkelingen

Jaarlijks worden de meest actuele calculaties voorgelegd aan de gemeenteraad. Op basis van deze calculaties wordt een prognose gemaakt van de te verwachten resultaten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de boekwaarde van de diverse plannen per 31 december 2020 en de gecalculeerde eindresultaten (zowel nominaal als in netto contante waarde) alsmede van de nog te verwachten winstnemingen, een en ander op basis van de meest recent geactualiseerde calculaties, zoals vastgesteld in juli 2021.

Complex	Boekwaarde per 31-12-2020 voor winstneming (- = batig saldo)	Winstneming boekjaar 2020	Boekwaarde per 31-12-2020 (- = batig saldo)	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Verwachte beschikking over voorziening verlieslatend complex (eindwaarde)	Verwacht resultaat resterende periode (nominale waarde)	Verwacht resultaat resterende periode (contante waarde) 31-12-2020	Totale winst (reeds genomen tussentijdse winst plus nog te realiseren winst)
Molen Akkers Reusel	-1.704.284	503.909	-1.200.375	944.958	548.640	0	-804.057	-776.860	-3.394.469
Kerkekkers Hulsel	-49.866	2.470	-47.396	40.208	0	0	-7.188	-6.964	-735.533
Bedrijventerrein Kleine Hoeven	22.400.411	0	22.400.411	1.696.728	9.740.858	14.356.281	0	12.498.008	
De Leeuwerik Hooge Mierde	1.460.415	0	1.460.415	656.610	1.432.150	684.875	0	632.719	
Den Horst Reusel	-133.053	133.053	0	0	0	0	0	-	-170.387
Hart van Reusel	1.641.748	0	1.641.748	3.507.807	2.726.765	2.422.790	0	1.987.531	
De Hasselt II Lage Mierde	373.179	78.491	451.670	518.148	1.231.669	0	-261.851	-252.959	-407.128
't Kantje Hulsel	77.264	0	77.264	1.656.645	2.187.692	0	-453.783	-404.822	-453.783
Totaal	24.065.814	717.923	24.783.737	9.021.104	17.867.774	17.463.946	-1.526.879	13.676.653	-5.161.300

Waar in de kolommen met verwachte resultaten negatieve bedragen staan betreft dat winstgevend exploitaties.

Verliezen zijn vermeld als positieve bedragen. Voor de verliesgevend exploitaties is een voorziening getroffen op basis van de contante waarde van de gecalculeerde verliezen.

3.7.7. Weerstandsvormogen voor grondexploitaties

Het weerstandsvormogen bestaat uit de relatie tussen:

1 De weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet begrote kosten te dekken.

2 Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

We moeten de mogelijke financiële gevolgen van de ruimtelijke ontwikkelingen opvangen. Dit doen we door de risico's af te dekken (post onvoorzien) binnen de grondexploitatie. Andere risico's nemen we op in de calculaties. Als de risico's groter zijn dan de te verwachten winst, houden we de weerstandscapaciteit aan. De (financiële) risico's van ruimtelijke ontwikkelingen moeten we in relatie brengen met de beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente. De relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's is bepalend voor het weerstandsvormogen van de gemeente. We moeten daarom een financieel weerstandsvormogen in stand houden. Daarmee dekken we de risico's van grondexploitatie. Het benodigde weerstandsvormogen is een minimaal noodzakelijke buffer binnen het de bedrijfsvoering van de gemeente. De aanwezigheid van weerstandsvormogen

maakt het voor ons mogelijk om in moeilijke tijden de geplande bedrijfsprocessen voort te zetten.

Zowel ten aanzien van het bedrag als ten aanzien van de kans op voordoen zijn inschattingen gemaakt voor:

- vertraging in de uitgifte;
- verlaging van de gronduitgifteprijs;
- verhoging van de inflatie.

Kleine risico's (tot € 50.000) zijn niet meegenomen, omdat deze wegvallen binnen normaal te achten schommelingen in het resultaat (zowel positief als negatief).

Op basis van deze inschattingen is het weerstandsvermogen bepaald dat deze risico's moet afdekken. De bedragen voor de geraamde risico's zijn in een aantal gevallen lager dan het resultaat van het plan. Bij het optreden van deze risico's kunnen deze binnen het resultaat van het project worden opgevangen.

Dat geldt niet voor de plannen De Leeuwerik, Kleine Hoeven en Hart van Reusel. Door de al negatieve resultaten van deze plannen kunnen geen risico's binnen de exploitatie worden opgevangen.

Op grond van de *'Methode bepalen weerstandsvermogen grondexploitaties gemeente Reusel-De Mierden'* dient een weerstandsvermogen te worden aangehouden voor de grondexploitaties. De hoogte hiervan is in de jaarrekening 2020 bepaald op:

De Leeuwerik	€ 61.000
Hart van Reusel	€ 143.000
Kleine Hoeven	<u>€ 817.000</u>
Totaal	€ 1.021.000

4. PROGRAMMA'S

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Bestuur en organisatie, Samen Doen
Wethouder Rombouts	Belastingen, Planning en Controlcyclus, Financiën

Wat gaan we doen?

0.1 Bestuur

Ambitie:
Vergroten van de bestuurskracht.

	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Kansen benutten van (internationale) samenwerking met aangrenzende gemeenten.	A.1	We doen onderzoek naar de huidige samenwerkingsvormen binnen de diverse onderdelen van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) en werken de resultaten, aanbevelingen en besluiten daarvan uit door middel van het traject “Opnieuw Verbinden”.
		A.2	De strategische Kempenagenda is door de gemeenteraden vastgesteld. We zitten nu in de fase van uitwerking door de colleges.
		A.3	Aan de op te stellen Kempische ontwikkelagenda waarin staat aangegeven waar de Kempen zich op wil gaan ontwikkelen op het gebied van wonen, economie en mobiliteit wordt verder uitvoering gegeven, zodat hierin ook regio breed kan worden opgetrokken.
		A.4	De gemeente blijft aangehaakt bij het Belgisch Nederlands Grensoverleg (BENEGO). Dit is een netwerkverband van Belgische en Nederlandse grensgemeenten om gezamenlijke belangen te behartigen. Dit gaat met name om thema's als grensarbeid, bestrijding van criminaliteit, milieubescherming en waterbeheersing, rampenpreventie en -bestrijding, ambulancevervoer en openbaar vervoer.

Ambitie:
Samen Doen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie.

	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
B.	Samen Doen nog meer verankeren binnen onze gemeente.	B.1	Dat we het Samen Doen met onze inwoners is de visie binnen onze gemeente. De rol van onze ambassadeurs en mooie voorbeelden uit de praktijk onderstrepen dit. Ook landelijk komt er steeds meer aandacht voor de invloed en zeggenschap van inwoners op hun leefomgeving. Met dit doel wordt in 2022 een nieuwe participatieverordening opgesteld, ter vervanging van de ‘oude’ inspraakverordening, met daarin opgenomen in welke vorm binnen onze gemeente de participatie van inwoners verder vorm krijgt. Op deze manier krijgt Samen Doen meer de status die het verdient binnen onze lokale regelgeving en wordt ook aangesloten bij de ontwikkelingen waar de nieuwe Omgevingswet om vraagt.
		B.2	De gemeentegids wordt in 2022 in een geheel nieuw jasje gestoken: het gemeentemagazine. Hierin bundelen we de ‘statische’ gemeentelijke informatie met inspirerende verhalen en beeldmateriaal uit de gemeente. Interessante projecten en voorbeelden van ‘Samen Doen’ krijgen hier ook een prominente plek in. Ook het 25-jarig bestaan van onze gemeente Reusel-De Mierden in 2022 kan in het nieuwe gemeentemagazine mooi worden uitgelicht.

Ambitie: Verbeteren communicatie.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
C.	Extra aandacht voor Digi-toegankelijkheid en betrekken inwoners (iedereen doet mee).	C.1	Ook in 2022 krijgt het Digi-toegankelijk houden van onze website extra aandacht. Digi-toegankelijkheid houdt in dat overheidswebsites voor toegankelijk moeten zijn voor mensen met een beperking. Dat heeft niet alleen te maken met het uiterlijk van de website, maar ook met de technische opbouw aan de achterkant en de teksten die wij plaatsen.
D.	Online producten en diensten	D.1	Op onze website bieden we ontzettend veel producten en diensten aan, van rijbewijs tot elektrische laadpaal, van verhuizing tot vergunning. Het onderhoud en up-to-date houden van deze 'producten- en dienstencatalogus (PDC)' gaat in 2022 over naar een nieuw systeem. Deze is gemakkelijker in gebruik en voldoet aan de nieuwste eisen op het gebied van Digi-toegankelijkheid (o.a. de leesbaarheid en het gebruik van pdf-bestanden).
0.2 Burgerzaken			
Ambitie: Adequate en zorgvuldige dienstverlening.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Verkiezing gemeenteraad op 16 maart 2022	A.1	Op 16 maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. De eventueel dan geldende coronamaatregelen worden toegepast.
0.4 Overhead			
Ambitie: Adequate en zorgvuldige dienstverlening.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Onze inwoners waarderen onze dienstverlening met een 6,7 (enquête beleving dienstverlening 2019). We willen dit cijfer verbeteren.	A.1	In 2022 geven we verder uitvoering aan het uitvoeringsprogramma op het gebied van dienstverlening. We gaan bijvoorbeeld de servicenormen beter onder de aandacht brengen en kijken wat de mogelijkheden zijn om resultaten te meten zodat er nog beter op gestuurd kan worden.
B.	Op ieder moment en op iedere plek over de juiste, actuele informatie beschikken, maar ook voldoen aan de eisen van informatiebeveiliging en privacybescherming.	B.1	In de Wet open overheid (Woo) die hoogstwaarschijnlijk in 2022 in werking zal treden, krijgen zowel de actieve als passieve openbaarmaking van steeds meer overheidsinformatie een basis. Hiervoor moeten we bepaalde processen aanpassen en de systemen waarmee we werken anders inrichten en medewerkers hiervoor opleiden. Denk hierbij ook aan de aanschaf van software, voor het anonimiseren van stukken die bekend gemaakt moeten worden, zodat persoonsgegevens hierin niet meer zichtbaar zijn.
		B.2	Ook andere nieuwe wetgeving (o.a. Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, Wet digitale overheid) en ontwikkelingen (zoals 'Common Ground architectuurprincipes': data loskoppelen van werkprocessen en bevragen bij de bron) die in het komende jaar op ons afkomen, vragen om investeringen in digitalisering en automatisering zodat we onze dienstverlening op het gewenste niveau kunnen houden.

0.8 Overige baten en lasten			
Ambitie: Financiële huishouding gemeente op orde.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Voldoende belastingopbrengsten hebben zodat de begroting financieel sluitend is.	A.1	Kostendekkendheid blijft het uitgangspunt voor de legestarieven.
B.	We begroten reëel en geven niet meer geld uit dan er binnen komt. Een sluitende begroting is daarbij het uitgangspunt. Dit betekent dat steeds kritisch gekeken wordt naar de prioritering van projecten in de tijd.	B.1	N.v.t.

Beleidsindicatoren

1. Formatie						
Fte per 1.000 inwoners.						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Reusel-De Mierden	5,72	5,88	5,89	5,71	5,80	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	
2. Bezetting						
Fte per 1.000 inwoners.						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Reusel-De Mierden	5,57	5,88	5,89	5,71	5,80	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	
3. Apparaatkosten						
Kosten per inwoner in €.						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Reusel-De Mierden	530	510	541	556	572	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	
4. Externe inhuur						
Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen.						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Reusel-De Mierden	9,7	5,5	5,50	5,60	4,60	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	
5. Overhead						
% van de totale lasten.						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Reusel-De Mierden	13,0	11,0	12,60	14,30	13,30	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Bestuur en ondersteuning		Rekening	Begroting	Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen x € 1.000		2020	2021				2023	2024	2025
		Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Saldo per product									
0.1	Bestuur	-1.049	-1.043	-1.067	1	-1.066	-1.080	-1.089	-1.102
0.2	Burgerzaken	-96	-142	-221	92	-129	-131	-134	-138
0.3	Beheer overige gebouw en en gronden	17	12	0	12	12	12	12	12
0.4	Overhead	-4.328	-4.860	-4.688	46	-4.642	-4.695	-4.739	-4.801
0.5	Treasury	162	231	172	26	198	205	216	216
0.6	OZB	2.645	2.695	-231	2.952	2.721	2.760	2.798	2.837
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	20.316	20.158	-8	21.839	21.831	21.466	21.468	21.804
0.8	Overige baten en lasten	0	-309	-1.141	0	-1.141	-1.011	-1.256	-1.521
0.9	Vennootschapsbelasting	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1
0.10	Mutaties reserves	935	311	-70	512	442	394	292	94
Saldo programma		18.602	17.052	-7.255	25.480	18.225	17.919	17.567	17.400

Programma 1. Veiligheid

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Crisisbeheersing en brandweer Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we doen?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer			
Ambitie: Aandacht voor en inzet op verbetering van de opkomsttijden van hulpdiensten in onze gemeente. Verhoging preventie en zelfredzaamheid.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Onze inwoners moeten kunnen rekenen op voldoende snelle aanwezigheid van hulpdiensten in noodsituaties. Aanrijtijden van hulpdiensten vallen binnen de wettelijke normen.	A.1	We blijven inzetten op grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van hulpdiensten.
		A.2	In diverse gremia wordt het belang van de snelle aanwezigheid van hulpdiensten en het behalen van de wettelijke normen voor aanrijtijden geagendeerd. Ook wordt ingezet op preventie en zelfredzaamheid door deelname aan het programma Brandveilig leven en door aan te sluiten bij de gebiedscommissie natuurbrandbeheersing. Daarnaast werken we met de werkgroepen AED samen aan een dekkend netwerk van AED's en burgerhulpverleners.
1.2 Openbare orde en veiligheid			
Ambitie: Een veilige leefomgeving, door onder meer de inzet van buurtpreventie.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Verhoging veiligheidsbeleving. De inwoners ervaren een hoger gevoel van veiligheid.	A.1	De algemene veiligheidsbeleving in de gemeente is hoog. Toch zijn er plekken waar de veiligheid als minder wordt ervaren. Het project Weerbaar & Veilig buitengebied dat in 2021 is opgestart moet in 2022 resulteren in een integraal programmaplan om de weerbaarheid van het buitengebied te versterken tegen ondermijnende criminaliteit en kwetsbaarheid en risico's zoveel mogelijk te voorkomen en/of aan te pakken. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij reeds bestaande instrumenten, zoals het Kempen Interventie Team (KIT) en andere disciplines.
		A.2	Voor de dorpskernen wordt een gebiedsgericht actieplan opgesteld om de veiligheidsbeleving van inwoners te vergroten. Hierin spelen inwoners zelf een belangrijke rol en is blijvende aandacht voor buurtpreventie, meldingsbereidheid, signaleren en herkennen van (ondermijnende) criminaliteit en sociale problematiek.
Ambitie: Aanpakken van overlastsituaties.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
B.	Verminderen van overlastsituaties.	B.1	Inwoners en partners mogen erop vertrouwen dat alle meldingen rondom overlast gevend en/of verward gedrag met inachtneming van de privacywetgeving, tijdig en deskundig worden opgepakt. Waar nodig worden convenanten afgesloten, zodat de informatiedeling tussen partners is gewaarborgd. Het KIT wordt na de pilotperiode een structureel instrument om effectief en integraal bestuurlijk op te kunnen treden tegen ondernemers en inwoners (locaties) die (on)bewust de wet niet naleven.

Ambitie: Criminaliteit en ondermijning mogen geen voedingsbodem hebben in onze gemeente			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
C.	De gemeente Reusel-De Mierden spant zich als organisatie voortdurend in om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan.	C.1.	Om het aanwezige commitment te versterken en te verbreden wordt ingezet op meer bewustwording over het onderwerp ondermijning. Maar ook onze inwoners moeten op de hoogte zijn over wat ondermijnende criminaliteit is en wat zij er tegen kunnen doen. We versterken de weerbaarheid door: ▪ Het opstarten van een LIO (lokaal informatie overleg) en burgermeldpunt (dit kan ook Meld Misdaad Anoniem zijn); ▪ Bewustwording over ondermijning van gemeenteraad tot aan medewerkers te creëren; ▪ Bewustwording en meldingsbereidheid onder inwoners te creëren; ▪ Het Bibob-beleid en de toetsing uit te breiden en aan te scherpen volgens de nieuwe landelijke normen (integriteitsonderzoek o.g.v.de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).

Beleidsindicatoren

1. Verwijzingen Halt

Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12-17 jaar.

	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	21	18	6	5	7	
< 25.000 inwoners	11	11	10	11	10	

2. Winkeldiefstallen

Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	0,8	0,8	1,2	0,8	geen data	
< 25.000 inwoners	0,8	0,7	0,6	0,7	geen data	

*geen gegevens 2020

3. Geweldsmisdrijven

Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.

	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	3,5	4,3	3,5	2,7	1,9	
< 25.000 inwoners	3,2	3,0	2,9	2,8	2,6	

4. Diefstallen uit woning

Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.

	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	2,4	1,9	1,5	2,3	geen data	
< 25.000 inwoners	2,6	2,3	2,1	2,0	geen data	

*geen gegevens 2020

5. Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)

Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.

	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	4,3	2,3	2,7	2,3	2,7	
< 25.000 inwoners	5,0	4,2	3,7	3,9	4,5	

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Veiligheid		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
<i>Bedragen x € 1.000</i>		Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Saldo per product									
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-852	-883	-914	31	-883	-896	-908	-921
1.2	Openbare orde en veiligheid	-282	-330	-260	24	-236	-240	-241	-242
Saldo programma		-1.134	-1.213	-1.174	55	-1.119	-1.136	-1.149	-1.163

Programma 2. Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte
Wethouder Rombouts	Bereikbaarheidsagenda, slimme mobiliteit, openbaar vervoer

Wat gaan we doen?

2.1 Verkeer, wegen en water			
Ambitie: Verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Verkeersluw maken van de kernen met adequate inrichting van alternatieve wegen en minder landbouw- en zwaar vrachtverkeer.	A.1	We geven in 2022 verder uitvoering aan het GVVP. We rondten het ontwerp voor de Willibrordlaan in Hulsel af en starten we met de uitvoering van deze fietsverbinding. Voor Hooge Mierde starten we het ontwerp voor het creëren van de fietsverbinding en afwaardering voor het zwaar verkeer. Bij de realisatie van de Marialaan in Reusel is aandacht voor de inrichting zodat dit geen alternatief wordt voor doorgaand verkeer.
B.	We hebben bijzondere aandacht voor de veiligheid van het langzame verkeer zoals fietsers en voetgangers.	B.1	Onder de acties A1 en D1 is extra aandacht voor het langzame verkeer.
C.	Een onderzoek naar de (financiële) haalbaarheid en uitvoerbaarheid van een fietspad Sleutelstraat-Weijereind.	C.1	Het voorstel met betrekking tot de Sleutelstraat-Weijereind is aan de gemeenteraad voorgelegd in september 2021, de opvolging van het besluit start in 2022.
D.	Veiligheid van onze schoolgaande jeugd en een snelle fietsverbinding naar het stedelijk gebied.	D.1	In 2022 wordt voor een snelle fietsverbinding tussen Reusel en Veldhoven het conceptontwerp vertaald naar de mogelijkheden voor realisatie.
E.	Verbeteren bereikbaarheid agrarisch gebied.	E.1	We geven verder uitvoering aan het GVVP door bepaalde wegen geschikt te maken voor het zwaar (landbouw) verkeer. In 2022 werken we daarbij o.a. aan een gedeelte van de Buitenman en aan de mogelijkheden voor de Beekakkersweg in Lage Mierde.
F.	Verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid in de Kempen	F.1	In 2022 zal voor de 'gezamenlijke aanpak N284' het schetsontwerp naar een voorlopig ontwerp worden vertaald.
G.	Verbeteren openbare verlichting	G.1	Binnen bestaande budgetten wordt de openbare verlichting beheerd en verbeterd conform het Beleidsplan. Het geraamde vervangingsbudget voor 2022 blijkt daarvoor niet nodig.
Ambitie: Optimaal openbaar vervoer.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
H.	Verbeteren en behouden OV-lijnen.	H.1	We voeren lobby en overleg met andere overheden en concessiehouders binnen de reguliere werkzaamheden ter behoud en verbetering van bestaande OV-lijnen.
		H.2	In het kader van SMARA (Smart Mobility Rural Areas) worden er pilot projecten gedaan als alternatief/aanvulling op het bestaande openbaar vervoer.

Beleidsindicatoren

Programma 2. heeft geen verplichte beleidsindicatoren.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Verkeer en vervoer		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
<i>Bedragen x € 1.000</i>		Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Saldo per product									
2.1	Verkeer en vervoer	-1.497	-1.823	-2.165	36	-2.129	-2.043	-2.082	-2.031
Saldo programma		-1.497	-1.823	-2.165	36	-2.129	-2.043	-2.082	-2.031

Programma 3. Economie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Rombouts	Economische zaken, Kleine Hoeven, Kempisch Bedrijvenpark, weekmarkt, toerisme, belastingen

Wat gaan we doen?

3.1 Economische ontwikkeling			
Ambitie: We zijn en blijven een topregio met een uitstekend (internationaal) vestigingsklimaat (Reusel-De Mierden- Brabantse Kempen- Brainport) en zetten in op doorontwikkeling van de slimme maakindustrie samen met onze partners.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Profiteren van en bijdragen aan economische groei en werkgelegenheid	A.1	Via MRE, Brainport Development, sub-regionaal en het Huis van de Brabantse Kempen leveren we onze bijdrage aan de belangrijkste economische thema's zoals digitalisering MKB, gezonde arbeidsmarkt, onderwijs, energiecongestie en - transitie en de werkgeversaanpak voor mobiliteit.
B.	Talentontwikkeling van jongeren	B.1	We ondersteunen techniekonderwijs op basisscholen en in het voortgezet onderwijs.
C.	Toekomstbestendige bedrijven in de gemeente.	C.1	Via Brainport wordt ingezet op digitalisering van MKB en via het Kempisch Manifest Slimme Maakregio zetten we in op projecten die bijdrage aan het ondernemersklimaat, zoals cursussen voor startende ondernemers, betere bereikbaarheid en samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers.
D.	Snel internet en goede dekking mobiele telefoons	D.1	Het is aan de marktpartijen om hiervoor een haalbare businesscase te maken. In 2022 proberen we een convenant te sluiten met 1 of meerdere partijen ter bevordering van de aanleg van snel internet.
		D.2	Goede mobiele dekking van mobiele telefoons verzorgen, ligt bij de netproviders. Inmiddels zijn er de eerste principeverzoeken van Ziggo-Vodafone en KPN binnen gekomen voor het uitbreiden van het netwerk. Nadat de procedure goed is doorlopen, kunnen er in 2022/2023 extra zendmasten geplaatst worden.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
Ambitie: Voldoende ruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen. Bedrijven huisvesten op de juiste plek in de gemeente of regio.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Zo min mogelijk leegstand op de bedrijventerreinen. Aantrekkelijk vestigingsklimaat. Bedrijven kunnen groeien en werkgelegenheid wordt gestimuleerd.	A.1	In 2022 wordt Kleine Hoeven fase II, in ontwikkeling genomen indien blijkt dat er voldoende behoefte is en er positieve resultaten zijn uit het haalbaarheidsonderzoek.
		A.2	In 2022 wordt met de Kempengemeenten een locatieonderzoek uitgevoerd voor nieuw aanbod van grote en kleine bouwkavels voor toekomstige behoefte.
		A.3	In 2022 worden mogelijke transformatieverzoeken voor woningbouw of andere functies op bedrijfslocaties beoordeeld en getoetst.
		A.4	In 2021 wordt een ontwikkelstrategie opgesteld door de Kempengemeenten voor Wonen, werken en mobiliteit. In 2022 wordt daar verder invulling aan gegeven.
Ambitie: Een nieuw, levendig en aantrekkelijk boodschappencentrum in de kern Reusel.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
B.	Beperkte leegstand, aantrekkelijk voorzieningenniveau voor de dagelijkse behoefte.	B.1	In 2022 worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen of initiatieven die een bijdrage leveren aan een sterk boodschappencentrum gefaciliteerd.

3.4 Economische promotie			
Ambitie: De gemeente als aantrekkelijke plek om te verblijven en te recreëren.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Meer recreatieve voorzieningen voor alle doelgroepen.	A.1	Invulling geven aan het project 'innovatieve fietsroute' door een fietskronkel te realiseren.
		A.2	Professionaliseren Toeristisch Informatie Punt (TIP) Reusel-De Mierden/Bladel.
		A.3	Uitvoering geven aan de projecten uit het nieuwe Kempenbrede uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie.
		A.4	Een nieuwe toeristische website lanceren en aansluiten bij het regioplatform voor thematische promotie van het regionale vrijetijdsaanbod.
		A.5	Een plan van aanpak presenteren aan de commissies inwoners/ruimte met betrekking tot een kwaliteitsimpuls van de wandel- en fietsroutes (n.a.v. motie recreatieve routes). Nader bezien moet worden hoe het plan van aanpak in uitvoering kan worden gebracht.

Beleidsindicatoren

1. Functiemenging						
Verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0% (alleen wonen) en 100% (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.						
	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	44,1	43,7	43,6	43,6	43,7	
< 25.000 inwoners	47,8	48,0	48,4	48,8	48,6	
2. Vestigingen (van bedrijven)						
Het aantal vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar.						
	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	157,3	160,7	163,9	170,3	179,6	
< 25.000 inwoners	145,7	148,6	153,4	158,9	165,4	

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Economie	Rekening	Begroting	Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	2021				2023	2024	2025
Bedragen x € 1.000	Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Saldo per product								
3.1 Economische ontwikkeling	-147	-126	-95	0	-95	-93	-94	-96
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	185	87	-2.465	2.568	103	102	102	103
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	-7	19	-24	38	14	13	13	13
3.4 Economische promotie	123	88	-106	211	105	104	103	106
Saldo programma	154	68	-2.690	2.817	127	126	124	126

Programma 4. Onderwijs

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Onderwijs (inhoudelijk), leerplicht, leerlingenvervoer
Wethouder Van de Noort	Onderwijshuisvesting

Wat gaan we doen?

4.2 Onderwijshuisvesting			
Ambitie: De huisvesting van onze scholen zijn veilig en toekomstbestendig.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Het behouden van een school in elke kern.	A.1	De Clemensschool is een belangrijke voorziening in de kern Hulsel. De school is echter verouderd. Samen met de onderwijsstichting wordt er een plan gemaakt voor de Clemensschool. De voorbereidende gesprekken hiervoor hebben plaatsgevonden. Uiterlijk begin februari 2022 moet de onderwijsstichting de aanvraag voor een scholenvoorziening indienen Het college neemt deze aanvraag in behandeling en in samenwerking met de onderwijsstichting gaat zij zich actief inzetten voor de realisatie van een verbeterde Clemensschool.
		A.2	In gesprek blijven met de dorpsraad en onderwijsstichting over ontwikkelingen die er zijn rondom de Clemensschool in relatie tot 't Drieske.
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
Ambitie: We streven passend onderwijs na, zo thuisnabij mogelijk, waarbij de ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend is.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
B.	De aansluiting jeugdhulp en onderwijs wordt geoptimaliseerd op diverse aandachtsgebieden: verantwoordelijkheidsverdeling, communicatie en contactpersonen, rol van de ouders, toeleiding van zorg en expertise.	B.1	Door het organiseren van inspiratiesessies faciliteren we professionals om samen te werken, elkaar te versterken en van meerwaarde te zijn voor de school, opvang, ouders, maar vooral voor het kind.
C.	Een goede afstemming en samenwerking tussen de gemeente, het onderwijs en eventueel andere ketenpartners.	D.1	Uitvoering geven aan het nieuwe uitvoeringsplan onderwijs, dat eind 2021 wordt opgesteld naar aanleiding van de evaluatie van het beleidsplan Brede Scholen.
Ambitie: We houden toezicht op de Leerplichtwet			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
E.	We waarborgen dat jongeren in gemeenten Reusel-De Mierden onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs en bestrijden schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten.	E.1	De leerplichtambtenaar onderhoudt zo vaak als nodig contact met de ouders/jongere en betrokken organisaties om ongeoorloofde verzuimsituaties zo spoedig mogelijk te beëindigen dan wel te voorkomen. Leerplicht zoekt hierbij steeds meer aan de voorkant naar de verbinding met belangrijke partners.
Ambitie: eventuele leerachterstanden als gevolg van coronamaatregelen in samenwerking met het onderwijs bestrijden			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
F.	De vaardigheden van leerlingen op cognitief, executief, sociaal en/of emotioneel vlak aanvullend stimuleren.	F.1	Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) hebben zowel gemeenten als schoolbesturen gelden uitgekeerd gekregen om de neveneffecten van corona op het onderwijs aan te pakken. Deze gelden worden vanaf december 2021 uitgekeerd aan gemeenten. Extra inzet en activiteiten moeten in overleg met de ketenpartners nog worden bepaald. Gesprekken hierover starten eind 2021 zodat besteding in 2022 en 2023 kan plaatsvinden.

Ambitie: iedereen doet mee!			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
G.	Aanpak laaggeletterdheid.	G.1	Vanuit het DigiTaalHuis ontvangen inwoners van onze gemeente ondersteuning als het gaat om de aanpak van laaggeletterdheid. Omdat het DigiTaalhuis in 2021 lang stil heeft gelegen door de coronamaatregelen gaan we in 2022 vooral inzetten om het aanbod van het DigiTaalhuis bekend te maken onder onze inwoners. Ook KempenPlus gaat, in samenwerking met het DigiTaalHuis, intensiever inzetten op taalonderwijs voor hun doelgroep (Sociale Werkvoorziening en Participatiewet). Daarmee verkleinen we de afstand tot de arbeidsmarkt en nemen we taalbelemmeringen weg waardoor de zelfredzaamheid van deze doelgroep wordt versterkt.

Beleidsindicatoren

1. Absoluut verzuim						
Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen in de leeftijd 5 tot 18 jaar. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019"						
*geen gegevens 2018, 2019 en 2020						
	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	1,1	0,5	geen data	geen data	geen data	
< 25.000 inwoners	1,5	1,3	1,1	1,7	geen data	
2. Relatief verzuim						
Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen, leeftijd 5 tot 18 jaar. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019"						
*geen gegevens 2020						
	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	5	8	6	10	geen data	
< 25.000 inwoners	18	19	17	19	geen data	
3. Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie						
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019". Het percentage is uitgedrukt in deelnemers aan het VO en MBO.						
	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	1,0	1,2	1,2	0,6	1,1	
< 25.000 inwoners	1,2	1,3	1,4	1,5	1,3	

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Onderwijs		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Bedragen x € 1.000		Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Saldo per product									
4.1	Basisonderwijs	-77	-96	-100	0	-100	-100	-99	-100
4.2	Onderwijs huisvesting	-256	-259	-294	33	-261	-256	-252	-249
4.3	Onderwijs beleid en leerlingzaken	-351	-396	-493	86	-407	-409	-408	-411
Saldo programma		-684	-751	-887	119	-768	-765	-759	-760

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sport, kunst en cultuur, bibliotheek, muziekonderwijs
Wethouder Van de Noort	Monumentenbeleid, groen
Wethouder Rombouts	Recreatie

Wat gaan we doen?

5.1 Sportbeleid en activering			
Ambitie: Zoveel mogelijk inwoners doen aan enige vorm van sport en/of bewegen.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A	Sport zowel als doel en als middel inzetten om zoveel mogelijk inwoners in aanraking te laten komen met sport en bewegen.	A.1	De actiepunten die zijn vastgelegd in het Sportakkoord worden uitgevoerd door- en in samenwerking met de ketenpartners in de sport om de gezamenlijke ambities te bereiken. Deze ambities zijn: inclusief sporten en bewegen, van jongs af aan vaardig in bewegen, toekomst sport en beweegaanbieder en Kempisch Sportplatform. Hieruit zijn actiepunten gekomen zoals het breder gebruiken van accommodaties, laagdrempeliger maken van sportaanbod voor jeugd en bevorderen van deskundigheid van trainers/begeleiders. De gemeente is hier vooral de faciliterende partij en het 'Kempisch Sportplatform' de initiërende. De werkgroepen die zijn gevormd ten tijde van de start van het sportakkoord gaan vervolg geven aan de eerste pilots.
		A.2	We activeren inwoners om meer te bewegen middels projecten zoals de gecombineerde leefstijlinterventies en 'Uniek Sporten' voor mensen met een beperking als aanvulling op het huidige aanbod. Ketenpartners signaleren en begeleiden mensen met een beperking naar de combinatiefunctionaris die helpt zoeken naar een passend sportief aanbod.
5.2 Sportaccommodaties			
Ambitie: Het bieden van voldoende variatie aan mogelijkheden tot sportbeoefening in de nabije omgeving in adequate basisvoorzieningen van sportaccommodaties.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Gevarieerde adequate basisvoorzieningen van sportaccommodaties waar een redelijke eigen bijdrage van verenigingen tegenover staat.	A.1	Actief in gesprek blijven over toekomstige ontwikkelingen, mogelijkheden en wensen die bij huidige gebruikers op de sportparken leven. Hierdoor kan tijdig worden geanticipeerd bij initiatieven van gebruikers.
		A.2	Stibex stopt onder andere met de exploitatie van de vier sportparken. Dit betekent dat we een nieuwe beheers- en exploitatieconstructie voor de sportparken moeten gaan vormgeven. Op basis van een analyse worden nieuwe mogelijke constructies in beeld gebracht.
5.3 Cultuurpresentatie, -productie, en -participatie			
Ambitie: Cultuur inzetten als instrument om leefbaarheid op peil te houden en/ of als verbinder in het sociale domein.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Alle kinderen in Reusel-De Mierden zijn in de gelegenheid om kennis te maken met verschillende culturele en muzikale uitingsvormen, hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en deze vaardigheden te presenteren.	A.1	Samen met de combinatiefunctionarissen, Mooj, docenten muzikale vorming en verenigingen wordt invulling gegeven aan Click-projecten na school. Thema van het schooljaar 2021/2022 is muziek.
		A.2	Samen met de combinatiefunctionarissen en scholen wordt Kunstmenu aangeboden aan kinderen waardoor zij kennismaken met alle kunstdisciplines.

5.5 Cultureel erfgoed			
Ambitie: Bewaren van erfgoed voor de toekomstige generaties.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Meer cultuurhistorisch bewustzijn en draagvlak creëren bij inwoners en eigenaren.	A.1	Deelnemen aan de Open Monumentendag 2022; Samen met o.a. inwoners en heemkundeverenigingen lijsten opstellen met potentiële gemeentelijke monumenten in de kernen Aanwijzen van 5 gemeentelijke monumenten.
5.6 Media			
Ambitie: Lokaal toereikend media-aanbod.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Een goed en toereikend lokaal media-aanbod.	A.1	Aandacht voor betrokkenheid van jeugd (via het publieksbepalend orgaan -PBO- en of programmering) samen met Streekomroep de Kempen.
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie			
Ambitie: Een duurzaam groenbestand met groenvoorzieningen die nu en de komende decennia voldoen aan de gestelde functie waarbij de groenvoorziening op het gestelde kwaliteitsniveau blijft.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Functioneel en duurzame groenvoorzieningen.	A.1	Uitvoering opstarten conform beleidsplan Openbaar Groen 2022-2031. Daarbij wordt het groen volgens vastgestelde niveaus onderhouden en versleten c.q. afgestorven groenvoorziening tijdig vervangen.
Ambitie: Hermeanderen/inrichten van beekdal van de Reusel en de Raamloop.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
B.	Natuur herstellen en versterken.	B.1	Herinrichting van het Reuseldal na de zomer 2021 en uitvoering doorlopend naar 2022.
		B.2	Herinrichting Raamloop in 2022 in uitvoering.

Beleidsindicatoren

1. Niet sporters					
Het percentage niet-wekelijks sporters ten opzichte van de bevolking van 19 jaar en ouder.					
*geen gegevens 2017 t/m 2020					
	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	45,5	geen data	geen data	geen data	geen data
< 25.000 inwoners	48,9	geen data	geen data	geen data	geen data

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Sport, cultuur en recreatie		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Bedragen x € 1.000		Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Saldo per product									
5.1	Sportbeleid en activering	-18	-37	-42	0	-42	-42	-42	-42
5.2	Sportaccommodaties	-606	-674	-800	127	-673	-673	-668	-674
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-151	-140	-148	0	-148	-149	-149	-150
5.4	Musea	-59	-59	-60	0	-60	-61	-62	-63
5.5	Cultureel erfgoed	-57	-55	-55	0	-55	-56	-57	-57
5.6	Media	-200	-198	-230	20	-210	-210	-210	-210
5.7	Openbaar groen en openlucht recreatie	-703	-811	-1.045	155	-890	-895	-854	-866
Saldo programma		-1.794	-1.974	-2.380	302	-2.078	-2.086	-2.042	-2.062

Programma 6. Sociaal Domein

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sociaal domein
Wethouder Van de Noort	Gemeenschapshuizen

Wat gaan we doen?

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
Ambitie: Behoud van leefbaarheid en verdere bloei van alle kernen.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Toekomstagenda per kern.	A.1	We faciliteren dorpsraden bij het ontwikkelen van een realistische eigen visie op prioriteiten voor de kern in afstemming met de mogelijkheden binnen de gemeentelijke begroting.
B.	In elke kern is een ontmoetingsplek voor inwoners.	B.1	We starten in 2022 met de bouw van de multifunctionele accommodatie in Reusel: De nieuwe Kei. Stibex heeft aangekondigd te stoppen met de exploitatie en het beheer van De Kei en de vier sportparken binnen de gemeente. We gaan daarom een nieuwe beheers- en exploitatievorm uitwerken voor de nieuwe Kei (en voor de sportparken).
		B.2	Samen met de onderwijsstichting wordt er gewerkt aan verbetering van de Clemensschool (zie ook programma 4). Belangrijk is om ook de ontwikkelingen in relatie tot 't Drieske als ontmoetingsplek daarin mee te nemen.
C.	Er is een groei in het gebruik van het platform grensdorpen.nl	C.1	We faciliteren de buurtverbinders van Grensdorpen.nl (voortgekomen uit project MijnBuurtje) en gaan actief op zoek naar buurtverbinders voor Reusel en Hulsel.
Ambitie: Iedereen doet mee.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
D.	Niemand ervaart obstakels om mee te kunnen doen aan de samenleving.	D.1	We gaan in samenwerking met de Kempen gemeenten en organisaties ontmoetingsavonden organiseren voor inwoners met een licht verstandelijke beperking.
		D.2	De sociaal makelaars voeren gesprekken met inwoners, professionals en leden / besturen van diverse organisaties en verenigingen. Op basis van deze gesprekken maken zij een analyse per kern en leggen zij verbindingen tussen partijen met als uiteindelijke doel de zelfredzaamheid binnen een kern te versterken.
E.	Inburgeringsplichtigen zijn ingeburgerd.	E.1	Vanaf 1 januari 2022 geven we invulling aan de Nieuwe Wet Inburgering. Deze wet is erop gericht om alle inburgeraars een traject op maat aan te bieden, zodat zij passende ondersteuning ontvangen van de gemeenten en samenwerkingspartijen.
6.2 Wijkteams			
Ambitie: Versterken zelfredzaamheid en participatie inwoners.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Mantelzorgers en vrijwilligers voelen zich in staat hun (zorg-)taken uit te voeren.	A.1	Voorlichtings- en ontmoetingsbijeenkomsten organiseren voor mantelzorgers. Dit heeft extra aandacht omdat deze bijeenkomsten in 2021 slechts beperkt zijn doorgegaan door de coronacrisis.
B.	Versterken eigen kracht.	B.1	We stellen een woon-zorgvisie op waarbij aandacht is voor de fysieke leefomgeving van inwoners met een zorgvraag.

		B.2	Themabijeenkomsten voor formele en informele partijen om elkaar te leren kennen en te netwerken: de geplande bijeenkomst in mei 2020 is niet doorgegaan in verband met de coronacrisis. Daarom is hier extra aandacht voor in 2022.
C.	Het percentage jeugdigen en ouders dat een beroep doet op jeugdhulp neemt af.	C.1	We verbreden de aanwezigheid van de jeugd en gezinswerker naar meerdere scholen met als doel het beroep op gespecialiseerde jeugdhulp te verminderen.
		C.2	In de toegang naar jeugdhulp meer door te verwijzen naar vrij toegankelijke voorzieningen om deze beter te benutten en het totale aanbod aan voorzieningen voor jongeren en gezinnen binnen de gemeente beter op elkaar te laten aansluiten. Dit met als doel de wachtlijsten te verkorten die in de coronaperiode zijn opgelopen.
D.	Inwoners maken gebruik van het platform grensdorpen.nl en plaatsen daar hun vraag en aanbod.	D.1	Middels de buurtverbinders (onderdeel van het project MijnBuurtje) en campagnes wordt het platform veelvuldig onder de aandacht gebracht.
6.3 Inkomensregelingen			
Ambitie: Versterken zelfredzaamheid.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Een laag inkomen is geen belemmering voor deelname aan de maatschappij.	A.1	We richten onze pijlen op preventie en vroegsignalering. Hier geven we op verschillende manieren vorm aan. Zo werken we samen met partijen vanuit de Nederlandse Schuldhulprouwe en hebben we een intensief traject opgesteld om de financiële zelfredzaamheid van inburgeraars te bevorderen. We geven invulling aan de gebiedsgerichte pilot (goedkoop gezonde voeding). Door de nadruk van de ondersteuning te verleggen naar preventieve activiteiten en vroegsignalering, willen we voorkomen dat inwoners in een dusdanig problematische financiële situatie belanden die deelname aan de maatschappij in de weg staat.
6.4/6.5 Begeleide participatie / Arbeidsparticipatie			
Ambitie: Versterken zelfredzaamheid en participatie.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Inwoners met arbeidsvermogen nemen deel aan de arbeidsmarkt; zonder arbeidsvermogen hebben een zinvolle dagbesteding.	A.1	Aan de hand van de evaluatie die in 2021 is gemaakt van KempenPlus bekijken we op welke wijze we nog optimaler en efficiënter uitvoering kunnen geven aan de Participatiewet en de Sociale Werkvoorziening.
		A.2	We nemen actief deel aan overlegstructuren en projecten op het gebied van arbeidsmarktbeleid, om zo goed mogelijk te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en kansen.
		A.3	Door middel van Social Return en het bieden van ruimte aan ondernemers creëren we mogelijkheden voor inwoners met een arbeidsbeperking om op een volwaardige wijze deel te kunnen nemen aan de arbeidsmarkt.
6.7 Maatwerkdienstverlening Wmo en jeugdhulp			
Ambitie: Gezond en veilig opgroeien naar zelfstandigheid en maatschappelijk participeren.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Geen enkel kind zit langer dan 3 maanden thuis zonder een passend aanbod vanuit het onderwijs, de zorg, of beide.	A.1	In het schooljaar 2021-2022 doen we mee aan de pilot 'Zorg in Onderwijstijd'. Dit is een pilot waarbij gemeenten betrokken zijn waarvan kinderen op onderwijscentrum het Leijpark in Tilburg zitten. Dit is een onderwijszorgarrangement. In 2022 worden de resultaten hiervan gemonitord. Bij succes kunnen we de ervaringen inbrengen bij ontwikkeling richting onderwijszorgarrangementen in onze eigen regio.

6.8 Geëscaleerde zorg			
Ambitie: Bieden van veiligheid.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Mensen met een psychiatrische aandoening die niet goed voor zichzelf kunnen zorgen, kunnen ook meedoen in de maatschappij en krijgen de kans om stapsgewijs voor zichzelf te gaan zorgen.	A.1	Beschermd wonen (24 uren toezicht en bescherming) wordt vanaf 2023 gedecentraliseerd (dit is een jaar uitgesteld). De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang en zullen ook in 2022 nog veel inspanningen vragen. Zorgen dat we startklaar zijn in 2022 en dat betrokken partijen goed geïnformeerd zijn. Zorgen voor goede samenwerking met Eindhoven en de zorgaanbieders voor het meer specialistische aanbod van beschermd wonen.

Beleidsindicatoren

1. Banen in de gemeente					
Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.					
	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	492	490	494	504	516
< 25.000 inwoners	628	638	651	665	666
2. Jongeren met een delict voor de rechter					
Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.					
*geen gegevens 2016 t/m 2020					
	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data
3. Kinderen in uitkeringsgezin					
Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt.					
*geen gegevens 2020					
	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	3,0	3,0	3,0	3,0	geen data
< 25.000 inwoners	4,0	4,0	4,0	4,0	geen data
4. Netto arbeidsparticipatie					
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.					
	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	69,8	70,5	71,9	71,5	70,4
< 25.000 inwoners	66,8	67,6	68,7	69,6	69,3
5. Werkloze jongeren					
Het percentage jongeren van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV Werkbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer.					
*geen gegevens 2020					
	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	2,0	2,0	1,0	1,0	geen data
< 25.000 inwoners	1,0	1,0	1,0	1,0	geen data
6. Personen met een bijstandsuitkering					
Het aantal personen met een uitkering op grond van de WWB en Participatiewet. De uitkeringen aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Per 10.000 inwoners.					
	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	107	126	124	124	195
< 25.000 inwoners	209	216	207	153	263
7. Lopende reïntegratievoorzieningen					
Het aantal reïntegratievoorzieningen per 10.000 inwoners.					
	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	36	165	202	144	109
< 25.000 inwoners	146	geen data	191	149	149

8. Jongeren met jeugdhulp

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet. Betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere of opvoedingsproblemen van de ouders.

	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	7,6	8,0	9,1	8,7	8,6	
< 25.000 inwoners	9,6	10,0	10,4	10,9	10,6	

9. Jongeren met jeugdbescherming

Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. In percentage.

	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	0,8	1,0	0,6	1,0	1,1	
< 25.000 inwoners	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	

10. Jongeren met jeugdreclassering

Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren 12-22 jaar. Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces verbaal hebben gekregen.

	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	
< 25.000 inwoners	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	

11. Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

Het aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	320	420	geen data	480	520	
< 25.000 inwoners	511	510	521	563	625	

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Sociaal domein		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Bedragen x € 1.000		Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Saldo per product									
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-839	-678	-1.000	70	-930	-936	-938	-942
6.2	Wijkteams	-164	-348	-418	0	-418	-411	-412	-415
6.3	Inkomensregelingen	-324	-1.044	-2.469	1.621	-848	-835	-860	-854
6.4/6.5	Begeleide participatie / Arbeidsparticipatie	-3.436	-2.813	-2.727	0	-2.727	-2.662	-2.603	-2.546
6.6	Maatw erk-voorzieningen (Wmo)	-282	-258	-323	84	-239	-242	-244	-247
6.7	Maatw erkdienst-verlening	-4.809	-4.691	-4.837	0	-4.837	-4.898	-4.938	-5.002
6.8	Geëscaleerde zorg	-415	-390	-444	0	-444	-450	-452	-458
Saldo programma		-10.269	-10.222	-12.218	1.775	-10.443	-10.434	-10.447	-10.464

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Gezondheidszorg
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte, milieu
Wethouder Rombouts	Belastingen

Wat gaan we doen?

7.1 Volksgezondheid			
Ambitie: Bevorderen van zowel de geestelijke als de lichamelijke gezondheid van de inwoners van onze gemeente.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Verbetering leefstijl en gezondheid.	A.1	In 2021 is het Kempisch Preventieakkoord opgesteld. In dit akkoord zijn ambities en afspraken vastgelegd om samen met partijen nog beter te werken aan de gezondheid van onze inwoners. De thema's zijn welbevinden, middelengebruik, gezond bewegen en sturen op resultaten. Denk bijvoorbeeld aan een informatieavond voor ouders van leerlingen van groep 8 en 'Centering Pregnancy', een aanpak waarbij verloskundigen in groepsverband zwangere vrouwen begeleiden en samen thema's bespreken om hiermee te zorgen voor een gezonde zwangerschap. Voor de uitvoering van de afspraken ontvangen we gedurende 3 jaar middelen (2021, 2022 en 2023).
		A.2	In 2021 is een plan van aanpak opgesteld voor de aanpak tegen eenzaamheid. Eenzaamheid is ook een van de thema's die onder het Kempisch Preventieakkoord vallen (thema welbevinden). In 2022 willen we een aantal concrete projecten uitvoeren om eenzaamheid tegen te gaan zoals trainingen om signalen van eenzaamheid beter te herkennen en het gesprek daarover aan te gaan, een theatervoorstelling om het taboe op eenzaamheid te doorbreken en ontmoetingsavonden voor jongeren met een licht verstandelijke beperking. Daarnaast willen we werken aan het versterken van het netwerk van partijen om samen eenzaamheid tegen te gaan.
		A.3	Ook in 2022 worden we door middelen van extra gelden in de algemene uitkering nog ondersteund op het gebied van Kansrijke Start om kinderen gedurende de eerste 1.000 dagen van hun leven een goede start te geven. We willen verder bouwen aan een sterk netwerk van partijen die hierin een rol spelen, zodat deze partijen elkaar beter weten te vinden en gezinnen beter kunnen ondersteunen.

B.	NIX18 is de norm: Geen alcohol en niet roken onder de 18 jaar.	B.1	Kempenbranie is onze lokale campagnenaam voor de IJsslandse aanpak. Een aanpak die zich richt op het veranderen van de omgeving rondom het kind waardoor problemen zoals alcohol- en middelengebruik voorkomen worden. Verandering kost tijd. Gedurende de pilot periode is de basis gelegd voor een intensieve samenwerking met de 3 scholen voor Voortgezet Onderwijs in de Kempen, de GGD en Novadic-Kentron. In 2021 is het project geëvalueerd en zijn afspraken gemaakt over de monitoring van de GGD en de ondersteuning van het Trimbos Instituut. De komende jaren willen we verder bouwen aan Kempenbranie. Op welke wijze precies wordt duidelijk uit de evaluatie en de beleidsnotitie die eind 2021 wordt opgesteld. Vooruitlopend hierop een paar voorbeelden: het verder werken aan de bekendheid van Kempenbranie onder onze inwoners en het betrekken van ouders bij de aanpak. Het blijven inzetten op het verbeteren van het welbevinden van de jongeren en op een zinvolle vrijetijdsbesteding door het verder ontwikkelen van een aanbod of ondersteuning hiervoor (denk bv aan trainingen en de inzet van de jeugdcoach met de mobiele spot).
		B.2	Het preventie-en handavingsplan alcohol 2018-2022 gaan we evalueren en actualiseren.
C.	Gezonde leefomgeving.	C.1	We willen eraan bijdragen dat kinderen rookvrij opgroeien door te stimuleren dat sportparken en speeltuintjes rookvrij worden. Hiervoor wordt een stimuleringsregeling uitgewerkt om sportparken en speeltuintjes in de wijken rookvrij te maken.
7.2 Riolering			
Ambitie: Bescherming van de volksgezondheid en de kwaliteit van de leefomgeving via een doelmatige waterhuishouding.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Meer groen en minder verharding in de openbare ruimte, zodat overtollig water zijn weg kan vinden.	A.1	Bij herinrichting van de Voort, Marialaan en Willibrordlaan wordt kritisch gekeken naar de hoeveelheid verharding.
B.	Goede beheersing van hemelwater.	B.1	De onderzoeken naar foutieve hemelwateraansluitingen in het buitengebied worden voortgezet.
		B.2	In samenwerking met Waterschap De Dommel wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om rondom de waterloop Reusel nabij Reusel een waterberging te creëren.
		B.3	In 2022 wordt begonnen met het opstellen van een nieuw programma water en riolering waarin het beleid vanaf 2024 wordt vastgelegd.
C.	Goedwerkend rioolstelsel zodat afvalwater zonder overlast wordt afgevoerd en zodat verkeer veilig over de wegen kan blijven rijden.	C.1	Continueren van de jaarlijkse inspectie naar de kwaliteit van het riool. In 2022 zal het riool in Hooge Mierde nader in beeld worden gebracht.
		C.2	Uitbreiding van de reparatiepakketten om de kwaliteit van de riolering omhoog te brengen en de levensduur te verlengen
7.3 Afval			
Ambitie: Het streven is om zo veel mogelijk grondstoffen met een zo hoog mogelijke kwaliteit in de (lokale) kringloop te behouden. Dit resulteert in het verbranden van zo min mogelijk restafval. Door het sluiten van kringlopen wordt een vervolgstap gezet naar een circulaire samenleving.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Verminderen afvaldumping in buitengebied	A.1	Het aantal dumpingen is gestegen. De dumpingen worden direct opgeruimd. Meer toezicht vraagt extra inzet van toezichthouders.

B.	Betere afvalscheiding vertalen naar een lagere afvalstoffenheffing	B.1	Onze gemeente heeft een van de laagste afvalstoffenheffingen van Nederland. Ook qua scheidingsresultaten doet de gemeente het uitstekend. Verdere verlaging van de afvalstoffenheffing is erg lastig in een afvalmarkt waarvan de verwerkingskosten sterk onder druk staan.
C.	Transitie van afval naar grondstof mede koppelen aan werkgelegenheid (oa. social return)	C.1	Inzet medewerkers KempenPlus bij nieuwe onderdelen zoals bij de pilot met het mobiele scheidingsstation en het grondstoffencentrum.
D.	Vervolgstappen realisatie gezamenlijk Grondstoffencentrum	D.1	In december 2021 wordt een voorstel in de raad verwacht voor definitieve aankoop grond en budget voor realisatie. De planning is om in 2022 het bestek op te stellen en de aanbesteding/gunning te doorlopen. Start realisatie staat gepland voor begin 4 ^e kwartaal 2022.
7.4 Milieu (o.a. energietransitie en klimaat)			
Ambitie: Reusel-De Mierden energieneutraal in 2025. Stimulering van duurzame initiatieven.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Maximaliseren energiebesparing.	A.1	Vervolg geven aan Transitie Visie Warmte onder andere door het opstellen Wijkuitvoeringsplannen en het uitvoeren van pilots.
		A.2	We zoeken de samenwerking in de Kempen op middels het project verduurzaming bedrijventerreinen / toezichtsprogramma ODZOB
		A.3	Verdergaande energiebesparing door inwoners te stimuleren via het energieloket KempenEnergie dat in september 2021 in onze gemeente is geopend.
B.	Energieneutraal in 2025.	B.1	Vervolgtraject Regionale Energie Strategie 1.0 naar opstellen en uitvoeren van Uitvoeringsprogramma, gericht op duurzame opwekking en besparingsmaatregelen.
		B.2	Faciliteren van projecten die een bijdrage leveren aan doelstelling energieneutraal 2025.
C.	Stimuleren en faciliteren van opwekken duurzame energie.	C.1	Na de uitvraag, volgt de beoordeling van de initiatieven voor de realisatie van zonne-velden Kleine Hoeven / Laarakkerdijk. De netcongestie zorgt ervoor dat samenwerking tussen alle partijen in het gebied noodzakelijk is om de initiatieven verder te brengen.
		C.2	Stimuleren van initiatieven voor zon op daken (particulieren).
		C.3	Deelname Kempisch onderzoek (Energienetlandschap de Kempen) naar de oplossing voor de netcongestie. De netcongestie werkt voor de ontwikkeling van de zoekgebieden zon (Kleine Hoeven / Laarakkerdijk) belemmerend.
D.	Er zijn twee nieuwe initiatieven op het gebied van circulaire economie gerealiseerd.	D.1	Vervolgtraject realisatie Grondstoffencentrum (zie 7.3 Afval, onderdeel D.1). Structurele inzet mobiel scheidingsstation bij positieve uitkomst pilot 2021.
Ambitie: Klimaatadaptieve leefomgeving (wet DPRA; Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie)			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
E.	Klimaatadaptieve openbare ruimte in 2050.	E.1	In 2021 is de klimaatadaptatie agenda van de gemeente Reusel-De Mierden vastgesteld. De daaruit voortvloeiende maatregelen zullen in 2022 worden uitgevoerd.

Ambitie: Reusel-De Mierden halvering energieverbruik in 2030			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
F.	Energieleverancier(s) de gelegenheid geven volautomatisch nota's in te dienen bij de gemeente. Efficiencywinst afhandeling energienota's derden bij de ambtelijke organisatie.	F.1	Pilot in samenwerking met ODZOB uitvoeren waarbij gekeken wordt om de afhandeling van energiefacturen te versimpelen. E-facturering is wettelijk reeds verplicht maar wordt -na het slagen van de pilot- geëffectueerd in onze gemeente.

Beleidsindicatoren

1. Omvang huishoudelijk restafval

Aantal kilogram per inwoner niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	19	11	7	6	geen data
< 25.000 inwoners	148	140	136	126	geen data

*geen gegevens 2020

2. Hernieuwbare elektriciteit

Percentage.

	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	48,2	45,5	50,5	72,3	geen data
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data

*geen gegevens 2020

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Volksgezondheid en milieu <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
	Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Saldo per product								
7.1 Volksgezondheid	-521	-522	-535	0	-535	-531	-538	-546
7.2 Riolerings	294	399	-1.062	1.379	317	359	388	404
7.3 Afval	57	102	-869	1.017	148	151	155	158
7.4 Milieubeheer	-605	-453	-503	0	-503	-506	-510	-515
Saldo programma	-775	-474	-2.969	2.396	-573	-527	-505	-499

Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, transitie intensieve dierhouderij, vergunningen, beheer onroerend goed, handhaving RO-vergunningen, woningbouwprojecten, centrumvisie

Wat gaan we doen?

8.1 Ruimtelijke ordening			
Ambitie: Een actueel en flexibel planologisch kader om particuliere en maatschappelijke ontwikkelingen te kunnen faciliteren met aan de voorkant duidelijkheid aan de inwoners, gebruikers en adviesbureaus over wat wel en niet kan.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied.	A.1	In de eerste helft van 2022 komen we tot de vaststelling van het in procedure zijnde bestemmingsplan "Buitengebied 2021". Na de vaststelling bestaat nog wel de mogelijkheid tot beroep. Hierdoor beschikken we bij inwerkingtreding van de Omgevingswet over een actueel bestemmingsplan, dat al zoveel als mogelijk aansluit bij - en daar waar mogelijk zelfs al voldoet aan - de nieuwe Omgevingswet.
B.	Goede ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit.	B.1	Na de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied' is in de eerste helft van 2022 de vaststelling van de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit – deel Stedelijk gebied' (NRK) voorzien. De NRK vervangt de huidige welstandsnota en gaat uit van een brede benadering van omgevingskwaliteit (incl. cultuurhistorie, beeldkwaliteit, architectuur, landschap, stedenbouw) die past bij de Omgevingswet. De NRK vormt het toetsingskader voor de wettelijk verplichte adviescommissie Omgevingskwaliteit (vervanger welstandscommissie en monumentencommissie vanaf inwerkingtreding Omgevingswet).
C.	Opstellen gebiedsvisie Wellenseind en directe omgeving	C.1	De raad heeft de opdracht gegeven voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied Wellenseind en directe omgeving. Deze gebiedsvisie is nodig om alle recreatieve ontwikkelingen in dat gebied integraal te kunnen beoordelen en alle relevante belangen te kunnen afwegen. Hiermee wordt in 2022 gestart.
Ambitie: We zijn op tijd klaar om per 1 juli 2022 te kunnen handelen volgens de verbeterdoelen van de Omgevingswet (inzichtelijk omgevingsrecht, leefomgeving centraal, ruimte voor maatwerk en sneller en beter). En vooruitlopend daarop al steeds meer te kunnen handelen in de geest van de Omgevingswet.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
D.	Een loket voor alle vergunningen.	D.1	Op basis van Plan van Aanpak voor de implementatie van de Omgevingswet werken aan het kunnen handelen volgens het wettelijk kader (w.o. vergunningverlening), maar vooral ook om te kunnen handelen in de geest van de Omgevingswet, waarbij het initiatief centraal staat ("ja, mits" in plaats van "nee, tenzij"). Een ander belangrijk aspect is een tijdige aansluiting op de landelijke voorziening voor de DSO (DSO-LV, digitaal stelsel Omgevingswet). We betrekken hierbij onze partners als VTH De Kempen, de ODZOB, GGD, VRBZO en Waterschap De Dommel.

E.	Digitaal beschikbare en toegankelijke omgevingsplannen	E.1	Als de Omgevingswet in werking treedt dan blijven de bestemmingsplannen nog steeds bruikbaar. De gemeente heeft tot uiterlijk eind 2029 (7 jaren) de tijd één of meerdere omgevingsplannen te maken ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen die voldoen aan de nieuwe wet. Nieuwe initiatieven waarvoor een nieuw omgevingsplan nodig is vallen daar niet onder. In 2022 wordt gestart met de transformatie van de actuele bestemmingsplannen naar één of meerdere omgevingsplannen die voldoen aan de Omgevingswet.
Ambitie: Bruisend boodschappen- en wooncentrum Reusel.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
F.	Uitvoering geven aan het centrumplan Hart van Reusel: nieuwe supermarkt, nieuwe woningen en opwaardering bestaand vastgoed.	F.1	In 2022 wordt gestart met de nieuwbouw in het centrum (supermarkt, woningen, commerciële ruimte) mits het bestemmingsplan rechtskracht heeft gekregen en de vergunning verleend kan worden. Met de herinrichting van de openbare ruimte wordt in 2022 (gefaseerd) gestart, waaronder herinrichting van het Marktpllein, Kerkplein en de Wilhelminalaan.
Ambitie: Leefbaar Buitengebied.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
G.	Leefbaar buitengebied	G.1	In het kader van het bestemmingsplan Buitengebied 2021 is er locatiegericht onderzoek uitgevoerd. Daarbij zijn er op diverse locaties strijdigheden geconstateerd, waaronder het niet uitvoeren van de landschappelijke inpassing, bouwen zonder omgevingsvergunning of afwijken van het bestemmingsplan. Niet alle strijdigheden kunnen in het bestemmingsplan buitengebied 2021 worden meegenomen en of achteraf worden gelegaliseerd. Voor de strijdigheden die niet gelegaliseerd kunnen worden dient een apart handhavingstraject te worden opgestart. We gaan momenteel uit van circa 80 tot 100 locaties. Het meerjarige project betreft zowel het uitvoeren van controles en de juridische afhandeling daarvan als daarna de werkzaamheden die in het kader van het ruimtelijk proces moet worden uitgevoerd. Hiervoor stellen we in 2022 eerst een Plan van Aanpak op waarin staat beschreven hoe we de komende jaren hier uitvoering aan geven.
Leefbaar buitengebied en herstel Natura-2000 gebieden			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
H.	Bevorderen transitie buitengebied en neerslag stikstof in Natura-2000 gebieden te reduceren.	H.1	Naar verwachting wordt in december 2021 een landelijke beëindigingsregeling Veehouderij gepubliceerd. Doel van deze regeling is om neerslag van stikstof in Natura2000-gebieden te reduceren. Deze regeling geldt voor zowel melkvee-, pluimvee-, als varkensbedrijven. Er is landelijk een bedrag van € 1 miljard beschikbaar, de meeste bedrijven zullen aan deze regeling kunnen deelnemen. De bedrijven in de buurt van Natura2000-gebieden maken hierbij het meeste kans, omdat zij meer stikstofdepositie hebben. Bedrijven die daarvoor in aanmerking komen kunnen met subsidie hun bedrijf beëindigen. Dit betekent wel dat zij hiervoor een ruimtelijk traject, wijzigen bestemmingsplan, moeten doorlopen.

8.2 Grondexploitatie (muv bedrijventerreinen)			
Ambitie:			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A	Voorzien in voldoende mogelijkheden voor woningbouw in alle kernen	A1	In De Hasselt Lage Mierde en De Leeuwerik Hooge Mierde kunnen nog enkele kavels worden uitgegeven. Naar verwachting worden deze exploitaties in 2024 afgesloten. Kerkekkers in Hulsel is uitgegeven en zal in 2022 worden afgesloten. In Hulsel is voorzien in nieuwe bouwmogelijkheden in de grondexploitatie 't Kantje, dat naar verwachting doorloopt tot kin 2028. Het plan Molen Akkers in Reusel verkeert in de afrondende fase. Afsluiting is voorzien in 2023. Nieuwe mogelijkheden zijn gecreëerd in de woningbouwlocaties aan de Molenberg/Rijperspad/Rijpershoek en aan de Reeneik/Randweg. Als uitvloeisel van de op 20 april 2021 vastgestelde Nota Grondbeleid is een budget beschikbaar voor anticiperende grondaankopen.
B	Voldoende sociale woningbouw realiseren	B1	Zoals vastgelegd in de Kempische Visie op Wonen 2019-2023 en in de Nota impuls sociale woningbouw en de beleidsregels beoordeling woningbouwinitiatieven willen we bij woningbouwinitiatieven 40% sociale woningbouw realiseren. Indien een bouwplan daarin niet kan voorzien, moet een afdracht plaatsvinden aan het Vereveningsfonds Sociale Woningbouw. Met gelden uit dat fonds kan dan elders in de gemeente het tekort aan sociale woningbouw gecompenseerd worden.
8.3 Wonen en bouwen			
Ambitie: Elke doelgroep een gepaste woning			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Geactualiseerde Kempische visie op Wonen.	A.1	In 2022 starten de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden met de actualisatie van de Kempische visie op Wonen. Hierdoor beschikken we weer over een actueel woonbeleid, hetgeen ook de (wettelijke) basis vormt zodat corporaties en ontwikkelaars weten hoe zij kunnen bijdragen aan de volkshuisvestelijke opgaven in onze gemeente(n).
B.	Kempische woonzorgvisie.	B.1	In 2022 starten de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden met het opstellen van een Kempische woonzorgvisie. Om tot een goede sturing op zowel wonen en zorg als huisvesting voor zorginitiatieven te kunnen komen is een integrale visie op wonen en zorg essentieel. Deze woonzorgvisie moet inzicht geven in de woonzorgopgave in onze gemeente(n) zodat er een richting gevend opgavekader ontstaat voor de corporaties, gemeenten en zorgpartijen. Dat is de basis van waaruit de partijen in gezamenlijk overleg verantwoorde meerjarige investeringen in de zorg of (zorg)vastgoed kunnen plegen.
C.	Voorzien in de woningbehoefte.	C.1	De gemeente staat voor een woningbouwopgave, van +560 woningen voor de 10-jaarsperiode 2021-2031 en +845 woningen voor de 20-jaarsperiode 2021-2040. Naast inbreidingslocaties binnen de kernen gaan we ook op zoek naar (nieuwe) geschikte uitbreidingslocaties (voor grotere woningbouwprojecten) om aan de woningbehoefte te kunnen voldoen.

Beleidsindicatoren

1. Gemiddelde WOZ-waarde						
De gemiddelde WOZ-waarde van woningen x € 1.000						
	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	255	263	271	281	299	
< 25.000 inwoners	251	259	268	geen data	312	
2. Nieuw gebouwde woningen						
Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000						
	2016	2017	2018	2019	2020	
Reusel-De Mierden	14	9	10	12	10	
< 25.000 inwoners	8	9	9	9	10	
3. Demografische druk						
De som van het aantal personen van 0-20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20-65 jaar (percentage).						
	2017	2018	2019	2020	2021	
Reusel-De Mierden	66,3	68,8	70,9	73,2	75,3	
< 25.000 inwoners	77,7	78,6	79,0	79,4	79,6	
4. Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden						
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						
	2017	2018	2019	2020	2021	
Reusel-De Mierden	585	540	547	560	555	
< 25.000 inwoners	683	687	708	749	geen data	
5. Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden						
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						
	2017	2018	2019	2020	2021	
Reusel-De Mierden	953	752	762	743	741	
< 25.000 inwoners	774	763	784	827	geen data	

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

VHROSV		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Bedragen x € 1.000		Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Saldo per product									
8.1	Ruimtelijke ordening	-1.249	-765	-980	72	-908	-895	-824	-807
8.2	Grondexploitatie	827	-48	-2.437	2.353	-84	-88	-95	-110
8.3	Wonen en bouwen	22	-95	-486	507	21	13	12	16
Saldo programma		-400	-908	-3.903	2.932	-971	-970	-907	-901

5. BIJLAGEN

Bijlage 1. Verschillenanalyse (jaarschijf 2022)

Structureel saldo volgens Perspectiefnota 2022-2025 (oplegnotitie)	€	-27.000
Structureel saldo volgens Programmabegroting 2022-2025	€	877.000
Verschil	€	<u>904.000</u>
Wijzigingen nieuw beleid structureel	€	-714.000 N
Algemene uitkering inclusief jeugdmiddelen	€	808.000 V
Septembercirculaire gemeentefonds	€	513.000 V
Hogere raming opbrengst leges omgevingsvergunningen	€	140.000 V
Vervroegd afschrijven investeringen ten laste van algemene reserve	€	116.000 V
Niet invullen 1,61 FTE wet banenafpraak / participatiewet	€	62.000 V
Verlagen budget aanjaagsubsidies	€	15.000 V
Uitvoeren maatregelen klimaatadaptatie *)	€	-30.000 N
Verlagen stelpost onvoorzien	€	37.000 V
Diverse kleine aanpassingen	€	<u>-43.000 N</u>
	€	<u>904.000</u>

*) Deze structurele last wordt incidenteel gedekt uit de algemene reserve.

Veel van deze bedragen lopen geheel of gedeeltelijk ook door naar de jaren na 2022, zodat de saldi in die jaren ook positiever zijn dan in de Perspectiefnota en de daarna verschenen raadsinformatienota is vermeld. Met name de effecten van de septembercirculaire en de extra toegekend jeugdmiddelen spelen daar een grote rol in.

Bijlage 2. Nieuw beleid en vervangingsinvesteringen 2022-2025

NIEUW BELEID 2022-2025		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Bedragen x € 1.000					
Wettelijke verplichtingen / vervangingsinvesteringen					
<i>Programma 0. Bestuur en ondersteuning</i>					
0.1. Uitvoering Wet WOZ	s	-5			
0.2. Basisregistratie Kadaster (BRK) (investering van € 10.000 in 2022)	s	-2	-2	-2	-2
0.3. Vervanging koffieapparaten (investering van € 10.000 in 2022 en € 7.500 in 2023)	s	-1	-2	-2	-2
0.4. Nieuwe wetgeving in het kader van een transparante en digitale overheid	s	-42	-53	-64	-76
0.4. Nieuwe wetgeving in het kader van een transparante en digitale overheid	i	-49	-50	-51	-52
<i>Programma 2. Verkeer en Vervoer</i>					
2.1. Rehabilitatiekrediet wegen (jaarlijkse investering van € 950.000)	s	-29	-58	-87	-116
2.2. Vervanging openbare verlichting door LED verlichting 2023 t/m 2025	s		-5	-7	-8
<i>Programma 5. Sport, cultuur en recreatie</i>					
5.1. Vervangingskrediet groen binnen en buiten de kom (€ jaarlijkse investering van € 310.000)	s	-7	-14	-21	-28
<i>Programma 6. Welzijn</i>					
6.1. Prenataal huisbezoek jeugdgezondheidszorg	s	-4	-4	-4	-4
<i>Programma 7. Volksgezondheid en milieu</i>					
7.1. Opstellen nieuw VGRP (per saldo 0; rioolheffing)	s	0			
7.2. Diverse investeringen riolering (per saldo 0; rioolheffing)	s	0	0	0	0
7.3. Rioolrenovaties (relining) (investering € 75.000 in 2022 en 2023; per saldo 0; rioolheffing)	s	0	0	0	0
7.4. Rijksvaccinatieprogramma meningokokkenvaccinatie	s	-3	-3	-3	-3
7.5. Taakuitvoering ODZOB	s	-85	-85	-85	-85
<i>Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>					
8.1. Actualisatie Kempische visie op wonen	s	-7			
8.2. Omvorming bestemmingsplannen naar omgevingsplannen	s	-25	-50	-50	-50
Nieuwe ambities / speerpunten (beïnvloedbaar)					
<i>Programma 0. Bestuur en ondersteuning</i>					
0.1. 25 jarig bestaan gemeente Reusel-De Mierden in 2022	i	-10			
0.2. Toekomstbestendig maken afdeling Bedrijfsvoering	s	-100	-100	-100	-100
0.3. Toekomstbestendig maken team RO	s	-175	-175	-175	-175
<i>Programma 1. Veiligheid</i>					
1.1. Veilige leefomgeving, door inzet van buurtpreventie.	s	-10	-10		
1.2. Kempen Interventie Team (KIT)	s	-4	-7	-7	-7
<i>Programma 2. Verkeer en Vervoer</i>					
2.1. GWP (jaarlijkse investering van €497.250)	s	-15	-30	-45	-60
<i>Programma 3. Economie</i>					
3.1. Innovatieve fietsroute	i	-50			
3.2. Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie 2	s	-30	-30	-30	-30
3.3. KempenManifest Slimme Maakregio (voorheen Kempische Industrie Agenda KIA)	s	-15	-15	-15	-15
3.4. Bijdrage Huis van de Brabantse Kempen	s	-20	-20	-20	-20
3.5. Kempische Detailhandelsvisie	i	-5			
3.6. Subsidie Kies Kempische Bedrijven	s		-3	-3	-3
<i>Programma 4. Onderwijs</i>					
4.1. Het terugdringen van onderwijsachterstanden die als gevolg van de coronamaatregelen en schoolsluiting zijn ontstaan (budgettair neutraal)	i	0			
4.2. Clemensschool	s	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

<i>Programma 5. Sport, cultuur en recreatie</i>					
5.1. Uitwerking ambities Beleidsplan openbaar groen (onderhoud groen)	s	-65	-65	-65	-65
<i>Programma 7. Volksgezondheid en milieu</i>					
7.1. Kempenbranie	s		-7	-7	-7
7.2. Een gezonde Kempen (budgettair neutraal)	i	-10	-10		
7.2. Uitvoeringsmiddelen van het Rijk	i	10	10		
7.3. Klimaatvisie	i	-25	-10		
7.4. Uitvoeringsprogramma RES	i	-25			
<i>Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>					
8.1. Handhaving en toezicht buitengebied	s	-100			
8.2. Transitie buitengebied	i	-70			
8.3. Uitvoering raadsopdracht opstellen van een gebiedsvisie Wellenseind en omgeving	i	-50			
8.4. Uitbreidingslocaties woningbouw	s	-100			
Totaal wettelijke verplichtingen / vervangingsinvesteringen		-259	-326	-376	-426
Waarvan structureel	s	-210	-276	-325	-374
Waarvan incidenteel	i	-49	-50	-51	-52
Totaal nieuwe ambities / speerpunten (beïnvloedbaar)		-869	-472	-467	-482
Waarvan structureel	s	-634	-462	-467	-482
Waarvan incidenteel	i	-235	-10	0	0
Totaal wettelijke verplichtingen / vervangingsinvesteringen / nieuwe ambities / speerpunten		-1.128	-798	-843	-908
Waarvan structureel	s	-844	-738	-792	-856
Waarvan incidenteel	i	-284	-60	-51	-52

Toelichting nieuw beleid en vervangingsinvesteringen 2022-2025

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Vervangingsinvesteringen en/of wettelijke verplichtingen 2022 en verder

1. *Uitvoering Wet WOZ (structureel € 5.000 in 2022)*

De uitvoering van de Wet WOZ wordt door de toename van het aantal bezwaren ingediend door No cure No pay bureaus duurder. Dit betekent hogere kosten voor het taxatiebureau, die al deze bezwaren inhoudelijk moet beoordelen en mogelijk ook een hoger bedrag aan proceskostenvergoeding, wanneer bezwaren gegrond worden verklaard.

2. *Basisregistratie Kadaster (BRK) (investering van € 10.000 in 2022)*

De BRK Levering zorgt voor de actuele vastgoedinformatie uit de Basisregistratie Kadaster (BRK). Het Kadaster gaat deze BRK levering helemaal wijzigen. Het geraamde bedrag van deze softwareaanpassing is € 10.000. Om in de toekomst met BRK Levering ook te kunnen voldoen aan de wet- en regelgeving en aan de wensen van de afnemers, is de BRK Levering 2.0 ontwikkeld. Dit zorgt voor rechtszekerheid en waarborgt de continuïteit van dienstverlening voor die processen die gebaseerd zijn op massale informatieverwerking. Als het krediet niet wordt toegekend dan kunnen we de mutaties vanuit het Kadaster niet meer in onze systemen inlezen en kunnen we de Wet WOZ niet meer correct uitvoeren. Dit is een investering van € 10.000 in 2022, waardoor de kapitaallasten € 1.716 bedragen (6 jaar afschrijving).

3. *Vervanging koffieapparaten (investering van € 10.000 in 2022 en € 7.500 in 2023)*

De koffieapparaten in het gebouw en op de gemeentewerf zijn in de jaren 2015-2017 aangeschaft, deze apparaten zijn in de komende jaren aan vervanging toe. Dit betreft 4 apparaten in 2022 en 3 apparaten in 2023. Waarschijnlijk gaat de keuze op een apparaat met vers gemalen bonen vallen, dat is tegenwoordig wel de standaard voor een koffieautomaat op de werkplek, voor zowel personeel als bezoekers. Prijsopgave levert op dat we dan moeten denken aan een bedrag van zo'n € 2.500 per apparaat. Op dit moment nemen de onderhoudskosten al toe en moeten er regelmatig onderdelen uit de apparaten worden vervangen, gelet op het naderende einde van de levensduur van de apparaten. Deze onderhoudskosten zullen alleen maar toenemen. Bij geen vervanging wordt de mogelijkheid om aan bezoekers en personeel een verse kop koffie of andere warme drank aan te bieden minder en dat komt de gastvrije functie van onze gemeentelijke organisatie niet ten goede. De investering in 2022 bedraagt € 10.000 en in 2023 is dat € 7.500, de kapitaallasten bedragen het eerste jaar € 1.050 en vanaf 2023 is dat € 1.838.

4. *Nieuwe wetgeving in het kader van een transparante en digitale overheid (voorlopige ingangsdatum 1 januari of 1 juli 2022) (structureel € 42.000 in 2022 oplopend tot € 76.000 in 2025 en incidenteel € 49.000 in 2022 oplopend tot € 52.000 in 2025)*

Het uitgangspunt van de Wet open overheid (Woo) is dat binnen de organisatie een cultuurverandering nodig is ten aanzien van de openbaarheid. Deze nieuwe wet regelt de actieve openbaarmaking van diverse categorieën overheidsinformatie, zoals Wob-verzoeken, bestuursstukken, jaarplannen en -verslagen, beschikkingen en klachten. Dat betekent, niet meer wachten tot ernaar wordt gevraagd, maar actief en uit eigen beweging openbaar maken. Hiervoor moet de interne informatiehuishouding op orde worden gebracht. Openbaarmaking is verplicht via een landelijke applicatie (PLOOI). Informatie die wordt gepubliceerd moet voldoen aan de eisen voor digitale toegankelijkheid. Ook dient er een voorziening te zijn om de te publiceren informatie te anonimiseren. Dit is ook noodzakelijk voor officiële mededelingen die vanaf 1 juli 2022 in het kader van de Wet elektronische publicaties digitaal ter inzage moeten worden gelegd.

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer bevat het recht om langs digitale weg zaken te doen met de overheid. Hiervoor moeten onze werkprocessen verder gedigitaliseerd worden en worden afgestemd met het gebruik van het geautomatiseerd documentsysteem en het gebruik van authentieke gegevens.

De Wet digitale overheid regelt dat publieke dienstverleners verplicht zijn om identificatiemiddelen van het betrouwbaarheidsniveau substantieel of hoog te gebruiken om toegang te geven tot online diensten. Met andere woorden: beveiligingsniveaus gaan omhoog. De wet stelt ook het gebruik van open standaarden verplicht. Met deze wet implementeert Nederland de EU-richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en apps.

Tenslotte wordt ook de Archiefwet verder aangepast aan digitale ontwikkelingen. Belangrijkste onderdeel van de Archiefwet 2021 is de verkorting van de overbrengings- en openbaarmakingstermijnen van 20 naar 10 jaar. Voor archiefbewaarplaatsen betekent dit extra inzet op het gebied van openbaar maken. Daarnaast zal er extra geld en tijd beschikbaar moeten worden gemaakt voor het digitaliseren van het archief.

Nieuwe ambities afkomstig uit de perspectiefnota 2022-2025

1. *25 jaar bestaan gemeente Reusel-De Mierden in 2022 (incidenteel € 10.000 in 2022)*

In 2022 is het 25 jaar geleden dat de gemeente Reusel-De Mierden is ontstaan, door samenvoeging van de gemeenten Hooge en Lage Mierde (inclusief Hulselt) en Reusel. Onze gemeente viert dus in 2022 haar 25-jarig bestaan. Het idee is om zoveel mogelijk vanuit inwoners en verenigingen aandacht te laten besteden

aan dit heugelijke feit, maar het kan zijn dat hierbij ook ondersteuning vanuit de gemeente nodig is voor het faciliteren van bepaalde zaken. Wenselijk is om hiervoor alvast een bedrag te reserveren.

2. Toekomstbestendig maken afdeling Bedrijfsvoering (structureel € 100.000 vanaf 2022)

Door de toenemende vraag naar ondersteuning vanuit de organisatie op het gebied van communicatie en informatiebeheer in brede zin, onder andere veroorzaakt door het in werking treden van nieuwe wetgeving op allerlei gebieden (Omgevingswet, Wet Open Overheid, Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, Wet digitale overheid, Wet elektronische publicaties), wordt een steeds groter beroep gedaan op de consulenten die binnen de afdeling Bedrijfsvoering op deze taakvelden werkzaam zijn. Daarnaast wordt de interne controle vanuit de accountant uitgebreid waarbij de werkprocessen worden getoetst op rechtmatigheid. Dit zorgt voor een steeds hogere werkdruk binnen de afdeling Bedrijfsvoering. Concreet leidt de nieuwe wetgeving tot een andere rol van de gemeente, die veel meer gericht is op een transparante en proactieve wijze van communiceren vanuit de gemeente. Tegelijkertijd past dit ook in de toenemende vraag en het grote belang om te communiceren met en voor de inwoners. Om te kunnen voldoen aan de toenemende vraag naar informatie zullen we moeten zorgen voor een actueel, volledig en makkelijk raadpleegbaar archief. Het niet op orde hebben brengt risico's en kans op imago- en reputatieschade met zich mee. Om dit te mitigeren is het noodzakelijk het archief conform processen in te richten en blijvend te monitoren op kwaliteit. Dit hele proces vraagt om een structurele capaciteitsuitbreiding.

3. Toekomstbestendig maken team Ruimtelijke Ontwikkeling (RO) (structureel € 175.000 vanaf 2022)

De omgevingswet, de transitie buitengebied, de energietransitie, de woningbouwopgave en de toename van ruimtelijke verzoeken, plannen en projecten zorgen voor een hoge werkdruk bij het team RO. We zijn druk bezig om een totaalbeeld te maken van de werkzaamheden en wat er in totaal nodig is om dit op te pakken. Dit traject is nog niet afgerond, wel is al duidelijk dat het nodig is om de huidige formatie uit te breiden met een beleidsmedewerker vastgoed/projectleider en een beleidsmedewerker Ruimtelijke Ontwikkeling/planoloog vanwege de reguliere structurele werkzaamheden waar nu op wordt ingehuurd. Dit is te onderbouwen door de diverse projecten waarop op dit moment wordt ingehuurd, zoals alle woningbouwprojecten (bijvoorbeeld 't Kantje, De Hasselt, De Leeuwerik e.d.) en diverse werkzaamheden waarvoor we nu een projectleider inhuren zoals het centrumplan, multifunctioneel gebouw de kei, invoering omgevingswet, begeleiding van het initiatief agrowind e.d. Daarnaast is er geen beleidsmatige vastgoed kennis binnen het team RO aanwezig terwijl dit een structurele taak is. De extra capaciteit op planologie is nodig omdat er veel meer aanvragen zijn dan waarvoor er capaciteit is. Bijvoorbeeld in het plan van 2017/2018 werd uitgegaan van een totaal aan 12 principeverzoeken per jaar die behandeld zouden moeten worden. Afgelopen jaren zien we een stijging in het aantal ingediende principeverzoeken naar ca. 25 in 2020. Dit maakt het noodzakelijk om de capaciteit met in ieder geval 1 Fte structureel uit te breiden om niet nog verder achter te gaan lopen met de aanvragen.

Programma 1. Veiligheid

Nieuwe ambities perspectiefnota 2022-2025

1. Een veilige leefomgeving door onder meer de inzet van buurtpreventie (structureel € 10.000 in 2022 en € 10.000 in 2023)

In 2021 is gestart met het opstellen en uitvoering geven aan het wijkplan voor Lage Mierde. De kosten worden vergoed uit een subsidie vanuit de Taskforce-RIEC (Regionaal Informatie- en Expertise Centrum). Doel is preventie en de zelfredzaamheid vergroten, door burgerinitiatieven zoals buurtpreventie te ondersteunen. Hetzelfde willen we in 2022 en 2023 ook uitrollen en inbedden in de andere drie kernen van onze gemeente. Hiervoor is budget nodig omdat hiervoor geen subsidie beschikbaar wordt gesteld.

2. Kempen Interventie Team (KIT) (structureel € 4.000 in 2022 en vanaf 2023 € 7.000)

Voor 2021 heeft het college ingestemd met het opnemen van de kosten van het Kempen Interventie Team in de begroting. Het betrof een incidenteel bedrag van € 4.000. Het KIT zal na 2022 een structureel karakter krijgen, waardoor de kosten van deelname in de begroting van 2022 en verder opgenomen moet worden. De kosten zijn afhankelijk van de uren van de teamleider KIT (18 uur in 2021 en 2022, verwachting 36 uur na 2022). De kosten worden verrekend onder de deelnemende gemeenten op basis van inwonersaantal.

Programma 2. Verkeer en vervoer

Vervangingsinvesteringen en/of wettelijke verplichtingen 2022 en verder

1. Rehabilitatiekrediet wegen 2022 t/m 2025 (jaarlijkse investering € 950.000 vanaf 2022)

Het krediet (investering) rehabilitaties wegen is een krediet voor het uitvoeren van rehabilitaties en reconstructies van wegen, vernieuwen van voetpaden/fietspaden e.d.. Hierbij wordt de gehele verhardingsconstructie (inclusief fundering) opgebroken en geheel opnieuw opgebouwd met nieuwe

materialen. Optioneel kan worden gekozen de weg bij een rehabilitatie herin te richten; er wordt dan gesproken over een reconstructie.

Aan de hand van de kwaliteitsgegevens uit de inspectie en de gestelde kwaliteitsnorm is de kapitaalbehoefte wegonderhoud voor de periode 2018-2027 berekend. Hierin zijn naast de rehabilitatie van de weg en eventuele herinrichting bij het einde van de levensduur van de weg ook de onderhoudsmomenten voor klein onderhoud en groot onderhoud conform het CROW beschreven.

De kapitaalbehoefte voor rehabilitaties in de periode 2018-2027 is gemaakt op basis van de visuele risico-gestuurde inspectie, de maatregeltoets en de leeftijd van de verhardingen. Hierbij is rekening gehouden met de kwaliteitsafname van de wegen in de loop van deze periode en onderhoud op basis van een sober kwaliteitsniveau.

Het budget rehabilitaties wegen dient conform Bbv-regelgeving te worden ingericht als investering met een afschrijvingstermijn die niet groter is dan de gebruiksduur. De kapitaallasten van de investering bedragen € 28.500 per jaar.

2. Vervanging openbare verlichting door LED verlichting 2023 t/m 2025

De budgetten voor de vervanging van de Openbare verlichting zijn inmiddels beschikbaar gesteld t/m 2021. Er is nog voldoende krediet beschikbaar voor 2022, daardoor kan het budget van 2022 naar 2023 worden doorgeschoven. Het is van belang om in 2023 t/m 2025 de budgetten ook beschikbaar te stellen om de doelstellingen uit het beleid te behalen. Deze doelstellingen zijn onder andere het noodzakelijk beheer van een ordentelijk verlichtingareaal, het reduceren van CO₂, afname stroomverbruik en het voldoen aan de richtlijnen/normen.

Nieuwe ambities perspectiefnota 2022-2025

1. Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2022-2025 (jaarlijkse investering € 497.250 vanaf 2022)

Het GVVP Reusel-De Mierden kent een flexibele, modulaire opbouw. De verkeersvisie krijgt een doorvertaling in acht modules, waarin het beleid is uitgewerkt. Per module is beschreven wat de gemeente Reusel-De Mierden met het verkeersbeleid wil bereiken. Om dit mogelijk te maken, zijn ook maatregelen benoemd. Deze zijn in module 9 samengevat. De acties en maatregelen die als eerste genoemd zijn, hebben het grootste effect en/of moeten als eerste worden opgepakt om resultaten mogelijk te maken. De volgorde van de modules bepaalt daarbij de volgorde van de maatregelen. Door de modulaire opbouw is het eenvoudiger om te schuiven in de uitvoering van de maatregelen/acties per thema (module). De kapitaallasten van de investering bedragen € 14.918 per jaar.

Programma 3. Economie

Vervangingsinvesteringen en/of wettelijke verplichtingen 2022 en verder

Programma 3. Economie heeft geen vervangingsinvesteringen en/of wettelijke verplichtingen voor 2022 of verdere jaren.

Nieuwe ambities perspectiefnota 2022-2025

1. Innovatieve fietsroute (incidenteel € 50.000 in 2022)

Het doel van het project 'innovatieve fietsroute' is in elke van de vijf Kempen gemeenten een unieke fietsbeleving aan te leggen, met als doel beleving toe te voegen voor inwoners en hiermee meer bezoekers naar de Kempen te trekken. Kernwaarden als natuur en groen zijn op vele regio's in Nederland van toepassing. Om ons als Kempen te kunnen positioneren, moeten we onderscheidend vermogen creëren en toevoegen aan onze kernwaarden. Onder het Uitvoeringsprogramma 2017-2019 is het project innovatieve fietsroute door gemeenten, in samenwerking met ondernemers, uitgewerkt. Voor de fietsbeleving is een bidboek opgesteld, waarover de raad op korte termijn zal worden geïnformeerd. Het is een samenhangend project waarbij lokaal, per Kempen gemeente een kick-off fietskronkel gerealiseerd wordt, geschatte kosten voor de gemeente Reusel-De Mierden zijn € 50.000. Wij onderzoeken de meest optimale locatie wat betreft beleving, waar mogelijk in combinatie met werk-met-werk maken. Gezamenlijk vormen de 5 lokale kronkels een unieke marketingtool voor de Kempen. De ambitie is om deze tezamen te openen en in de markt te zetten.

2. Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie 2 (structureel € 30.000 t/m 2025)

De Kempengemeenten hebben gezamenlijk de Visie Vrijtijdseconomie (VTE) en het Uitvoeringsprogramma VTE 2017-2019 (hierna: UVP) opgesteld. Het UVP bevatte een aantal projecten om te komen tot de in de visie vastgelegde doelen. De komende jaren gaan we hiermee verder. In 2021 zal een vervolg (UVP 2) opgesteld worden voor de jaren 2022 t/m 2025. Iedere Kempengemeente afzonderlijk wordt gevraagd om wederom een financiële bijdrage ter beschikking te stellen in lijn van het eerste UVP. Voor de gemeente Reusel-De Mierden was dit een bedrag van € 30.000 per jaar.

De consument wil in toenemende mate verrast worden en meer dan ooit een unieke ervaring beleven. Dit geldt ook bij een fiets- of wandelroute. In het UVP willen we hierop aanhaken en gaan we onder andere door met de ontwikkeling van een fietsroute in het thema van het 'Boerenleven'. Andere projecten die we gezamenlijk willen oppakken onder UVP2 zijn onder andere: het continueren van het Brabantse Kempenmagazine, optimaliseren gastvrijheid, kwaliteitsteam Fietskronkels de Kempen (bewaking concept naar realisatie in 5 Kempengemeenten). Het UVP2 wordt op kort termijn verder uitgewerkt en zal eind 2021 aan de raad worden voorgelegd.

3. *KempenManifest Slimme Maakregio (voorheen Kempische Industrie Agenda KIA) (structureel € 15.000 vanaf 2022)*

Na 2021 dient het Budget Kempische Industrie Agenda van jaarlijks € 15.000 doorgezet te worden voor de uitvoering van het KempenManifest Slimme Maakregio.

4. *Bijdrage Huis van de Brabantse Kempen (structureel € 19.596 vanaf 2022)*

Het Huis van de Brabantse Kempen is een triple helixorganisatie en voert projecten uit namens Ondernemers, Overheid en Onderwijs op het gebied van Economie en Buitengebied. De programmalijnen Slimme Maakregio en Landschapspark zijn de basis voor de samenwerking. De vier Kempengemeenten leveren als partners een inwonersbijdrage voor de basisfinanciering van het Huis van de Brabantse Kempen. De samenwerkingsovereenkomst wordt in 2021 opnieuw beoordeeld en waarschijnlijk verlengd. De inwonersbijdrage betreft € 1,50 per inwoner voor 2021 en waarschijnlijk is dit ook het uitgangspunt voor de volgende jaren. Dit komt neer op een bijdrage van € 19.596.

5. *Kempische Detailhandelsvisie (incidenteel € 5.000 in 2022)*

In 2020 hebben we onder begeleiding van STEC de Kempische detailhandelsvisie geëvalueerd. Uit dit onderzoek komt naar voren dat de uitgangspunten van 2015 nog voldoen, maar aangescherpt moeten worden vanwege de verdere druk op de detailhandel. Er is afgesproken om de detailhandelsafspraken niet te herijken, maar de concrete aanbevelingen uit te voeren en de uitvoering lokaal te implementeren dan wel in Kempensamenwerking op te pakken.

In het bestuurlijk overleg EZ De Kempen is afgesproken dat we dit jaar aan de slag gaan met onder andere het jaarlijks monitoren van leegstand en dynamiek op basis van data, een actievere inzet op het schrappen van detailhandelsbestemmingen buiten het kernwinkelgebied en (bestuurlijke) afstemming bij onder andere nieuwe ontwikkelingen en supermarkuitbreiding. Om deze projecten uit te voeren hebben we externe expertise nodig (onder andere inzet Locatus, kennissessies transformatie Centrumgebieden) en daarom wordt er een eenmalig budget van € 5.000 gevraagd.

6. *Subsidie Kies Kempische Bedrijven (structureel € 3.000 vanaf 2023)*

Voortzetting van de subsidie aan stichting Techniekportaal voor project Techniekcoaches en techniekonderwijs. Het doel is om kinderen in het lager onderwijs te enthousiasmeren in techniek. Tot en met 2022 is de subsidie toegekend. Wens voor voortzetting van subsidie.

Programma 4. Onderwijs

Nieuwe ambities perspectiefnota 2022-2025

1. *Het terugdringen van onderwijsachterstanden die als gevolg van de coronamaatregelen en schoolsluiting zijn ontstaan (budgettair neutraal)*

Het Rijk heeft het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gelanceerd, dat als doel heeft om onderwijsachterstanden als gevolg van de coronamaatregelen terug te dringen. Het NPO heeft een looptijd van 2,5 jaar. Het Rijk stelt in totaal ruim 8,5 miljard euro ter beschikking voor het NPO. Het meeste geld is bestemd voor schoolbesturen. Zij moeten zelf inzichtelijk maken wat de leerachterstanden op hun scholen zijn door middel van het uitvoeren van zogenoemde schoolscans. Scholen rapporteren over deze achterstanden aan gemeenten. Ongeveer 300 miljoen euro zal aan gemeenten worden uitgekeerd in de vorm van een specifieke uitkering. Het exacte bedrag dat de gemeente gaat ontvangen, en de activiteiten waarvoor dit bedrag kan worden ingezet zullen naar verwachting in juli 2021 bekend worden gemaakt. Scholen en gemeenten zullen in nauw overleg moeten treden over de besteding van de middelen.

2. *Clemensschool (p.m.)*

We zijn in gesprek met Stichting Kempenkind over de toekomst van de Clemensschool in Hulsel. De school is een belangrijke voorziening in Hulsel. Het gebouw is echter verouderd en dient op korte termijn te worden gerenoveerd of vervangen. De verwachting is dat eind 2021 - begin 2022 de eerste stappen gezet worden om te komen tot een verbeterde Clemensschool. Op dit moment is nog niet duidelijk welke financiële consequenties dit precies heeft. Maar voor Hulsel is het belangrijk dat hiervoor middelen beschikbaar worden gesteld.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Vervangingsinvesteringen en/of wettelijke verplichtingen 2022 en verder

1. *Vervangingsinvestering groen binnen en buiten de kom (jaarlijkse investering van € 310.000 vanaf 2022)*

Om het bestaande groenareaal binnen de bebouwde kom (onder andere plantsoen en laanbomen) en buiten de bebouwde kom (onder andere laanbomen / houtopstand) duurzaam in stand te kunnen houden is een structureel vervangingsbudget noodzakelijk voor de vervanging van versleten/afgeschreven en/of eerder afgestorven groen (t.g.v. bijvoorbeeld klimaatveranderingen).

Nieuwe ambities perspectiefnota 2022-2025

1. *Uitwerking ambities Beleidsplan openbaar groen (structureel € 65.000 vanaf 2022)*

Het nieuwe Beleidsplan openbaar groen zal nieuwe ambities bevatten voor verschillende bestaande en nieuwe thema's (zoals aanplant en beheer groen, biodiversiteit, participatie in openbaar groen, klimaatadaptatie en bos, landschap en recreatie). Hierdoor is het aannemelijk dat er wijzigingen plaats vinden c.q. zullen worden voorgesteld ten opzichte van de huidige middelen voor het openbaar groen in de begroting.

Programma 6. Sociaal Domein

Vervangingsinvesteringen en/of wettelijke verplichtingen 2022 en verder

1. *Prenataal huisbezoek jeugdgezondheidszorg (structureel € 4.000 vanaf 2022)*

Gemeenten moeten vanaf 2022 aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen in een kwetsbare situatie een prenataal huisbezoek aanbieden. Zo kan tijdens de zwangerschap tijdig hulp en ondersteuning geboden worden om een gezonde ontwikkeling van het ongeboren kind te bevorderen en het ontstaan van gezondheids- en ontwikkelingsrisico's voor het kind te beperken. Dit wordt opgenomen in het basisaanbod preventie dat de GGD-Brabant Zuidoost voor de 21 gemeenten in de regio uitvoert. De taak zal opgenomen worden in de begroting van de GGD en verrekend in de inwonerbijdrage vanaf 2022.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Vervangingsinvesteringen en/of wettelijke verplichtingen 2022 en verder

1. *Opstellen nieuw beleidsplan water en riolering (structureel € 15.000 in 2022; dekking via rioolheffing)*

Eind 2021 loopt het huidige rioleringsplan van onze gemeente af. Er is een mogelijkheid deze te verlengen. Uiterlijk eind 2022 dient er een nieuw rioleringsplan vastgesteld te worden. Onder de Omgevingswet is dit geen verplichting meer, maar een plan blijft noodzakelijk om de rioolheffing te kunnen onderbouwen. Dit zou kunnen in een programma water en riolering. Bij het opstellen van dit plan speelt ook klimaatadaptatie een belangrijke rol; deze ambities en opgaven kunnen (deels) in het beleidsplan water en riolering worden opgenomen. Hierover worden in 2021 al keuzes voorgelegd. Omdat er veel nieuwe thema's onderdeel zullen uitmaken van het beleidsplan water en riolering en dit plan moet worden afgestemd op de nieuwe omgevingswet zijn de verwachte kosten € 35.000, echter in de begroting is hiervoor (op basis van het oude VGRP) € 20.000 opgenomen.

2. *Diverse investeringen riolering conform het VGRP (dekking via rioolheffing)*

Op basis van het vastgestelde VGRP staan een aantal investeringen gepland. Deze zullen bij het vaststellen van een nieuw beleidsplan water en riolering nog wijzigen. Gemakshalve volstaan wij hier met een opsomming per jaar. Voor zover de omschrijvingen niet voor zichzelf spreken, verwijzen wij voor een nadere toelichting naar het VGRP. De komende investeringen staan voor de periode 2022-2025 gepland.

2022:

- Vervanging riolering 2022 (€ 616.972)
- Regionale Kaderrichtlijn Water (KRW) maatregelen (€ 100.000)

De investeringen voor 2023 en verder komen uit het nieuwe beleidsplan water en riolering. Omdat deze investering noodzakelijk zijn hebben we hieronder alvast een doorkijk gegeven conform het huidige VGRP en wat we verwachten in het nieuwe beleidsplan water en riolering.

2023:

- Vervanging riolering 2023 (€ 616.972)

2024:

- Vervanging riolering 2024 (€ 616.972)

2025:

- Vervanging riolering 2025 (€ 616.972)
- Mechanische drukriolering (o.a. drukriolering, gemalen en vacuümriolering (€ 70.655)

De lasten van deze investeringen worden conform het in december 2016 vastgestelde VGRP gedekt uit de rioolheffing.

3. *Rioolrenovaties (relining) als aanvullende maatregel (investering € 75.000 in 2022 en 2023; dekking via rioolheffing)*

In het vigerende VGRP zijn middelen opgenomen voor de uitvoering van maatregelplannen. De (gemiddelde) leeftijd van de riolering neemt toe, waardoor er meer gebreken uit rioolinspecties naar voren komen. De bestaande middelen zijn voldoende voor het herstellen van inlaten en scheuren, maar niet voor duurdere reliningen (kous in buis). Met deze aanvullende middelen kunnen we de levensduur van de riolering ophogen in die zin dat het stelsel de gemiddelde leeftijd van 50 jaar haalt, waardoor er minder riolering voortijdig vervangen moet worden.

4. *Rijksvaccinatieprogramma meningokokkenvaccinatie (structureel € 3.000 vanaf 2022)*

De uitvoering van de vaccinatie tegen meningokokken wordt in 2021 overgedragen aan de gemeenten. De daarmee gepaard gaande middelen worden overgedragen via de algemene uitkering. De GGD Brabant-Zuidoost voert het Rijksvaccinatieprogramma voor de 21 gemeenten in de regio uit. Deze taak zal opgenomen worden in de begroting van de GGD en worden verrekend via de inwonerbijdrage vanaf 2022.

5. *Taakuitvoering Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB) (structureel € 85.000 vanaf 2022)*

Structurele ophoging budget werkprogramma ODZOB voor de uitvoering van de wettelijke (basis)taken op gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.

In de ontwerpbegroting ODZOB 2022 is de bijdrage van Reusel-De Mierden totaal begroot op € 235.924. De toename ten opzichte van de begroting ODZOB 2021 (€ 205.161) is te verklaren door extra kosten van de overdracht van bodemtaken, implementatie Omgevingswet en uitvoering Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving (ROK-T&H). In 2021 is incidenteel € 70.000 beschikbaar gesteld voor het werkprogramma ODZOB. De noodzaak om het budget werkprogramma ODZOB structureel te verhogen is niet veranderd. Het gaat hier om de uitvoering van werkzaamheden die onder het regiem van de wettelijke basistaken vallen en dus door de ODZOB moeten worden uitgevoerd.

Aanvullend op het vorenstaande zijn er voor 2022 nog twee extra onderwerpen die een (verdere) verhoging van het werkprogramma ODZOB noodzakelijk maken. Het gaat om de uitvoering van taken in het kader van de Transitie Veehouderij in Brabant en de gesloten bodemenergiesysteem. Beide geven ook uitvoering aan de wettelijke basistaken. Voor de Transitie Veehouderij gaat het om de verplichte actualisatieplicht (beleid provincie) van vergunningen aan de Wet natuurbescherming. Voor Reusel-De Mierden wordt dit ingeschat voor de periode 2022 t/m 2024 op jaarlijks € 5.500. Voor de gesloten bodemenergiesystemen gaat het om een bedrag van € 8.300 per jaar. Voor wat betreft de Taskforce veehouderij is het geen nieuwe taak. Het gaat om extra werk als gevolg van provinciaal beleid. De provincie heeft tot en met 2021 een ondersteuningsregeling waarbij gemeenten per vergunningaanvraag max € 400,- kunnen terugontvangen als tegemoetkoming in de extra kosten. Overigens dekt deze € 400,- bij lange na niet de kosten van een vergunningprocedure. Op dit moment is niet duidelijk of de aparte ondersteuningsregeling wordt voortgezet. De verwachting is dat dit niet gaat plaatsvinden omdat de provincie ook financieel participeert in het kader van de Transitie Veehouderij (Taskforce) en na inwerkingtreding van de omgevingswet kunnen gemeenten leges vragen voor milieuaanvragen.

De Taskforce loopt tot eind 2024. Er kunnen geen garanties worden gegeven of we er dan ook echt mee klaar zijn. Er is niet echt sprake van een bestuurlijke rust bij de provincie. Mogelijk dat dit weer invloed kan hebben op de afronding van het project. Voor de gesloten bodemenergiesystemen gaat het om structureel geld. Maar daar zit ook weer een maar aan. Bepalend of we in Reusel-De Mierden (veel) aanvragen voor gesloten bodemenergiesystemen krijgen is mede afhankelijk van het nog te nemen besluit van de provincie ten aanzien van de ontwerp omgevingsverordening. Nu steekt de provincie nog in op een verbod tot de aanleg van gesloten bodemenergiesystemen, voor zover deze de beschermde kleilaag doorboren. Vanuit de Kempengemeenten zijn hier zienswijze op ingediend (besluit college), omdat de kleilaag hier op geringe diepte zit.

De structurele verhoging van het budget ODZOB bedraagt € 85.000. Voor 2022 betekent dit dat in de begroting Reusel-De Mierden een bedrag van (afgerond) € 321.000 gereserveerd wordt voor de ODZOB.

Nieuwe ambities perspectiefnota 2022-2025

1. *Kempenbranie; samenwerken aan een gezonde en gelukkige jeugd (structureel € 7.000 vanaf 2023)*

Kempenbranie is de lokale campagnenaam voor de IJslandse preventieaanpak waarmee we in de Kempen het middelengebruik onder jongeren terug willen dringen. Dit willen we bereiken door in te zetten op een verandering van de leefomgeving van de jongeren zodat middelengebruik uiteindelijk geen issue meer is in hun omgeving. We werken hieraan door in te zetten op beschermende factoren als ouderbetrokkenheid,

vergroten van het welbevinden van jongeren en te voorzien in een veilig en aantrekkelijk vrijetijdsaanbod voor de jeugd. Er is in de eerste jaren van het project een mooie basis gelegd voor samenwerking met betrokken partijen. Het is belangrijk om deze aanpak voor langere termijn te borgen door ook voor de komende jaren alvast rekening te houden met de projectkosten. Een belangrijk element in deze aanpak is de periodieke vragenlijst. Voor 2021 en 2022 is/wordt in de jaarlijkse projectkosten (waarin de vragenlijst een belangrijk onderdeel is) nog voorzien in de gemeentebegroting. Voor de jaren daarna nog niet. Vandaar dat we hier vast een bedrag voor willen ramen.

2. Een gezonde Kempen, dat doen we samen (zowel baten als lasten van € 10.000 in 2022 en 2023)

Samen met de gemeenten Bergeijk, Bladel en Eersel hebben we een Kempisch preventieakkoord opgesteld om samen met lokale partijen nog beter te werken aan de gezondheid van onze inwoners. Hiervoor worden concrete afspraken vastgelegd. Voor de uitvoering van dit preventieakkoord zijn uitvoeringsgelden beschikbaar vanuit het Rijk. Voor onze gemeente gaat het om € 10.000 voor 2021, 2022 en 2023. Doordat er gelden vanuit het Rijk tegenover staan is dit uiteindelijk budgettair neutraal.

3. Klimaatvisie: Reusel-De Mierden Energieneutraal 2025 (incidenteel € 25.000 in 2022 en € 10.000 in 2023)

Reusel-De Mierden wil energieneutraal zijn in 2025 hiervoor moeten nog extra stappen gezet worden. Naast de realisatie van besparingsmogelijkheden is het van belang om een (innovatieve) oplossing voor de netwerkcongestie te bedenken. De netwerkcongestie zorgt ervoor dat veel (grootschalige) duurzame initiatieven tot opwekking van energie stil komen te liggen. Een voorbeeld hiervan zijn de 2 locaties voor de realisatie van grootschalige zonne-velden. Voor het uitvoeren van onderzoek naar innovatieve oplossingen zijn extra middelen nodig. Gedacht wordt aan de koppeling van het zonneveld Kleine Hoeven aan het bedrijventerrein Kleine Hoeven. Maar ook duurzaam geproduceerde energie omzetten naar waterstofgas. In Kempenverband zijn we gestart met het onderzoek naar de mogelijkheden.

4. Uitvoeringsprogramma RES (incidenteel € 25.000 in 2022)

Voorgesteld wordt om in de begroting 2022 een bedrag op te nemen, kosten uitvoeringsprogramma RES. Onderbouwing van de te verwachte kosten kan nog niet gegeven worden. Voorgesteld wordt om in de begroting 2022 een bedrag te ramen van € 25.000. Met dit bedrag kan een begin gemaakt worden met de uitvoering van de RES maatregelen. De focus komt te liggen bij de uitvoering van energiebesparingsprojecten, dit mede gelet op het standpunt van de raad ten aanzien van grootschalige opwekking van duurzame energie. Hier ligt ook een link met de Transitievisie Warmte. Ook op dit onderdeel geldt dat in 2022 naar verwachting meer duidelijkheid verschaft kan worden wat het uitvoeringsprogramma RES in combinatie met de TVW voor de gemeente gaat betekenen.

Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Vervangingsinvesteringen en/of wettelijke verplichtingen 2022 en verder

1. Actualisatie Kempische visie op Wonen (structureel € 6.500 in 2022)

Eenduidige en concrete wettelijke verplichtingen op het terrein van wonen zijn beperkt. Er is sprake van een zorgplicht opgelegd door de hogere overheden met het beschikbaar stellen van een aantal faciliteiten (regelgeving, subsidies, ondersteuning) die de gemeente onder bepaalde voorwaarden kan gebruiken om corporaties en marktpartijen te verleiden de door de gemeente gewenste doelen te realiseren. Daarnaast gelden de Woningwet en de Huisvestingswet die voorschrijven om voldoende en kwalitatief goede woningen bereikbaar te houden voor elke inwoner. Zonder actueel woonbeleid ontbreekt de wettelijke basis voor het maken van prestatieafspraken met corporaties en huurdersorganisaties. Corporaties kunnen zonder woonbeleid niet aangeven hoe ze denken te kunnen bijdragen aan de volkshuisvestelijke opgave in de gemeente.

2. Omvorming bestemmingsplannen naar omgevingsplannen (structureel € 25.000 in 2022 en vanaf 2023 t/m 2029 € 50.000)

Als de Omgevingswet in werking treedt dan blijven de bestemmingsplannen nog steeds bruikbaar. De gemeente heeft tot uiterlijk eind 2029 (7 jaren) de tijd één of meerdere omgevingsplannen te maken ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen die voldoen aan de nieuwe wet. Nieuwe initiatieven waarvoor een nieuw omgevingsplan nodig is vallen daar niet onder.

Voor de transformatie van de actuele bestemmingsplannen naar één of meerdere omgevingsplannen die voldoen aan de Omgevingswet is de komende zeven jaren naar schatting jaarlijks € 50.000 nodig.

Nieuwe ambities perspectiefnota 2022-2025

1. Handhaving en toezicht buitengebied (structureel € 100.000 in 2022)

In het kader van het bestemmingsplan Buitengebied 2021 is er locatiegericht onderzoek uitgevoerd. Daarbij zijn er op diverse locaties strijdigheden geconstateerd, waaronder het niet uitvoeren van de landschappelijke inpassing, bouwen zonder omgevingsvergunning of afwijkend van het bestemmingsplan. Niet alle

strijdigheden kunnen in het bestemmingsplan Buitengebied 2021 worden meegenomen en of achteraf gelegaliseerd. Voor de strijdigheden die niet gelegaliseerd kunnen worden dient een apart handhavingstraject te worden opgestart. We gaan momenteel uit van circa 80 tot 100 locaties. Het meerjarige project betreft zowel het uitvoeren van controles en de juridische afhandeling daarvan alsmede daarna de werkzaamheden die in het kader van het ruimtelijk proces moet worden uitgevoerd. Budget is nodig voor inhuur van extra capaciteit om deze werkzaamheden uit te voeren.

2. Transitie buitengebied (incidenteel € 70.000 in 2022)

Naar verwachting wordt begin 2022 een landelijke beëindigingsregeling Veehouderij gepubliceerd. Doel van deze regeling is om neerslag van stikstof in Natura2000-gebieden te reduceren.

Deze regeling geldt voor zowel melkvee-, pluimvee-, als varkensbedrijven. Er is een bedrag van 1 miljard beschikbaar, de meeste bedrijven zullen aan deze regeling kunnen deelnemen. De bedrijven in de buurt van Natura2000-gebieden maken hierbij het meeste kans, omdat zij meer stikstofdepositie hebben.

Bedrijven die daarvoor in aanmerking komen kunnen met subsidie hun bedrijf beëindigen. Dit betekent dat zij hiervoor een ruimtelijk traject moeten doorlopen en dit kan leiden tot een extra piek in de werkzaamheden voor het team RO. Budget is nodig voor inhuur van extra capaciteit om deze werkzaamheden te kunnen uitvoeren.

3. Uitvoering raadsopdracht opstellen van een gebiedsvisie Wellenseind en omgeving (incidenteel € 50.000 in 2022)

De raad heeft in de raadsvergadering in juli 2020 de opdracht gegeven voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied Wellenseind en directe omgeving. Deze gebiedsvisie is nodig om alle recreatieve ontwikkelingen in dat gebied integraal te kunnen beoordelen en alle relevante belangen te kunnen afwegen. Het gevraagde budget is nodig voor het extern laten opstellen van deze gebiedsvisie.

4. Uitbreidingslocaties woningbouw (structureel € 100.000 in 2022)

De gemeente staat voor een woningbouwopgave. Naast inbreidingslocaties binnen de kernen gaan we ook op zoek naar (nieuwe) geschikte uitbreidingslocaties voor grotere woningbouwprojecten om aan de woningbehoefte te kunnen voldoen. Budget is nodig voor de inhuur van expertise die niet (voldoende) beschikbaar is binnen de ambtelijke organisatie.

Bijlage 3. Geprognosticeerde balans

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>	17	0	0	0
<i>Materiële vaste activa</i>	36.397	34.961	33.536	32.127
<i>Financiële vaste activa</i>	265	265	265	265
Totaal vaste activa	36.679	35.226	33.801	32.392
Vlottende activa				
<i>Voorraden grond (incl. voorziening)</i>	6.443	6.583	5.877	5.657
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.864	4.864	4.864	4.864
<i>Liquide middelen</i>	6	6	6	6
<i>Overlopende activa</i>	2.044	2.044	2.044	2.044
Totaal vlottende activa	13.357	13.497	12.791	12.571
TOTAAL GENERAAL ACTIVA	50.036	48.723	46.592	44.963

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>				
- algemene reserve (incl. saldo baten en lasten)	6.165	6.079	5.782	5.428
- bestemmingsreserves	6.944	6.720	6.525	6.431
<i>Voorzieningen</i>	4.935	4.841	4.800	4.737
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	22.739	21.830	20.232	19.114
Totaal vaste passiva	40.783	39.470	37.339	35.710
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.957	4.957	4.957	4.957
<i>Overlopende passiva</i>	4.296	4.296	4.296	4.296
Totaal vlottende passiva	9.253	9.253	9.253	9.253
TOTAAL GENERAAL PASSIVA	50.036	48.723	46.592	44.963

Bijlage 4. Totaal van lasten en baten per programma + staat van incidentele baten en lasten

	Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning	-7.185	24.968	17.783	17.525	17.275	17.306
1. Veiligheid	-1.174	55	-1.119	-1.136	-1.149	-1.163
2. Verkeer en vervoer	-2.165	36	-2.129	-2.043	-2.082	-2.031
3. Economie	-2.690	2.817	127	126	124	126
4. Onderwijs	-887	119	-768	-765	-759	-760
5. Sport, cultuur en recreatie	-2.380	302	-2.078	-2.086	-2.042	-2.062
6. Sociaal domein	-12.218	1.775	-10.443	-10.434	-10.447	-10.464
7. Volksgezondheid en milieu	-2.969	2.396	-573	-527	-505	-499
8. VHROSV	-3.903	2.932	-971	-970	-907	-901
Saldo baten en lasten	-35.571	35.400	-171	-310	-492	-448
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-70	512	442	394	292	94
Begrotingssaldo na bestemming	-35.641	35.912	271	84	-200	-354
Waarvan structureel begrotingssaldo			877	271	-52	-213
Waarvan incidenteel begrotingssaldo			-606	-187	-148	-141

Staat van incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Bedrijfsvoeringskosten GRSK	-2.000	-19.000	-26.000	-8.000
Bedrijfsvoeringskosten Kempenplus	56.000			
Omgevingsvisie	80.000	80.000		
Omgevingsvisie (dekking reserve uit overheveling)	-30.000	-30.000		
Omgevingswet	125.000	100.000	100.000	75.000
Verlaging kapitaallasten omdat 1e jaar niet volledig wordt uitgegeven	23.000	26.000	23.000	22.000
Nieuw beleid 2022-2025 (wettelijk / ambities)	284.000	60.000	51.000	52.000
Fietspad Sleutelstraat-Weijereind	100.000			
Maatregelen klimaatadaptatie (dekking algemene reserve)	30.000-	30.000-		
Totaal incidentele baten en lasten	606.000	187.000	148.000	141.000

Bijlage 5. Afkortingenlijst

AED	-	Automatische Externe Defibrillator
AOW	-	Algemene Ouderdomswet
Appa	-	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
BAG	-	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
Bbv	-	Besluit begroting en verantwoording
BeNeGo	-	Belgisch-Nederlands Grensoverleg
Bibob	-	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbare bestuur
BIO	-	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
Bizob	-	Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant
BNG	-	Bank Nederlandse Gemeenten
BOV	-	Best Oirschot Veldhoven
BRK	-	Basis Registratie Kadaster
BTW	-	Belasting Toegevoegde Waarde
BW	-	Beschut Werk
CAO	-	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CJG+	-	Centrum Jeugd en Gezin plus
CO ₂	-	Koolstofdioxide
CROW	-	Centrum voor regelgeving en onderzoek in de grond-, water- en wegenbouw en de verkeerstechniek
DB	-	Dagelijks bestuur
DDO	-	Duurzame Digitale Opslag
DSO	-	Digitaal Stelsel Omgevingswet
ECB	-	Expertise Centrum Bozon
EMU	-	Economische en Monetaire Unie
ENSIA	-	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EU	-	Europese Unie
EZ	-	Economische Zaken
FIDO	-	Financiering Decentrale Overheden
FLO	-	Functioneel Leeftijds Ontslag
Fte	-	Fulltime equivalent
GFT	-	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	-	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GR	-	Gemeenschappelijke Regeling
GRSK	-	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten
GVVP	-	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
GWT	-	Grootschalig Water Transport
Ha	-	hectare
HRM	-	Human Resource Management
ICT	-	Informatie- en communicatietechnologie
Ioaw	-	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
Ioaz	-	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
KBP	-	Kempisch Bedrijvenpark
KIA	-	Kempische Industrie Agenda
KIT	-	Kempen Interventie Team
KRW	-	Kaderrichtlijn Water
LED	-	Light Emitting Diode
LIO	-	Lokaal Informatie Overleg
LKS	-	Loonkostensubsidie
LV	-	Landelijke Voorziening
MBO	-	Middelbaar Beroeps Onderwijs
MIRT	-	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MKB	-	Midden- en KleinBedrijf
MRE	-	Metropoolregio Eindhoven

MSP	-	Managed Service Provider
NAI	-	Nederlands Arbitrage Instituut
NB	-	Nota Bene
Nevi	-	Nederlandse Vereniging voor Inkoopmanagement
Nnb	-	Nog niet bekend
NPO	-	Nationaal Programma Onderwijs
NRK	-	Nota Ruimtelijke Kwaliteit
NTW	-	Netto Toegevoegde Waarde
ODZOB	-	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
OV	-	Openbaar Vervoer
OZB	-	Onroerende zaakbelasting
PBO	-	Publieks Bepalend Orgaan
PDC	-	Producten- en Diensten Catalogus
Pdf	-	Portable document format
p.m.	-	pro memorie
PLOOI	-	Platform Open Overheid Informatie
PMC	-	Product-Markt-Combinatie
Poc	-	Percentage of completion methode
P&O	-	Personeel & Organisatie
RES	-	Regionale EnergieStrategie
RhcE	-	Regionaal historisch centrum Eindhoven
Riec	-	Regionaal informatie- en expertise centrum
RO	-	Ruimtelijke ontwikkeling
ROK	-	Regionaal Operationeel Kader
SK	-	Samenwerking Kempengemeenten
SMARA	-	Smart Mobility Rural Areas
SRE	-	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SSC	-	Shared Service Center
STW	-	Sociale Toegevoegde Waarde
SW	-	Sociale Werkvoorziening
TIP	-	Toeristisch Informatie Punt
TVW	-	Transitie Visie Warmte
UVP	-	UitvoeringsPlan
VGRP	-	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VHROSV	-	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
VNG	-	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	-	Voortgezet Onderwijs
VOV	-	Veilig Openbaar Vervoer
Vpb	-	Vennootschapsbelasting
VRBZO	-	Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
VTE	-	Vrijtijdseconomie
VTH	-	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VvC	-	Vereniging voor Contractanten
VWS	-	Volksgesondheid Welzijn Sport
Wmo	-	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wob	-	Wet openbaarheid bestuur
Woo	-	Wet open overheid
WOZ	-	Wet Waardering onroerende zaken
Wro	-	Wet ruimtelijke ordening
Wsw	-	Wet sociale werkvoorziening
WSW	-	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WTS	-	Water Transport Systeem
Wvg	-	Wet voorkeursrecht gemeenten
Wvggz	-	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
WVK	-	Werkvoorzieningsschap Kempenland
ZZP	-	Zelfstandige Zonder Personeel

